

stendig selvstyre. Han advarte også mot kravene til kongressen om å få britisk styre trukket tilbake fra India med en gang. Ministeren sa at den britiske regjering i det store og hele sto fast ved det tilbud som Sir Stafford Cripps har gjort de indiske ledere. Han fortsatte: Kongressens nåværende krav setter dette langtsekkende tilbud fullstendig til side, og hvis man går med på kongressens forlangende vil det føre til en fullstendig og kraftig forandring i det store og innviklede regjeringsmaskineri i India. Dette ville forekomme på et tidspunkt da stillingen i Russland, Kina, Libya og på andre krigsskueplasser krever en udelt energi, et udelt samarbeide og konsentrasjon av alle de allierte makters resurser. Man kan ikke tenke seg et større tilbakeslag for den sak de forente nasjoner kjemper for. Regjeringen vil ikke vike tilbake for sin plikt og foreta alle mulige skritt for å møte situasjonen.

DET FJERNE ØSTEN: I Burma har britiske bombefly angrepet jernbanestasjonene og rullende materiell. I Kina har amerikanske jagerfly skutt ned 3 av 9 japanske bombefly som angrep flyplassen Nengiang. Kinesiske landstridskrefter fortsetter å gjøre framgang langs jernbanen mellom Chekiang og Kiangsi. I det sydvestlige Stillehav har allierte bombefly oppnådd fulltreffer på en japansk destroyer utenfor Ny Guinea. - Til lands har det vært sammenstøt mellom allierte og japanske patruljer i Kokoda-området, 96 km. fra Port Moresby.

KRONPRINSESSE MARTHA kom i går til London etter å ha fløyet over Atlanteren direkte fra De Forente Stater. Kronprinsessen som var ledsaget på reisen av fru oberstløytnant Østgaard og statsråd Sven Nilsen, ble mottatt av statsminister Nygaardsvold, utenriksminister Lie og flere. Kronprinsesse Martha ser strålende ut og ga uttrykk for sin store glede ved å komme til London på besøk og over å få delta i feiringen av H.M. Kongens 70-årsdag den 3. august.

POLLEN: I dag er det i Storbritannia en protestdag mot forfølgelsen av de polske kvinner. En av det britiske arbeiderpartis representanter i parlamentet, sa da hun kringkastet til Polen i dag morges: Tyskerne har okkupert deres land, men deres tanker og sinn kan de ikke ta fra dere. Det kommer de aldri til å gjøre. De tyske overfallsmenn forstår ikke frie menn og kvinner. De forstår bare slaver. - Vår store britiske arbeiderbevegelse har sendt ut en protest. Vi kan bare sende vår sympati i kringkastingen, men vi arbeider hårdere enn noen sinne før for å lage flere tanks og kanoner, fly og granater for å påskynde seiren. Det er den beste hjelp vi kan gi dere.

I Amerika er det også protestdag i dag mot forfølgelsen av polske kvinner.

v v v v v v v v v

Slutten av dr. ARNE ORDINGS utenrikskronikk 28/7-42.

Det er kommet nye oppmuntrende meldinger om produksjonen i Amerika. Hvis man setter produksjonen i november 1941, siste måned før Amerika kom med i krigen til 100, så var den i juni 1940, året før, bare 23, mens den i juni i år var 286. Produksjonen i de 6 første månedene i 1942 var 50 % høyere enn hele produksjonen i 1941.

Statene har ca. 4 mil. mann under fanene. - På den annen side er shipping-situasjonen fremdeles vanskelig. Det er en trøst at det vesentlig er ubeskyttede skip som senkes, og storparten faller fremdeles på den amerikanske kyst. Men det tar tid å utbygge beskyttelsen og det legger beslag på arbeidskraft, skipsverfter, skip og fly. Det kommer en jevn strøm av amerikanske bombefly til Storbritannia. Det kommer også tropper, men storparten av den amerikanske hær er ennå ikke fullt trent. Det dreier seg ikke bare om trening av tropper, men også av offiserer. De amerikanske reserver av tropper og materiell vil bli en avgjørende faktor i krigen. I den nærmeste framtid vil hovedstyrken falle på Storbritannia.

Det er naturligvis umulig å si noe om når den annen front vil bli etablert, men en ting er iallfall klart, at stemningen blandt det britiske folk, både blandt soldatene og i fabrikker og verksteder, har aldri vært mer offensiv og kampvrig enn nå.

GUD BEVARE KONGEN OG FEDRELANDET.

Nr. 308.

LONDON - NYTT.

1. august 1942.

1034

A.

Mappe 9
Eksp. 308
Arg. 1942
2. arg.
Jfr.

Nyhete fra London 31/7, kl. 19.30.

RUSSLAND: Den russiske hærs motstand har øket betydelig i Don-bøyningen, hvor de tyske framstøt mot Stalingrad er blitt bremset. Fienden har gjort noen framgang ved nedre Don, d.v.s. øst og sydøst for Rostov, og truer dermed jernbanen fra Stalingrad til Kaukasus. Ved øvre Don har russerne fremdeles initiativet ved Voronesj. - Dagens kommuniké fra Moskva melder om kamper i alle disse områder. De avsnitt som særlig framheves, ligger syd og sydøst for Bataisk, syd for Rostov og ved Zimliansk, der en fiendtlig styrke på østsiden av Don holdes i sjakk av russerne, ved Klepskaya, nordvest for Stalingrad, og ved Voronesj. Et russisk tilleggskommuniké omtaler kampene i Don-bøyningen og sier at russiske styrker i ettermiddag har avslått tyske angrep sydvest for Klepskaya. Den russiske hær tilintetgjorde 2.000 tyskere og ødela 120 fiendtlige tanks. Tyskerne har ført fram nye forsterkninger for å prøve å få framrykningen i gang igjen i dette område. I et avsnitt sendte de en finsk skarpskytterbrigade inn i slaget. Russerne avslo angrepet og finnene hadde flere hundre falne. - Russerne innrømmer en mindre tysk framrykning sør og sørvest for Bataisk, d.v.s. i området sør for Rostov. Tyskerne bruker store panseravdelinger støttet av store flystyrker, men de lir meget betydelige tap. I Voronesjområdet ble tysk angrep mot russiske stillinger vest for byen slått tilbake. - Under lokale kamper i Brianskområdet har russerne tilføyet tyskerne betydelige tap.

I et flammende opprop i dag skriver "Den Røde Stjerne": Hitler har nå satt alt på et kort i Don-slaget. Derfor er ordren: hit, men ikke et eneste skritt lengre. Kampet er: seire eller dø!

DEN VESTEUEPEISKE FRONT: Britiske jagerpatruljer over Nord-Frankrike og Nederland beskjøt i natt jernbanemål og en fabrikk i Nederland ble beskyttet fra lav høyde. Under disse operasjoner ble et tysk fly skutt ned.

Bombefly fra kystkommandoen har i nattens løp angrepet skipsfarten utenfor de Frisiske øyene og oppnådde treff på to skip. Intet britisk fly savnes fra disse operasjonene.

Britiske jagerfly var i morges atter over Nord-Frankrike. Den britiske flystyrken angrep i hele går mål i Nord-Frankrike og tyske skip i kanalen. Disse dagtoktene fulgte like etter det britiske luftangrep natt til torsdag mot Saarbrücken, som er det viktigste knutepunkt i det tyske jernbanesystem i vest.

Tyskerne foretok i natt noen spredte luftangrep over Storbritannia, hovedsakelig i det vestlige Midland. Det ble gjort en del skade. Angrepene var mindre omfattende enn de foregående netter. 9 tyske fly ble ødelagt.

Admiralitetet kunngjør at en avdeling av lette britiske marinefartøyer angrep 5 tyske bevæpnede trålere utenfor den hollandske kyst tidlig i morges. De tyske skip ble truffet flere ganger og et ble satt i brand. En av de britiske båtene ble truffet og satt ut av aksjon, og det var noen sårede, men det lyktes å slepe skipet tilbake til sin basis. Den samme tyske styrke ble litt senere angrepet av en annen britisk patrulje, som påførte de tyske skip mer skade. Skipet som ble satt i brand under den første trefningen ble atter truffet og antas senket. Den britiske patrulje led hverken tap eller skade. - Under begge disse trefninger ble de britiske patruljer kraftig angrepet av tyske fly og beskyttet av kystbatteriene, men uten virkning. - En annen patrulje av lette britiske kystforsvarsbåter påtraff og angrep 3 tyske torpedobåter eller minefæiere som var eskortert av E-båter. Det ble oppnådd treff. Den britiske patrulje led hverken tap eller skade.

Den amerikanske hærs hovedkvarter på Island melder om en ny kamp mellom et norsk fly og en tysk Focke Wulf maskin utenfor Islands nordøstkyst på onsdag. Under kampen som varte i 12 minutter, oppnådde det norske fly en rekke fulltreffer på den tyske maskin fra så nært hold som 100 m. Kampen sluttet med at det tyske fly trakk seg unda og gjemte seg i skydekket. Det norske fly vendte velberget tilbake.

DET AMERIKANSKE MARINEDEPARTEMENT opplyser at intet skip ble torpedert av fiendens ubåter i amerikanske farvann torsdag den 28. juni.

DET FJERNE ØSTEN: Det blir meldt om vellykkede allierte framstøt. Allierte jagerfly traff i går på en kraftig formasjon japanskefly som forsøkte å angripe

fort Darwin. 7 japanske kampfly og 2 bombemaskiner ble ødelagt. 1 alliert jagerfly gikk tapt. - Utenfor nordøstkysten av Ny Guinea angrep allierte bombefly et japansk transportskip som ble satt i brand.

MIDTØSTEN: I dagens britiske kommuniké fra Kairo heter det: Britiske lette patruljer var torsdag i kamp med fienden i alle frontavsnitt. Ellers er intet å melde fra de britiske landstridskrefter. Kommunikéet føyer til at luftvirksomheten over slagområdet begrenset seg til framstøt med britiske jagerfly.

DEN NORSKE REGJERINGS informasjonskontor i London har nå sendt ut den bebudede publikasjon i anledning av H.M.Kongens 70.års dag. Det er blitt et praktfullt verk med verdifulle historiske og biografiske utredninger om Kongen og Norge i hans styretid av professor Worm-Müller, Professor W. Keilhau, dr. Arne Ording og redaktør Einar Diesen. Boken er rikt illustrert med bilder fra Norge i fred og i krig. Utgiverne sier i forordet til boken: Denne bok er ment som en hilsen fra det norske folk til dets konge. Den forteller om det naturskjønne landet langt mot nord, om de dramatiske begivenhetene fram til kongens valg, om den store sociale og økonomiske vekst i fredsårene, som inaspiserte president Roosevelt til å kalle Norge "et sosialt laboratorium". Den forteller også om krigens år, om ødeleggelser og lidelser som bare herdet viljen til motstand. Den forteller om hjemmefrontens heroiske kamp, om den norske sjemanns veldige innsats, om de norske militære styrkers reorganisering og deltakelse i krigen. Alt skjer under Kong Haakons valgsprog og i hans ånd: **ALT FOR NORGE.**

vvv vVv vVv

DR. KARL EVANG talte i tilleggsprogrammet i dag og sa bl.a.:

De norske radiostemmene som uten noen som slags fullmakt fra det norske folk hver dag over Oslo radio misbruker vårt språk til å sende ut fiendens løgnmeldinger har i den siste tid arbeidet særlig iherdig på et bestemt felt: radiosendinger til norske sjøfolk på frie norske skip. - Den Nazistiske kringkasteren i Oslo må i sannhet ha gode forbindelser. En norsk sjemann fikk således nylig hilsen fra en slektning som var død for 3 år siden. En annen hørte regnet opp på taplisten over norske skip den skute han nettopp hadde mønstret på samme dag.

Sendingen er i det hele ikke smålig i bruk av midler. Ved å spille kjente norske melodier skal minnet om landet vekkes. Ved å nevne navnene på sjemannens kjære, hans hustru og barn, hans foreldre, hans kjæreste, skal hjemlengselen bringes til å slite i ham. Ved oppkonstruerte, patetiske bønner om å komme hjem skal man forsøke å gjøre sjemannen til forreder mot sitt land og sitt folk. Ved å utgi nazistiske uttalelser og glansbilledbeskrivelser av forholdene i Norge for å skrive seg fra hans slektninger skal man søke å reise tvil i sjemannens sjel og kanskje stille ham i et vanskelig lys hos kameratene. Ved overdrevne beskrivelser av skipstap og de redsler som nazi-tyskerne har skapt på sjøen, appelleres til hans dødsfrykt. Ved nedrakning av våre allierte, særlig engelskmennene, søker man å så tvil og nag i den norske sjemanns sind. Løgn og sannhet, ekte og uekte hilsener serveres i vekslende blanding, slik at det ikke alltid er lett å holde dem ut fra hinannen.

Vi som har hatt anledning til å se litt av hvorledes denne propaganda virker på norske sjøfolk, håper inderlig at den vil fortsette i samme spor. Bare individer som har levet lenge isolert i den nazistiske fantasiverden av løgn og bedrag, kan så fullstendig ha glemt hvordan et fritt og våkent menneske føler og tenker. - Tror man virkelig, i den norske sjemannstand å ha en samling av ensrettede kreaturer som underdanig mottar disse meldinger uten å tenke selv? ... Quisling og nazister, med hendene blodbestenkt etter mordene på norske sjemanns brødre, slektninger og kamerater søker å lokke sjemannen fra hans skip og hjem. Men skipets mannskap, fra skipper til messegutt, vet at ennå har kringkastingen i Oslo ikke vært i stand til å oppgi navnet på et eneste norsk skip som er gått til Norge under krigen. De vet derimot at ikke så få norske skip og utallige fiskerskøyter og andre småbåter frivillig har gått den motsatte veien. Har forlatt Norge for å slutte seg til den norske regjeringss innsats ute, fra England.

GUD BEVARE KONGEN OG FEDRELANDET.

LONDON - NYTT.
2. august 1942.

Nr. 309.

Nyhетene fra London 1. august, kl. 19,30.

SOVJETSAMVELDET'S MINISTER meddelte i går utenriksminister Trygve Lie at hans regjering hadde besluttet å foreslå overfor H.M.Kongen og den norske regjering at Sovjetsamveldets legasjon hos den norske regjering og den norske legasjon i Sovjetsamveldet blir hevet til ambassade. Utenriksminister Trygve Lie takket for meddelelsen og uttalte at H.M.Kongen og regjeringen med glede gikk med på dette forslag. Den så i dette et uttrykk for Samveldets regjering og det store russiske folks ønske om å hedre det kjempende norske folk hjemme og ute, og et nytt tegn på vennskapet mellom de to nasjoner. Det norske folk på sin side følger med beundring og fortrosthing det russiske folks heltemodige kamp mot overfallsmennene. Den høytidelige overlevering av de nye ambassadørers akkreditiver vil finne sted senere.

DEN VESTEUEPEISKE FRONT: En stor styrke britiske bombefly angrep i natt Düsseldorf. Angrepet var et av de største siden det siste tusen-fly-angrep, og det var det kraftigste som hittil er rettet mot Düsseldorf. De første meldinger viser at angrepet var meget vellykket. - Samtidig angrep andre britiske bombefly tyske flyplasser i Nederland og britiske jagerfly angrep jernbanemål i Nord-Frankrike, Nederland og Belgia. Etter nattens operasjoner savnes 30 britiske bombefly og et jagerfly. - Før operasjonene i natt hadde det vært kraftig angrep i dagslys av britiske bombefly og jagerfly særlig mot bytrakten Abbeville og mot en havn i Nord-Frankrike. Under angrepet mot denne havn foretok britiske jagerfly det lengste tokt som noensinne er gjort av jagerfly.

Over Storbritannia var det i natt et lite antall tyske fly som kastet bomber i Øst-England. Et tysk fly ble skutt ned.

RUSSLAND: Kampene på Don-fronten foregår med uforminset styrke. I nærheten av Zimlinsk har russerne satt i gang et motangrep. I det nordlige avsnitt av bøyningen, i nærheten av Klepskaya er tyskerne angrep blitt drevet tilbake med store tap for fienden. Under heftige kamper hadde tyskerne 1.500 falne og 100 vogner med våpen og forsyninger ble erobret. En tankavdeling ødela 12 kanoner og hovedkvarteret til 2 tyske avdelinger. I området syd og sydøst for Rosfow fortsetter de tyske framstøtene forbi Bataisk. I tillegg til det russiske kommuniké i dag heter det at kampene ofte har utviklet seg til blodige nærkamper. Russerne har satt 17 tyske tanks i brand og drept over 1.100 tyskere. - Ved Voronesj fortsetter russerne sine angrep vest for elven. Tyskerne som her ennå er på vestbredden har tapt ennå flere forsvarstillinger.

Meldinger fra Klepskaya-avsnittet i Don-bøyningen skildrer hvordan russisk artilleri knuste en av de tyske formasjoner som består av store mengder av infanteri.

MIDTØSTEN: Fra Egypt melder det britiske kommuniké i dag at store sandstormer har innskrenket virksomheten både på bakken og i luften til et minimum. Torsdag natt var imidlertid britiske patruljer virksomme langs hele fronten, og det ble utvekslet artilleriild i det nordlige avsnitt. - I går morges rettet britiske jagerbombefly et angrep mot et fiendtlig hovedkvarter og mot transportskip. Britiske natt-jagerfly skjøt i natt ned 3 fiendtlige bombefly av en liten styrke som opererte i nærheten av Alexandria og Kairo.

DET FJERNE ØSTEN: Det er i dag kommet meldinger om virksomhet i luften omkring Nord-Australia. Allierte bombefly har angrepet og sannsynligvis truffet en japansk krysser utenfor Amboina utenfor Nederlandsk Ostindia. - De har også angrepet en japansk okkupert basis på Ny Guinea og satt i gang store brander.

KONGEN har i den norske ambassade mottatt Edward Benez, Tsjekkoslovakias president som overrakte Hans Majestet Tsjekkoslovakias

BEC vil mandag 3. august delta i hyldesten til Kong Haakon med en hel times program. - I tekst og toner vil det gibilleder av norsk historie og et folk i kamp, samlet om H.M.Kongen.

Det ble også lest opp en hilsen fra den norske hjemmefront til Kongen, og denne hilsen vil bli medtatt i et senere nummer.

GUD BEVARE KONGEN OG FEDRELANDET.

Nyhetene fra London 2. august, kl. 19,30.

RUSSLAND: Ved Klepskaya i Don-bøyningen og ved Zimlianskaya i den sydvestlige bøyningen av Don hindrer fremdeles Timosjenko tyskerne i å rykke østover i retning av Stalingrad. Tyskernes framrykning har foregått i rask tempo syd og sydøst for Rostow. Man kjemper nå i nærheten av Bochewskaya, 80 km. syd for Rostow og omkring Salsk 160 km. sydøst for denne by. Ved Klepskaya og Zimlianskaya har tyskerne hatt store tap av menn og materiell. Ved Zimlianskaya, der jernbanen mellom Stalingrad Novorochew er direkte truet har russerne satt i gang en rekke kraftige motangrep mot den tyske styrke som har kjempet seg vei over Don. Fabrikkene i Stalingrad har hele tiden hatt det travelt med å bygge tanks og traktorer og følger derved det eksemplet som ble satt av Moskvas fabrikker som i fjor høst holdt arbeidet i gang til tross for tyskernes kraftige luftangrep.

Ved Øvre-Don, omkring Voronesj der den venstre fløy av v.Bocks offensiv er blitt holdt i en hel måned, er tyskernes motangrep blitt kastet tilbake med store tap.

DEN VESTEUEUROPEISKE FRONT: Britiske jagerfly var på offensive patroljetokter over tyskokkupert område i natt. 2 fly gikk tapt. Britiske bombefly var på tokt over Hanover, Wilhelmshaven og Frankfurt. Dokker og skipsverfter og jernbaner i Nord-Frankrike ble også angrepet. Disse dagangrepene kom etter nattangrepet mot Düsseldorf som er et av de mest konsentrerte angrep i luftkrigens historie.

I dag for 2 år siden sa den tyske radio: England og de nøytrale land vet nå at det er det tyske flyvåpen, og ikke det britiske, som vil spille en avgjørende rolle i denne krigen. Bare de britiske øyer kan rammes av luftangrep. - Dette var hva den tyske radio fortalte for 2 år siden. - I løpet av juli måned foretok det britiske flyvåpen i det hele 12 nattangrep og 10 dagangrep mot Tyskland. Alle toktene over Europa i juli måned bragte det britiske flyvåpen et tap på 251 fly. Tyskerne, som er på defensiven, mistet 58 fly. - I spredte tokter over Storbritannia med mindre styrker, mistet tyskerne 55 fly, mens briterne her ikke hadde et eneste tap.

Det ble også meldt i dag at i Middøsten og Middelhavsområdet mistet aksemaktene 307 fly i juli, og briternes tap var 181.

MIDDØSTEN: Dagens britiske kommuniké fra Kairo melder at kampene til lands fortsetter. I luften har britiske jagerbombefly øket sin virksomhet, og angrep med stor kraft aksens leire i slagområdet. Et ammunisjonslager ble sprengt i luften og mange vogner ødelagt. Utenfor kysten mellom Sidi Barani og Mersa Matruh ødela britiske jagerfly med stor aksjonsradius 3 motorlektre, mens andre ble skadet.

DET FJERNE ØSTEN: Amerikanske tunge bombefly oppnådde i går kveld fulltreffere på et stort handelsskip nord for Derna. Amerikanske fly har også bombet marineverftet i Hong Kong. Meldinger fra Chungking opplyser at japanske skip som lå til reparasjon ble sterkt skadet. Amerikanske bombefly angrep også Kaulun på fastlandet rett overfor Hong Kong.

Under kampene til lands i sydøst-Kina har kinesiske styrker stanset de japanske tropper som nylig landet på kysten av Chekiang. I Holand-provinsen har amerikanske jagerfly skutt ned 17 japanske bombe- og jagerfly på 2 dager, og antakelig ødelagt 4 til. 4 amerikanske fly gikk tapt.

Dagens kommuniké fra de alliertes hovedkvarter i Australia opplyser at allierte fly ustanselig angriper japanerne øst for Ny Guinea. En japansk krysser til ble bombet og beskyttet av maskingevær i går syd for Amboina.

INDIA: Pandit Charma, som er arbeiderpartiets medlem i den indiske kongresskomité, har fremsatt et motforslag til arbeidskomiteens resolusjon. Denne resolusjon forsøkte å få de allierte til å trekke sine styrker tilbake fra India ved å true med passiv motstand i stor stil. I Pandit Charmas forslag ble arbeidskomiteens innstilling betegnet som ugjennomførlig og framsatt på et galt tidspunkt. Saken vil bli drøftet på fredag. - Lederne for muhamedanerne og de undertrykte klasser, har likeledes tatt avstand fra Ghandis politikk.

v v v v v v v v v

GUD BEVARE KONGEN OG FEDRELANDET.

Rettelse: På foranstående side er det desverre fallt ut 2 ord. Det skulle stått at Hans Majestet Kongen ble overrakt Tsjekkoslovaikiets militære krigsmedalje.

Nyhetene fra London 5. august, kl. 19,30.

RUSSLAND: Den tyske framrykning mot det Asøvske Hav og Kaukasus har hatt ny framgang, men tyskerne lider voldsomme tap. Mange berømte kosakkavdelinger opererer i dette avsnittet og har allerede blitt hederlig omtalt av den russiske overkommando. Tyskerne har ikke vært i stand til å bryte gjennom til Volga og Stalingrad og nøytralisere de styrker som har initiativet rundt Voronesj på den viktige nordflanken av dette store kampområdet. Det pekes på at til tross for Bocks imponerende erobring av territoriet, så er ennå ikke noe avgjørende slag blitt vunnet i Russland i år. - "Times" korrespondent i Stockholm sier at russerne forstår fullt ut hvor alvorlig trusselen mot Kaukasus er, men han peker på at deres styrke ligger i at alle deres arméer ennå er in takt, et deres reserver ennå ikke er kommet opp, mens tyskerne lir svære tap.

Fra Romania kommer det meldinger om motstand mot videre ofre i Russland, og som en følge av dette er 33 høye offiserer i den rumenske armé blitt avskjediget. Fra Voronesj blir det meldt om svære tap blandt de rumenske tropper i de siste kampene der. Den tyske kommanderende offiser satte her inn rumenske tropper for å fylle ut lukene, og dette førte til rene slagsmål mellom tyske og rumenske soldater.

MIDDØSTEN: Det britiske kommuniké fra Kairo i dag melder om øket virksomhet både på bakken og i luften. Allierte svære bombefly har angrepet 3 store fiendtlige handelsskip, i det østlige Middelhav. Et av dem, et fullastet italiensk skip ble sikkert senket, og et italiensk forsyningskip ble drevet på land.

DEN VESTEUEUROPEISKE FRONT: Britiske bombefly var atter over Tyskland i natt. De angrep mål i Ruhr-området. Samtidig fortsatte jagerfly sine angrep mot jernbanekommunikasjoner og flyplasser på fiendtlig område. Et britisk bombefly og et jagerfly savnes.

I dag fortsatte britiske jagerfly sin virksomhet over kanalen. -- Små fiendtlige luftstridskrefter var over syd- og vest-England og syd Wales i natt. De gjorde bare ubetydelig skade. 6 fiendtlige bombefly ble ødelagt.

DET FJERNE ØSTEN: I Kina angrep amerikanske bombefly i går den japansk okkuperte havneby Hankow ved Jangtse, og oppnådde fulltreffere på kaier, lagerbygninger og skip. - Kinesisk infanteri, støttet av amerikanske fly, fortsetter å storme bymuren i Lingchiang, 100 km. syd for Nantchang, hovedstaden i Kiangsi i sydøst-Kina.

FRANKRIKE: Det blir meldt at alle lokale politisjefer har fått ordre om å holde seg klar, både i okkuperte og uokkuperte områder. I Paris er all permisjon for politiet blitt inndratt. Man setter disse skrittene i forbindelse med den økede uro i de okkuperte områder, og den økende motstand mot Laval.

TSJEKKOSLOVAKIA: Den britiske utenriksminister Eden kom i underhuset i dag inn på Tsjekkoslovaikias framtid, og sa: Tyskland har med overlegg satt til side den overenskomst om Tsjekkoslovakia som ble truffet i 1938, og Storbritannia er derfor fri for enhver forpliktelse som det påtok seg den gang. I den endelige avgjørelse av Tsjekkoslovaikias grenser etter krigen, vil den britiske regjering ikke være bundet av noen av de forandringer som ble gjort i og etter 1938. - I sitt svar sa den tsjekkoslovakiske minister at hans regjering godtok den britiske note som en løsning av de vanskeligheter som oppsto for Tsjekkoslovakia som følge av overenskomsten i München. - Eden sluttet med en hyldest til den utmerkede motstand som det tsjekkoslovakiske folk yder mot de nazistiske undertrykkere.

UTENRIKSMINISTER EDEN kommenterte også i underhuset i dag det Waffen SS dokumentet, som britiske tropper nylig tok fra tyske tropper i Libya. Eden sa: Dokumentet er et uomtvistelig vidnesbyrd om hva Hitler forbereder, ikke bare for Europa, men også for det tyske folk i tilfelle en tysk seier. Det gjør det fullstendig klart at Hitlers mål er å innlemme folk av forskjellige nasjonaliteter i det store tyske riket mot deres vilje, og innsette den beryktede SS som politi over dette riket. - Det har ikke vært noen tysk kommentar eller reaksjon etter at briterne tok dette hemmelige dokumentet.

v v v v v v v v v

Kong Haakons egen tale sto sist på programmet den 3. august. Han gikk fram til talerstolen uten noe manuskript. Kongen talte inderlig og enkelt og sa:

Jeg vil gjerne få lov å takke statsministeren for de varme ord han nylig sa meg, og jeg vil få takke for den tilslutning herr statsministerns ord fikk her i salen. Jeg vil også gjerne få takke deg, kjære svigerdatter, fordi at du har tatt den lange reisen for å være til stede i dag på min 70 - års dag, sammen med alle de norske som har kunnet finne veien hit inn. Jeg fikk en stor overraskelse den gang man betrodde meg at du var kommet, før visste jeg det ikke. Jeg nærmest mente at det var en misforståelse, men da jeg fikk talt med deg i telefonen, da skjønte jeg at du i alle tilfeller måtte være her i landet.

Jeg vil også gjerne få takke for den storartede gave som er overrakt meg, og jeg vil her få uttale en varm takk til alle dem som har ydet sitt bidrag. Det er jo klart at når et land er oppe i en krig, da vil et hvert lite bidrag hjelpe til å lindre den nød som vi vet vi må møte når vi kommer hjem, det vil alltid komme godt med. At man har overlatt det til meg å stå for fordelingen, det takker jeg meget for. Det er en tillit som derved er vist meg, og jeg kan forsikre Dem om at jeg skal gjøre mitt beste for å komme dem til hjelp, som det offentlige ikke kan nå, og som må ha en håndrekning for atter å kunne leve sitt daglige liv.

Jeg vil også få takke dem som har arrangert dette barnetog og denne fest. Ikke alene dem som har tenkt på at det kunne være vakkert å by meg et barnetog, men jeg takker også alle som deltok. Det viser at dere har tillit til meg, og dette er av stor betydning. Det gir en nytt mot til å fortsette med den store oppgave som regjeringen og jeg påtok oss den 9. april.

Siden 1905, da jeg ble anmodet av det norske folk om å komme opp for å være deres konge, da var det selvfølgelig med stor engstelse at jeg og min kone den gang påtok oss denne oppgave. Vi visste at oppgaven ikke var lett. Det eneste vi ba om da vi kom til Norge, det var: Vis oss til, og vi skal gjøre vårt beste. - Dessverre opplevde ikke dronningen å feire sin 70 - års dag. Da er jeg sikker på at hun ville ha følt det samme som jeg gjør i dag, den takknemlighet som strømmer meg imøte.

Vi står i dag her i London, og det er klart at mine tanker går tilbake til den 9. april. Det var den dag som for oss som hadde ansvaret var en meget alvorlig dag, men det sto med det samme ganske tydelig for meg, at tok vi ikke våpnene opp, da ville det som sto høyt, og som står høyt hos nordmennene, nemlig kjærligheten til frihet og selvstendighet, den ville ikke bevares. Heldigvis har jeg hele den norske regjering på min side, og jeg glemmer aldri den elskverdighet, den offervilje og hjeåpsomhet som vi alle ble vist på vår lange og tunge reise opp gjennom Norge, helt opp til Tromsø. Her hadde vi atter en tung skuffelse, nemlig da vi måtte ta bestemmelsen om å forlate landet. Men den gang og, sto det klart for meg at hadde vi gjort annet enn det vi gjorde, da hadde vi ikke gjennomført det som vi påtok oss den 9. april. - Den oppfordring som allerede var gått ut til vår handelsflåte, om at de skulle seile til nøytrale havne, sviktet ikke, ikke et eneste skip har gjort annet enn hva vi ba om. Hvorledes kunne jeg ha sett de folk i øynene, om jeg hadde gjort annet enn jeg gjorde? - Det var det eneste som var å gjøre. En annen ting som jeg og regjeringen tenkte på, det var at ved å reise over til England, da kunne vi med det samme gjøre en innsats for vår sak. Ved det at vi hadde vår handelsflåte og våre utmerkede sjøfolk, som allerede på den tid var i første linje og stadig er i første linje. Fordi dere ikke en dag har sviktet landet, det er noe jeg i dag vil benytte anledningen til å si dere alle takk for.

Hjemme i Norge, når vi ser tilbake på hin dag, var det jo ikke så underlig at man i begynnelsen følge seg ganske uorientert. Alt var jo så utrolig, ingen forsto hva som i virkeligheten var skjedd. Men etterhånden kom klarheten sterkere og sterkere fram. Jeg føler meg overbevist om at en av grunnene til det er, at de ved sang av sine fedrelandssange er kommet til akkurat det samme som vi andre, at vi mange gange før har sunget dem uten å tenke over innholdet, men nå er betydningen gått opp for oss alle. - I dag står hele det norske folk samlet og danner en sterk mur, og jeg er ganske sikker på at den ikke lar seg bryte. —

(Slutten av Kongens tale vil bli gjengitt i neste nummer.)

GUD BEVARE KONGEN OG FEDRELANDET.

Nr. 314.

LONDON - NYTT.

7. august 1942.

1041

A.

Mappe 9
Eksp. 314.
Arg. 1942
2. 555
Jfr.

Nyhetsene fra London 6. august kl. 19.30.

RUSSLAND: Tyskerne fortsetter sitt framstøt i det vestlige Kaukasus, samt dig med at en ny tysk trussel mot Stalingrad er under utvikling. Det russiske kommunike i går kveld meldte for første gang kamp ved Kotelnikowo, en jernbanestasjon som ligger 150 km. sydvest for Stalingrad. Russerne opplyste at de hadde trukket seg noe tilbake i dette området. Denne nye utvikling betyr at tyskerne har tiltvunget seg overgang over Don ved Zimlanskaya og drevet russerne tilbake og at de nå prøver på å trenge seg fram langs jernbanelinjen for å angripe Stalingrad fra syd. Tyskernes nordlige flanke under framrykningen mot Stalingrad, blir fremdeles holdt vestenfor Don i nærheten av Klepskaya. Her melder russerne igjen om at flere tyske angrep er slått tilbake. Sennenfor nedre Don fortsetter v.Bocks panserstyrker og motorisert infanteri sitt press mot Kuban-elva. Dette er den viktigste forsvarslinje som dekker oljefeltene ved Maikop, som det ser ut til at v.Bock gjør sitt ytterste for å sikre seg. Hovedslagene foregår sennenfor Kuchewskaya hvor russerne i følge deres meldinger, har trukket seg tilbake igjen. De russiske styrker består hovedsakelig av kosakk-kavalleri fra Kuban, som yter en forbitret motstand. - Om tyskerne i øyeblikket er tilfreds med framgangen i Kaukasus, så har de liten grunn til å være til freds med stillingen på midtfronten og nordfronten, hvor russerne har vært meget aktive, f.eks. ved Rshew, nordvest for Moskva.

Den rumenske kringkasting sendte i går kveld ut en henstilling om innsamling av vintertøy av ull, for de rumenske tropper i Russland. En lignende appell ble sendt ut i Ungarn for et par dage siden.

DEN TYRKISKE STATS MINISTER bekreftet igjen i går Tyrkias beslutning om å holde seg utenfor krigen, og å kjempe til siste mann hvis landet blir angrepet eller dets uavhengighet krenket. Dette er grunnen til at vi holder en sterk hær klar til kamp, sa han.

MIDTØSTEN: Dagens britiske kommunike fra Egypt melder om britisk patruljevirkksomhet. Artilleriet har også vært i aksjon. Det britiske flyvåpen har angrepet fiendtlige transport og kanonstillinger og fiendtlig skipsfart utenfor nord-Afrikas kyst.

VESTFRONTEN: Britiske bombefly angrep i natt mål i Ruhr. Det var annen natt på rad. 5 britiske bombefly savnes.

Det ble foretatt flere dagtokter over Kanalen i går. Et tysk sjøfly ble ødelagt i går ettermiddag utenfor den franske nordvestkyst. Et britisk jagerfly savnes fra dagpatruljene i går.

Den tyske hærs overkommando i Nederland har sendt ut en advarsel til det hollandske folk for tilfelle av invasjon. Alle må være klar over at de risikerer livet, hvis de, i tilfelle av at fienden gjør forsøk på landsetting, gjør det minste forsøk på å hjelpe fienden. Enhver må holde seg hjemme. Den som våger seg ut på gaten utsetter seg for å bli skutt.

DET FJERNE ØSTEN: Kineserne har gjenerobret en viktig by i kystprovinsen Chekiang. Det amerikanske krigsdepartement melder at et amerikansk fly av typen flygende festning, har skutt ned 4 av 6 japanske jagerfly, som angrep mens de var på speiderflying i nærheten av Wake-øya. - I det sydvestlige Stillehav hevder Tokio at marineavdelinger har okkupert noen små øyer i havet mellom Timor og Ny Zeland.

INDIA: Kongressens arbeidsutvalg i går vedtok en ny resolusjon som vil bli lagt fram for et samlet møte i kongressen i morgen. Resolusjonen fastholder det krav at Storbritannia straks skal trekke seg tilbake fra India, ellers vil det bli gjennomført passiv motstand. Det blir videre slått fast at kongressens mål er å skape en regjering sammensatt av representanter for det som betegnes som de viktigste deler av det indiske folk.

I NEW YORK ble det i dag meldt at den mexikanske regjering vil bygge en flåte med motortorpedobåter for å møte ubåt-faren, og for å beskytte konvoyene i det Karibiske Hav. Disse båtene vil bli bygget ved den mexikanske statsverfter.

v v v v v v v v v

Kong Haakons tale på sin 70 - års dag. (Fortsatt fra forrige nummer.)

Vi som er utenfor har meget å lære også av hjemmefronten. De siste angrep på våre skoler og religion har også lukket øynene opp på våre allierte i England. Nå føler folk ganske anderledes hva det dreier seg om. De vil ha fatt i barna og oppdra dem etter sine metoder, og også røre ved religionen. Begge disse to følelser står, likesom hjemme, høyt også her i landet. Derfor må vi være kirke og skole dypt takknemlig for det mot de har vist ved ikke å bøye seg for de krav som er stillet til dem. Skolene har jo med den oppvoksende slekt å gjøre, og det gjelder også der, som i all videnskap når man studerer den, at man blir rett ledet fra begynnelsen. Tenk hva det ville si om vår ungdom når vi kom hjem, allerede var forkvaklet, og religionen ikke hadde noen betydning for den oppvoksende slekt.

Det er jo den yngre slekt som skal ta arven opp etter oss, og det er den som skal bygge landet opp igjen. Det får vi dessverre ikke krefter til å gjennomføre.

Men vi har lært, vi som er her ute, at hjemmefronten den står samlet, og alle vi som er utenfor Norge, vi skal lære det trekk av den. Vi skal også huske på at hvis vi løfter i flokk, så blir vi sterkere. Det er Norges sak det gjelder, og hva den enkelte har tenkt seg eller synes, så må de dog innrømme og gi oss andre rett i at vi som stiller med det, vi gjør vårt beste. Glem ikke det når vi etter denne fest atter går tilbake til vårt daglige liv.

Jeg vil uttale det håp at det ikke vil vare lenge før vi kan komme tilbake til et fritt og selvstendig land, hvor rett og rettferdighet inntar sin plass blandt folket.

v v v v v v v v v

Dr. Arne Ordings utenrikskronikk, onsdag 5. august.

Den siste uken har bragt ny framgang for de tyske armeer i nord-Kaukasus. De rykket sydover fra nedre Don i 4 grupper. Lengst i vest rykker en avdeling fram langs det Asovske Hav og dens endelige mål er formodentlig å angripe de russiske tropper på Tamanhalvøya, like overfor Krim. Dette ser imidlertid ut til å være en operasjon i forholdsvis beskjedne målestokk, og tyskerne er foreløpig stanset opp ca. 100 km. sydvest for Rostow. Lenger øst, rett syd for Rostow, rykker tyskerne fram langs jernbanelinjen fra Rostow til Kaukasus. Her har det vært meget hårde kamper og tyskerne presser seg fram til jernbaneknutepunktet Tichorjezk, som ligger ved jernbanen fra Rostow til Kaukasus, der hvor den krysser jernbanen fra Stalingrad til Noworossijsk ved Svartehavet. Noe lenger mot øst har en annen tysk avdeling nådd fram til jernbanen fra Stalingrad. Men det er den fjerde tyske avdelingen som er kommet lengst fram. Den har for lengst kuttet over jernbanen til Stalingrad, og tyskerne hevder at de står ved elven Kubans øvre løp, og at de har tatt byen Vorosjilow. De vil sikkert forsøke å trenge over elven og fram til jernbanen ved det Kaspiske Hav. Hvis dette skulle lykkes, ville tyskerne ha avskåret den direkte forbindelse mellom de russiske øst og vest armeer i nord-Kaukasus. Man må gå ut fra at hvis dette skulle lykkes, vil de dele sine tropper. De ville trenge fram mot vest og avskjære de russiske troppene på Tamanhalvøya og bli i stand til å sikre seg landingsplasser for sine tropper på Krim. Videre vil de søke å sikre seg byen Noworossijsk, som nå er russernes viktigste flåtehavn ved Svartehavet, etter at Sebastopol er falt. Den russiske svartehavsflåten skal etter de siste tilgjengelige oppgaver bestå av: 1 slagskip på 26.000 ton, ca. 25 destroyere, 50 undervannsbåter og atskillig hundre motortorpedobåter og bevæpnede lektere. Denne flåten gjør det umulig for tyskerne å operere i Svartehavet, men den vil komme i en meget vanskelig stilling hvis Noworossijsk skulle falle. Den ville da være henvist til de to endepunkter for de viktigste oljeledningene, Batum og Klotzesk. Ingen av disse byene har imidlertid havneanlegg som er beregnet på store krigsskip.

Ved Kubanelvens midtre løp, vest for Vorosjilow, ligger byen Krasnodar, som både er et viktig jernbaneknutepunkt og har et stort oljeanlegg. Syd for elven Kuban ligger de viktige oljefeltene ved Maikop, som produserer ca. 6 % av den russiske olje. (Fortsettes i neste nummer.)

v v v v v v v v v

GUD BEVARE KONGEN OG FEDRELANDET.

pk. 12/8 - 42 1043 A.

LONDON - NYTT.
8. august 1942.

Nr. 315.

Nyhетene fra London 7. august, kl. 19.30.

Mappe 9
Ekspl. 3/5
Arg. 1942
Jfr.

VESTFRONTEN: Britiske bombefly gjorde i natt et nytt kraftig angrep mot Ruhr. Hovedmålet var Duisburg, som også ble kraftig bombet for 10 dage siden. Flyplasser i Nederland ble også hjemsøkt. 6 britiske fly savnes.

13 tyske fly var over Syd-England i natt. De gjorde liten skade.

De siste meldinger bekrefter at det fremdeles hersker det rene kaos i Köln, som ble angrepet av 1.000 bombefly den 30. mai. Det er også kommet til store misnøyedemonstrasjoner og hemmelige flygeblade har sirkulert i stort omfang. En melding skildrer en demonstrasjon der mengden ropte: Dette kan vi takke Føderen for.

RUSSLAND: Det tyske framstøtet mot foten av Kaukasusfjellene har gjort videre framgang. Framskutte panseravdelinger som står ved Kuban-elva har gjort et nytt framstøt i sydvestlig retning mot den viktige oljebyen Maikop, og mot havnene ved Svartehavet. Moskvakommuniket innrømmer at russerne har trukket seg tilbake i Benajagrina-området og sønnenfor Don, og opplyser at de heftigste kampene nå finner sted i avsnittene ved Klepskaya, Kotelnikowo og sønnenfor Kuchewskaya, som ligger 100 km. sydvest for Rostow. Ifølge de siste meldingene holdes tyskerne fremdeles i Don-kneet ved Klepskaya. Gjentatte tyske angrep er blitt slått tilbake i dette området og en rekke tanks er blitt ødelagt. Lenger syd, ved Kotelnikowo har tyskerne etter 14 dages innbitte kamper ikke greid å utvide kilen som de nylig drev inn i de russiske linjer.

Meldinger fra kampene i det midtre og nordlige avsnitt forteller om nye slag i Briansk, Rshew, Ilmensjø-området og Leningrad-området. Tyskerne innrømmer at de røde armeer har hatt framgang i nærheten av Rshew. Det blir meldt i dag at russerne har erobret viktige høydedrag i Briansk-området.

MIDTØSTEN: Dagens Kairokommuniké melder fra Egypt at britiske patruljer igjen var i virksomhet onsdag natt og i går. Bortsett fra dette er det ikke noe å melde om operasjoner til lands.

Reserver kommer nå fram til Rommels 15. og 21. divisjoner og til den 19. lette divisjon, og det er kjent at en del infanteri er kommet fra Kreta.

Britiske marinesfly angrep Mersa Matruh i går og oppnådde fulltreffere på en samling av lektere og torpedobåter. En stor brand oppsto på kaien.

I Eritrea holder amerikanske ingeniører og dykkere og sydafrikanske jernarbeidere på med å heve og sette i brukbar stand for de forente nasjoner 2 flytedokker og 26 aksekip som ble senket av italienerne selv før over et år siden. Den første flytedokken, som kan ta 10.000 tons kryssere, er allerede blitt hevet. Disse aksekipene er nå under reparasjon. De fleste av dem er 15.000 tons handelskip, men det er også 2 14.000 tons tyske passasjerskip. Det amerikanske bergningsselskapet som står for arbeidet mener at praktisk talt alle de 26 aksekipene vil kunne berges.

DET FJERNE ØSTEN: Amerikanske bombefly har under et overraskende angrep på en japansk flyplass i nærheten av Kanton, ødelagt 10 japanske fly på bakken, og oppnådd flere treff på startbanene, uten selv å lide noe tap. - Amerikanske fly har også gitt utmerket støtte til kinesiske landstyrkers motangrep i Chantiprovinsen. - I Burma kastet britiske bombefly sprengbomber og brandbomber mot en japansk styrt by. Det oppsto brander og målene ble beskyttet med maskingevær. Briterne hadde ingen tap.

INDIA: Medlemmer av den indiske kongresskommite, med Ghandi og Pandit Neruh i spissen, er i dag sammen til møte i Bombay for å drøfte og stemme over Ghandis forslag hvor han oppfordrer til passiv motstand, dersom briterne ikke forlater India. - Saken tok en ny vending etter at komiteen hadde sittet sammen i 3 timer og bestemte at man skulle sende en henvendelse til president Roosevelt, general Chiang Kai Shek og den russiske ambassadør i London, Maiski, for å oppnå støtte for kongressens krav. - De store muhamedanske stater håper at Storbritannia inntar en fast holdning, dersom kongressen skulle gå til aksjon, og politiske ledere av andre indiske partier forsøker iherdig i siste øyeblikk å få Ghandi til å oppgi sin planlagte kampanje. - Storbritannia står ved Sir Stafford Cripps tilbud, men nekter å gå med på å forlate India midt under striden.

v v v v v v v v v

Dr. Arne Ordings utenrikskronikk onsdag 5. august. (Fortsatt fra forrige nr.)

Man må også regne med at tyskerne vil forsøke å fortsette ~~vestover~~ til oljefeltet Grosnyj, som produserer ca. 10 % av den russiske olje. Herfra fortsetter både jernbanelinjen og oljeledningen mot øst til det Kaspiske Hav. Grosnyj ligger imidlertid over 300 km. sydøst for Vorosjilow, som er det sydligste punkt som tyskerne hittil har nådd etter sine egne meldinger, og terrenget er her lettere å forsvare.

74 % av den russiske olje produseres ved Bakum, som ligger ved Det Kaspiske Hav. Det går en jernbane til Bakum langs det Kaspiske Hav. Den følger imidlertid den smale stripen mellom sjøen og fjellene og det ville være lett for russerne å bryte den av. Inne i landet går den historisk berømte Georgiske militærvei, men den går gjennom et villt fjellandskap med trange pass, og den vil være lett å forsvare. Det er også en annen vei lenger vest, men den er ennå vanskeligere å forsvare. Tyskerne har nå brutt jernbaneforbindelsen mellom Kaukasus og Volga-distriktet, men veiforbindelsen er ennå åpen.

Til tross for sin store framgang har tyskerne ennå ikke oppnådd noen avgjørende resultater. Deres forholdsvis raske framrykning over den nordkaukasiske slette, har naturligvis skapt en viss følelse av uro i de allierte land. På den annen side kan man fastslå at det ikke er lykkes tyskerne å ta store antall fanger, og russerne har stort sett innskrenket seg til å forsvare enkelte viktige punkter, som egner seg til å dekke tilbaketog. Den nordkaukasiske sletten byr ikke på noen naturlige forsvarsstillinger før elven Kuban. Erfaringen synes å vise at mindre elver på slettelandet heller ikke spiller særlig stor rolle som forsvarsstillinger mot mekaniserte styrker. Men lenger syd, mellom Kuban og Kaukasusfeltene, er terrenget bakket og gjennomskåret av elver med steile bredder. Ved det Kaspiske Hav rekker slettelandet sydover, hvor heten er forferdelig og kommunikasjonene sparsomme. Det er derfor sannsynlig at den russiske retretten finner sted etter en på forhånd overveiet plan.

En alvorlig sak er tapet av korndistriktene. Man regner nå at russerne har tapt eller står i umiddelbar fare for å tape 75 % av det dyrkede areal i hele Samveldet. Militært sett er det imidlertid langt viktigere å holde Stalingrad og nedre Volga enn hele den nordkaukasiske sletten. Det er derfor meget oppmuntrende at det har lyktes Timosjenko å stanse fienden både i Dons albue ca. 75 km. fra Stalingrad og ved Zimlansk, lenger syd.

Ettersom kampene i Russland nærmer seg høydepunktet, kommer det stadig nye meldinger om at japanerne forbereder seg på å angripe russerne i ryggen. De har den senere tid gjort vesentlige forsøk på å utbygge forsvaret av sine store erobringer. Deres nederlag i Korallhavet og ved Midway-øya har nedsatt flåtens slagkraft, og ført til at de har måttet utsette sine planer om invasjon av Australia. De har gått til atskillig aktivitet i Kina og deres viktigste mål synes å være å få full kontroll over kystprovinsen Chekiang, hvorfra de kan true med bombefly. Men Japan står i samme situasjon som Tyskland. Likesom tyskerne må søke å sette de russiske armeer ut av spillet, før vestmaktene feirer sin offensiv, så må japanerne søke å oppnå en avgjørelse før De Forente Stater er ferdig til å åpne en offensiv i det Fjerne Østen. De to frontene henger sammen, og det ville være en katastrofe for Japan hvis Tyskland ble slått. Japan kan komme tyskerne til hjelp på to måter. De kan rette et angrep mot India, eventuelt som et ledd av en tangoperasjon, samtidig som tyskerne retter et hovedangrep i den nære Orient. Foreløpig gjør imidlertid klimaet, monsunen, det meget vanskelig å åpne større operasjoner mot India. Dessuten vil det kreve mange skip og dette er for tiden japanernes svakeste punkt. Det er derfor mest sannsynlig at de vil angripe russerne i Øst-Sibir. De russiske flyplassene ved Vladivostok er en stadig trussel mot de japanske storbyer.

På den annen side har Vladivostok en vanskelig strategisk stilling, med den japanske fronten i nærheten av byen både i nord og vest, og japanerne vil når de opererer fra Manchuria og det indre Mongoliet, ha fordelene av de såkalte indre linjer. Den transsibiriske jernbane som går i en stor bue nord for Manchuria, vil være meget utsatt. De japanske armeer i Manchuria er stadig blitt forsterket, og man regner nå med at det er minst 35 div., ca. 700.000 mann på dette frontavsnitt. - Japanerne har videre besatt 3 av de vestligste av de såkalte Aleutiske Øyer. Disse var ubeboede og ubefestede og de ligger alle sammen vest for amerikernes nye basis på øya Dutch Harbour. Japanerne vil dermed forsøke å vanskeliggjøre forbindelsen mellom Alaska og Nord-Sibir.

v v v v v v v v v

GUD BEVARE KONGEN OG FEDRELANDET.

LONDON - NYTT.

10. august 1942.

2. årg.

Nr. 317.

Nyheterne fra London 9. august, kl. 19,30.

DET FJERNE ØSTEN: De to amerikanske angrepene mot japanerne i Stillehavet fortsetter tilfredsstillende, blir det meldt i kommunikasjonene fra det amerikanske marinedepartement i Washington, fra Pearl Harbour av øverstkommanderende for den amerikanske Stillehavsflåte og av den australske regjering. Angrepene som blir utført av store styrker mot baser på Solomonøyene og mot japanske styrker som er gått i land på de Aleutiske Øyer. Offensiven ble åpnet fredag av styrker fra Stillehavsflåten, støttet av krigsskip fra det sydvestlige Stillehavsområde. Australske flåte- og luftstyrker deltar i slaget.

Samtidig ble det gjort kraftige luftangrep mot japanske baser på Ny Guinea, Ny Britannia og de nordlige Solomonøyene. - Under angrep mot Lae ble det kastet ned bomber på 2 ton i dag- og natt-angrep mot flyplassen og kaien. Andre angrep ble rettet mot stillinger i det midtre Ny Guinea, som japanske fortropper har nådd fram til, under forsøk på å rykke sydover.

INDIA: Den indiske regjering arresterte i dag lederne av det indiske kongressparti, Ghandi, Neruh og Assab. Alle de medlemmer av kongresspartiets komité som var til stede på møtet i Bombay, er også blitt arrestert. Det er utstedt et forbud mot lokale kongresskomitéer over alt i India.

Storbritannias oppfatning av Indias framtid er klar. Så snart krigen er over skal India selv bestemme hvilken styreform høver best til forholdene i India, på et grunnlag som omfatter alle, og ikke bare et parti. Imens skal de indiske ledere i fullt mål delta i styret av sitt land og i det britiske samveldets og de allierte nasjoners råd.

RUSSLAND: Det tyske framstøt mot oljefeltene i Maikop i Nord-Kaukasus, fortsetter, og russiske styrker har igjen trukket seg tilbake ved Armawir, et jernbaneknutepunkt 100 km. nordøst for Maikop. Det raser voldsomme kamper nord for Armawir, hvor de tyske styrker har svinget vestover langs Kubanelva.

Timosjenko retter fremdeles hårdnakket motstand mot v. Bocks knipetangsangrep mot Stalingrad. Slaget raser her syd for Don, nær Kotelnikowo, og i Donbøyningen nær Klepskaya, og svinger fram og tilbake med ustanselige angrep og motangrep fra begge parter. Under sine siste angrep nær Klepskaya, vant tyskerne en del terreng. I Voronesj-området har tyskerne gjort fortvilte forsøk på å gjenerobre stillinger som russerne tok fredag, vest for Don. I en frontmelding heter det at over 1000 tyske og ungarske soldater falt i voldsomme kamper i hele går. En stilling gikk fra hånd til hånd flere ganger, men mot kvelden var tyskerne blitt kastet tilbake på alle punkter, og de etterlot seg meget krigsutstyr. -

Kampene fortsetter også på frontene i nord. Det meldes om et vellykket angrep i Kalininavsnittet og i tidligere meldinger het det at russerne gjør lokale angrep i Leningrad og Volkowområdene.

MIDTØSTEN: På den egyptiske front er det fremdeles et opphold i kampene. Kommunikatet fra Kairo i dag melder om artilleridueller fredag natt og sier videre at det ikke var noe å melde om de britiske landstridskrefter i går. - Et lett bombefly har fått inn 2 fulltreffere mot et mindre fiendtlig skip. 3 Messerschmidt-fly ble skutt ned over Malta.

EN TYSK KONTROLLERT AVIS har bragt en artikkel med enkeltheter om de voldsomme kamper i Jugoslavia. Artikkelen, som blir gjengitt i London-aviser i dag, innrømmer at friskarene gjør forbitret og alvorlig motstand. En melding Ankara sier at et tysk militærtog er blitt avsporet på vei til Saloniki.

QUISLING skal ifølge meldinger til Stockholm ha reist til et hemmelig møte med Hitler for å drøfte vanskelighetene som quislingene har på hjemmefronten, og med tanken på faren for en alliert invasjon på norskokysten.

LOKALT: **NORSK VAKTSELSKAPS** styre ble for noen tid tilbake entlediget. Et nytt styre bestående av nazister er senere innsatt. Politiet har nå fullstendig overtatt kontrollen av selskapets virksomhet, idet det på direktørens kontor er installert en fast politibetjent.

v v v v v v v v v

GUD BEVARE KONGEN OG FEDRELANDET.

Dr. Arne Ordings utenrikskronikk onsdag 5. august. (Fortsatt fra forrige nr.)

Man må også regne med at tyskerne vil forsøke å fortsette ~~derover~~ til oljefeltet Grosnyj, som produserer ca. 10 % av den russiske olje. Herfra fortsetter både jernbanelinjen og oljeledningen mot øst til det Kaspiske Hav. Grosnyj ligger imidlertid over 300 km. sydøst for Vorosjilow, som er det sydligste punkt som tyskerne hittil har nådd etter sine egne meldinger, og terrenget er her lettere å forsvare.

74 % av den russiske olje produseres ved Bakum, som ligger ved Det Kaspiske Hav. Det går en jernbane til Bakum langs det Kaspiske Hav. Den følger imidlertid den smale stripen mellom sjøen og fjellene og det ville være lett for russerne å bryte den av. Inne i landet går den historisk berømte Georgiske militærvei, men den går gjennom et villt fjellandskap med trange pass, og den vil være lett å forsvare. Det er også en annen vei lenger vest, men den er ennå vanskeligere å forsvare. Tyskerne har nå brutt jernbaneforbindelsen mellom Kaukasus og Volga-distriktet, men veiforbindelsen er ennå åpen.

Til tross for sin store framgang har tyskerne ennå ikke oppnådd noen avgjørende resultater. Deres forholdsvis raske framrykning over den nordkaukasiske slette, har naturligvis skapt en viss følelse av uro i de allierte land. På den annen side kan man fastslå at det ikke er lykkes tyskerne å ta store antall fanger, og russerne har stort sett innskrenket seg til å forsvare enkelte viktige punkter, som egner seg til å dekke tilbaketog. Den nordkaukasiske sletten byr ikke på noen naturlige forsvarsstillinger før elven Kuban. Erfaringen synes å vise at mindre elver på slettelandet heller ikke spiller særlig stor rolle som forsvarsstillinger mot mekaniserte styrker. Men lenger syd, mellom Kuban og Kaukasusfeltene, er terrenget bakket og gjennomskåret av elver med steile bredder. Ved det Kaspiske Hav rekker slettelandet sydover, hvor heten er forferdelig og kommunikasjonene sparsomme. Det er derfor sannsynlig at den russiske retretten finner sted etter en på forhånd overveiet plan.

En alvorlig sak er tapet av kørndistriktene. Man regner nå at russerne har tapt eller står i umiddelbar fare for å tape 75 % av det dyrkede areal i hele Samveldet. Militært sett er det imidlertid langt viktigere å holde Stalingrad og nedre Volga enn hele den nordkaukasiske sletten. Det er derfor meget oppmuntrende at det har lykkes Timosjenko å stanse fienden både i Dons albue ca. 75 km. fra Stalingrad og ved Zimliansk, lenger syd.

Ettersom kampene i Russland nærmer seg høydepunktet, kommer det stadig nye meldinger om at japanerne forbereder seg på å angripe russerne i ryggen. De har den senere tid gjort vesentlige forsøk på å utbygge forsvaret av sine store erobringer. Deres nederlag i Korallhavet og ved Midway-øya har nedsatt flåtens slagkraft, og ført til at de har måttet utsette sine planer om invasjon av Australia. De har gått til atskillig aktivitet i Kina og deres viktigste mål synes å være å få full kontroll over kystprovinsen Chekiang, hvorfra de kan true med bombefly. Men Japan står i samme situasjon som Tyskland. Likesom tyskerne må søke å sette de russiske armeer ut av spillet, før vestmaktene feirer sin offensiv, så må japanerne søke å oppnå en avgjørelse før De Forente Stater er ferdig til å åpne en offensiv i det Fjerne Østen. De to frontene henger sammen, og det ville være en katastrofe for Japan hvis Tyskland ble slått. Japan kan komme tyskerne til hjelp på to måter. De kan rette et angrep mot India, eventuelt som et ledd av en tangoperasjon, samtidig som tyskerne retter et hovedangrep i den nære Orient. Foreløpig gjør imidlertid klimaet, monsunen, det meget vanskelig å åpne større operasjoner mot India. Dessuten vil det kreve mange skip og dette er for tiden japanernes svakeste punkt. Det er derfor mest sannsynlig at de vil angripe russerne i Øst-Sibir. De russiske flyplassene ved Vladivostock er en stadig trussel mot de japanske storbyer.

På den annen side har Vladivostock en vanskelig strategisk stilling, med den japanske fronten i nærheten av byen både i nord og vest, og japanerne vil når de opererer fra Manchuria og det indre Mongoliet, ha fordelene av de såkalte indre linjer. Den transsibiriske jernbane som går i en stor bue nord for Manchuria, vil være meget utsatt. De japanske armeer i Manchuria er stadig blitt forsterket, og man regner nå med at det er minst 35 div., ca. 700.000 mann på dette frontavsnitt. - Japanerne har videre besatt 3 av de vestligste av de såkalte Aleutiske Øyer. Disse var ubeboede og ubefestet og de ligger alle sammen vest for amerikernes nye basis på øya Dutch Harbour. Japanerne vil dermed forsøke å vanskeliggjøre forbindelsen mellom Alaska og Nord-Sibir.

v v v v v v v v v

GUD BEVARE KONGEN OG FEDRELANDET.

Nr. 317.

LONDON - NYTT.

10. august 1942.

2. årg.

Nyhettene fra London 9. august, kl. 19,30.

DET FJERNE ØSTEN: De to amerikanske angrepene mot japanerne i Stillehavet fortsetter tilfredsstillende, blir det meldt i kommunikasjonene fra det amerikanske marindepartement i Washington, fra Pearl Harbour av øverstkommanderende for den amerikanske Stillehavsflyte og av den australske regjering. Angrepene som blir utført av store styrker mot baser på Solomonøyene og mot japanske styrker som er gått i land på de Aleutiske Øyer. Offensiven ble åpnet fredag av styrker fra Stillehavsflyten, støttet av krigsskip fra det sydvestlige Stillehavsområde. Australske flyte- og luftstyrker deltar i slaget.

Samtidig ble det gjort kraftige luftangrep mot japanske baser på Ny Guinea, Ny Britannia og de nordlige Solomonøyene. - Under angrep mot Lae ble det kastet ned bomber på 2 ton i dag- og natt-angrep mot flyplassen og kaien. Andre angrep ble rettet mot stillinger i det midtre Ny Guinea, som japanske fortropper har nådd fram til, under forsøk på å rykke sydover.

INDIA: Den indiske regjering arresterte i dag lederne av det indiske kongressparti, Ghandi, Neruh og Assab. Alle de medlemmer av kongresspartiets komité som var til stede på møtet i Bombay, er også blitt arrestert. Det er utstedt et forbud mot lokale kongresskomitéer over alt i India.

Storbritannias oppfatning av Indias framtid er klar. Så snart krigen er over skal India selv bestemme hvilken styreform høver best til forholdene i India, på et grunnlag som omfatter alle, og ikke bare et parti. Imens skal de indiske ledere i fullt mål delta i styret av sitt land og i det britiske samveldets og de allierte nasjoners råd.

RUSSLAND: Det tyske framstøt mot oljefeltene i Maikop i Nord-Kaukasus, fortsetter, og russiske styrker har igjen trukket seg tilbake ved Armawir, et jernbaneknutepunkt 100 km. nordøst for Maikop. Det raser voldsomme kamper nord for Armawir, hvor de tyske styrker har svinget vestover langs Kubanelva.

Timosjenko retter fremdeles hårdnakket motstand mot v. Bocks knipetangsangrep mot Stalingrad. Slaget raser her syd for Don, nær Kotelnikowo, og i Donbøyningen nær Klepskaya, og svinger fram og tilbake med ustanselige angrep og motangrep fra begge parter. Under sine siste angrep nær Klepskaya, vant tyskerne en del terreng. I Voronesj-området har tyskerne gjort fortvilte forsøk på å gjenerobre stillinger som russerne tok fredag, vest for Don. I en frontmelding heter det at over 1000 tyske og ungarske soldater falt i voldsomme kamper i hele går. En stilling gikk fra hånd til hånd flere ganger, men mot kvelden var tyskerne blitt kastet tilbake på alle punkter, og de etterlot seg meget krigsutstyr. -

Kampene fortsetter også på frontene i nord. Det meldes om et vellykket angrep i Kalininavsnittet og i tidligere meldinger het det at russerne gjør lokale angrep i Leningrad og Volkowområdene.

MIDTØSTEN: På den egyptiske front er det fremdeles et opphold i kampene. Kommunikatet fra Kairo i dag melder om artilleridueller fredag natt og sier videre at det ikke var noe å melde om de britiske landstridskrefter i går. - Et lett bombefly har fått inn 2 fulltreffere mot et mindre fiendtlig skip. 3 Messerschmidt-fly ble skutt ned over Malta.

EN TYSK KONTROLLERT AVIS har bragt en artikkel med enkeltheter om de voldsomme kamper i Jugoslavia. Artikkelen, som blir gjengitt i London-aviser i dag, innrømmer at friskarene gjør forbitret og alvorlig motstand. En melding Ankara sier at et tysk militærtog er blitt avsporet på vei til Saloniki.

QUISLING skal ifølge meldinger til Stockholm ha reist til et hemmelig møte med Hitler for å drøfte vanskelighetene som quislingene har på hjemmefronten, og med tanken på faren for en alliert invasjon på norskokysten.

LOKALT: **NORSK VAKTSÆLSKAPS** styre ble for noen tid tilbake entlediget. Et nytt styre bestående av nazister er senere innsatt. Politiet har nå fullstendig overtatt kontrollen av selskapets virksomhet, idet det på direktørens kontor er installert en fast politibetjent.

v v v v v v v v v

GUD BEVARE KONGEN OG FEDRELANDET.

15 AUG. 1942

A.
1044Mappe 9
Ekspl. 316
Arg. 1942
O.V.
2. årg.

Nr. 316.

LONDON - NYTT.
9. august 1942.

Nyhetene fra London 8. august kl. 19.30.

RUSSLAND: Den tyske framrykning i Kaukasus svinger nå vestover. Det siste russiske kommuniké melder at det har vært voldsomme kamper i Stalingradområdet i nærheten av Klepskaya. I et avsnitt gikk russerne til motangrep, okkuperte et bebygget område og ødela tanks og annet krigsmateriell. I et annet avsnitt ble også fiendtlige tanks ødelagt. Her varte kampen i 3 dager og tyskerne hadde 1.500 fadne. - Kommunikéet nevner videre at kamper fortsetter nord for Kotelnikowo, der tyskerne forsøker å tvinge seg nordover i retning av Stalingrad, men de møter kraftig motstand. Russiske avdelinger som hadde gått over elva sør for Voronesj, har fortsatt angrepet og gjenerobret nye områder. Uilleggskommunikéet sier også at på de andre russiske frontene er tyskerne på defensiven. Både i området ved Briansk og ved nordvestfronten har det vært lokale kamper.

Allierte diplomater holder for tiden en konferanse i Moskva. Hva konferansen dreier seg om, er en hemmelighet.

MIDTØSTEN: Dagens kommuniké fra Kairo melder at det var livlig patruljevirk-somhet langs hele fronten i natt. Britiske lette bombefly og langtrevkende jagerfly gjorde et vellykket angrep mot Sidi Barani. 2 fiendtlige skip ble senket og andre skadet.

Amerikanske bombefly har senket et akseskip på 10.000 ton i Middelhavet, melder det amerikanske kommuniké.

DET FJERNE ØSTEN: Amerikanske bombefly eskortert av jagerfly har angrepet japanske flyplasser. Rabaul, som er japanernes viktigste forsyningsbasis på Ny Britannia, og Lae, der japanerne har sin viktigste flyplass på Ny Guinea, ble begge kraftig angrepet i går. Det var det kraftigste angrep mot Rabaul siden krigen begynte. 15 ton bomber falt på målområdet. 7 av 20 japanske jagerfly ble skutt ned, og andre skadet, på bekostning av bare et alliert fly.

AMERIKANSKE TROPPER og flystyrker kommer nå til Storbritannia i slik mengde at hele den britiske bygningsindustri har fått det travelt med å bygge leire og flyplasser for de amerikanske styrker. Storbritannias arbeidsminister Bevin opplyste i går at det ble gitt ordre om å begynne det kolossale bygningsprogrammet for 2 måneder siden. Han betegnet det som den største oppgaven som den britiske bygningsindustrien noen sinne har påtatt seg.

Samtidig forsøker Goebbels i sin ukentlige artikkel i Das Reich å forringe betydningen av den amerikanske trussel mot Tyskland. Deutsche Allgemeine Zeitung er også opptatt med amerikanerne, og skriver at hundre tusener av amerikanere nok kan reise over Atlanteren, men de kan ikke komme over kanalen til det europeiske fastland.

For 2 år siden sa tyskerne at det ville være umulig for amerikanerne å komme over Atlanterhavet, og at det i hvert fall ikke ville være noen briter igjen til å ta imot dem.

Imens er det tydelig at den tyske overkommando er usikker på hva de allierte mener å gjøre. Tyskerne har nemlig plutselig nå overført sine interesser fra kanalen til norskekysten.

EN AMERIKANSK MILITÆR MÅLSMÅN uttalte i Washington i går kveld at i de siste 2 ukene har det vært avgjort nedgang i senkningen av handelsskip utenfor den amerikanske kyst.

TIMES DIPLOMATISKE MEDARBEIDER skriver i dag at den jødefiendtlige kampanje som tyskerne har satt i gang i det okkuperte Frankrik har vært fullstendig mislykket. Øyenvitner som er kommet hit, bekrefter den økende forfølgelse av franske jøder, men forsøket på å få franskmenn til å hate jødene har bare skapt en bølge av sympati for jødene.

PILOTER OG OBSERVATØRER av det britiske flyvåpen og offiserer og soldater fra den britiske hær, 24 ialt, som deltok i krigen i Norge er blitt tildelt det norske krigsvåpen. Blandt disse 24 er 8 fra flyvåpenet, hvorav en senere ble drept, og 16 fra hæren, hvorav 2 senere ble drept.

v v v v v v v v
GUD BEVARE KONGEN OG FÆDRELANDET.

15 AUG. 1942

A.
1046Mappe 9
Ekspl. 318
Arg. 1942
O.V.
2. årg.

Nr. 318.

LONDON - NYTT.
11. august 1942.

Nyhetene fra London 10. august, kl. 19.30.

RUSSLAND: I Nord-Kaukasus har russerne trukket seg ytterligere tilbake i områdene omkring Kropotkin og Armawir. Den tyske overkommando som i går meldte at Krasnodar og oljebyen Maikop var erobret, melder i dag at Tiatigorsk nå er på tyske hender. Under operasjonene utførte russisk kavalleri og fly et kombinert angrep mot en rumensk avdeling, og over 1.000 rumenere falt. - Innenfor Donbøyningen og syd for elven er det kommet til nye og heftige kamper ettersom v. Bock forsøker å nå fram til Stalingrad og Volga. De heftigste kamper er foregått syd for Klepskaya. I dette område er gjentatte angrep av tyske tanks og mekanisert infanteri slått tilbake med betydelig tap for fienden i soldater og tanks.

Syd for Don angrep russisk kavalleri tyskerne bak deres linjer og ødela et tysk regiments hovedkvarter og dropte over 300 tyskere. - Russerne har hatt ytterligere framgang i Voronesjområdet. I et telegram fra Moskva i dag sier Reuters korrespondent: Russiske tropper har med hell gått over Don syd for Voronesj, på en rekke punkter siden fredag, og har derved utvidet fronten sydover. De befester sine stillinger i landsbyer som de har erobret på den vestlige bredd av elven.

VESTFRONTEN: En kraftig styrke britiske bombefly angrep i natt Osnabrück. Andre mål i Nordvest-Tyskland ble også angrepet. Osnabrück er et viktig jernbaneknutepunkt på linjene fra Hamburg til Köln og fra Berlin til Amsterdam. Byen er kjent for sine viktige kjemiske industrier og for sin maskinindustri. - Andre britiske fly angrep dokkene i Le Havre og flyplasser i Nederland og Belgia. 6 fly savnes fra disse operasjoner.

Noen få tyske fly var over Storbritannia i natt. 3 av dem ble skutt ned.

MIDTØSTEN: Lette britiske bombefly fortsatte angrepene i går mot fiendtlige skip utenfor Afrikakysten. Store bombefly foretok et dagslysangrep mot havnen i Benghazi. Minst et skip fikk en fulltreffer.

Fronten til lands var rolig i hele går.

DET FJERNE ØSTEN: Der foreligger ingen nærmere enkeltheter om det allierte angrep mot japanske styrker på Salomonøyene. De siste meldinger som kommer fra den øverstkommanderende for den amerikanske stillehavsflåte, går ut på at operasjonene fortsetter og at de allierte styrker har initiativet.

Samtidig fortsetter allierte bombefly å operere fra stasjoner i Nord-Australia og angriper japanske baser på Ny Guinea og Ny Britannia. - I det nordlige Stillehav har den amerikanske angrepsstyrke innstillet bombardementet av de japanske styrker i Kiska, men det endelige resultat vil ikke bli kjent før de amerikanske krigsskip er vendt tilbake til sine stasjoner.

Amerikanske bombe- og jagerfly har angrepet den japanske basis Hai-Tong i Indokina. Fulltreffere ble oppnådd på en 4.000 tons dampbåt. Andre amerikanske fly har på det kraftigste bombet den japanske hovedbasis i Kiangsi-provinsen. Det foregår hårde kamper til lands hvor kineserne har gjenerobret en by i sydøst.

Vår sjømilitære medarbeider skriver: Salomonøyene ble erobret av japanerne i februar og mars måned i år. Den 4. mai satte japanerne ut fra Ny Guinea og Salomonøyene med mange skip, sannsynligvis for å gjøre invasjon i Australia, og i et slag som varte i 4 dager ble de fullstendig beseiret av amerikanske og australske fly. - Japanerne tapte et av sine nyeste hangarskip og 11 andre. En måned senere forsøkte de seg i gjen, men denne gang ved Midwayøya. På ny ble de slått og tapte 4 hangarskip og 2 store kryssere.

Som avledningsmanøvre begynte de et angrep i liten målestokk mot de Aleutiske øyer i det nordlige Stillehav og erobret Kiska.

I en kommentar til de nå pågående operasjoner, skriver "Times" korrespondent i de alliertes hovedkvarter: Dette er ikke den første offensiv de allierte gjør i det sydlige Stillehav. Treningene i Korallhavet og Midwayøya var for det meste defensive operasjoner som med hell slo tilbake de japanske forsøk på å utvide de områder de hadde okkupert. I den nåværende operasjon angriper de allierte befestede stillinger.

v v v v v v v v

"9. april var en meget alvorlig dag for oss, men det sto med det samme ganske tydelig for meg, at tok vi ikke våpnene opp, ville det som står høyt hos nordmennene, kjærligheten til frihet og selvstendighet, komme i fare." - Dette var kongens ord i talen den 3. august, og han la til: "Heldigvis hadde jeg hele den norske regjering på min side". Om beslutningen om å forlate landet den 7. juli, sa kongen: "Den gang sto det også klart for meg, at hadde vi ikke da tatt denne bestemmelsen, ville det vi gjorde den 9. april vært forgjeves. Det var allerede gått ut oppfordring til vår handelsflåte om at de skulle søke nøytral havn, og det var ikke et eneste skip som ikke fulgte oppfordringen. Hvordan kunne jeg ha sett mitt folk i øynene, om jeg hadde handlet anderledes", spurte kongen. Og han fortsatte med å si at både han og regjeringen den gang tenkte på at de ved å reise til England straks kunne gjøre en innsats sammen med sjømennene som fortsatte kampen. "De sviktet ikke den gang, og de har ikke sviktet en dag" sa kongen.

La oss menige nordmenn vende ordene den annen vei, til kongen og regjeringen. De sviktet ikke den gang, og de har ikke sviktet en dag de heller. Alle som kjenner kongen vil sanne Sigrid Undsets ord: Han har rett til etternavnet "Den høy sinnede". Kongens loyalitet er like usvikelig som hans rettferdighetssans. Kongen er en mann blandt menn. Jeg vet at det er ikke noe som gleder kongen mer, når han møter landsmenn, og han møter mange, enn dette at de viser større trang til å forstå enn til å dømme, at de ser framover og skjønner at nå gjelder det bare om å stå samlet og løfte i flokk, slik som hjemmefronten står fast som en ubrytelig mur.

Det er i den ånd kongen har ledet oss. Vi vet at vi som folk kom inn på den røtte vei, og det er den vi vil gå helt fram til målet under en høysinnets konges merke. På alle måter er det blitt bekreftet at det var til Norges uvisnelige hoder at vi ikke bøyet oss for overmakten i april, og at konge og regjering i juli forlot norsk jord for å komme ut blandt dem som kjempet videre under norsk flagg på alle hav.

"Hvor står vi i dag?" - Jeg har i de siste 2 år, på nokså nært hold kunnet se hvorledes kongen og regjeringen har organisert den innsats, som var hensikten med at de forlot landet. Vi har sett vår krigsmarine vokse fram til 60 enheter, bemannet med nordmenn, en norsk har tre fram på britisk jord, under norsk kommando. Vi har sett en ypperlig treningsleir for norske flygere reise seg i Canada, og en rekke kull av Norges beste ungdom er kommet hit til England som fullt utdannede flygere. Vi har sett et norsk kvinnekorps stige fram. Menstringen for kongen viste en bredde og en plan i våre militære tiltak som ikke mange av oss våget å håpe på for to år siden.

Vår skipsfart ble samlet under en ledelse i London allerede før kongen og regjeringen kom. Denne administrasjon er blitt utbygget både her og i Amerika. Det er ingen som tviler på at alt det konge og regjering kan gjøre for sjøfolkene det blir gjort til sjøs og i land.

Medisinalvesenet er blitt et stort aparat, med ikke få norske sykehus og hvilehjem. Mange norske leger og sykepleiersker er i arbeide. Med så mange nordmenn utenfor riket har sosialdepartementet fått atskillige oppgaver å løse. Handelsdepartementet har også overordentlig meget å ta seg av når det gjelder sjøfolkene. Mange norske fiskere er her også. Forsyningsdepartementet har ved siden av en rekke viktige shipping-spørsmål, tatt opp arbeidet for å sikre vårt folk tilførsler så snart som mulig. Kirkedepartementet har utgitt lærebøker og opprettet skoler og vandrebooksamlinger og samarbeider med sjømannsmisjonen om opprettelse og drift av leseværelser og forsamlingslokaler. Under statsministerens ledelse er det kommet i gang en meget allsidig informasjonsvirksomhet. Finansdepartementet og Norges Bank arbeider med viktige oppgaver både for dagen og for framtiden. Likeså justisdepartementet som er blitt stillet overfor mange juridiske problemer under de nye forhold. Utenriksdepartementet har selvfølgelig en meget sentral stilling. Vårt utenriksstyre har vel aldri hatt flere og viktigere ting å arbeide med enn det har i dag.

Det meste av regjeringens administrasjon her ute har måttet bygges opp fra gruppen av. Fra den første begynnelse av og til i dag har det vært en vekst og en utvikling som er helt imponerende. Er det noe som knirker en gang i blandt, er det et og annet å kritisere, så er det av helt uvosentlig betydning. - (Fortsettes i morgen)

GUD BEVARE KONGEN OG FEDRELANDET.

12 AUG. 1942

- 1047

A

Mappe 9
Eksp. 319
Arg. 1942
O. V.
2. Arg.

Nr. 319,

LONDON - NYTT.
12. august 1942.

Ryhete fra London 11. august, kl. 19,30.

RUSSLAND: Russerne har trukket seg tilbake til nye stillinger i Armawiravsnittet i Nord-Kaukasus og går til motangrep sydvest for Stalingrad. - Det blir meldt om stadig heftigere kamper med store tank og flystyrker på begge sider, både ved Klepskaya, inne i Don-bøyningen, og i Kotelnikowo-området, syd for elven. Nordøst for Kotelnikowo, der tyskerne forsøker et framstøt langs jernbanen til Stalingrad, tvang et russisk overraskelsesangrep fienden til å gå over til defensiven. Russiske panserstyrker ødela 17 tyske tanks. I et annet slag om en jernbanestasjon, tapte en tysk sjokkavdeling 40 tanks. - Operasjonene i Klepskayaområdet på den nordlige gren av den tyske knipetang mot Stalingrad er nå blitt voldsommere enn noen sinne før på østfronten. Til tross for enorme tap av folk og materiell blir aksetroppene gang etter gang kastet inn i angrepet mot et hårdnakket og godt utrustet forsvar. 36 tyske tanks ble satt ut av virksomhet syd for Klepskaya i går.

Fra Nord-Kaukasus meldte det russiske kommunikat ved middagstid at russerne i gjen har trukket seg tilbake i Armawiravsnittet. Et tillegg til kommunikatet meldte om kraftige baktroppsaksjoner. Omkring Kramnodar ved Kuban-elven, er 5 tyske angrep slått tilbake. - Ved øvre Don har tyskerne fått fram forsterkning og satt i gang motangrep i Voronesjavsnittet. Russerne slår disse angrep tilbake og holder de stillinger de har vunnet.

ØVERSTKOMMANDERENDE for de amerikanske luftstyrker i Europa har erklært at den kombinerte britisk-amerikanske offensiv snart vil begynne og at man er kommet lenge med forberedelsene enn opprinnelig planlagt. Når tiden kommer, sa generalen, vil fienden få føle vekten av en fullstendig koordinert britisk-amerikansk luftstyrke.

INDIA: Det var nye opptøyer i flere byer i går, men bare i Bombay var de alvorlige. Politiet måtte flere gange fyre på mengden som foretok brannpåsettelser og plyndrerier. I visse områder ble troppene tatt til hjelp. Alt i alt har det vært opptøyer i omtrent et dusin store byer. Det samlede antall av døde i India er kommet opp i 28. - I Ny Dehli er det foretatt flere arrestasjoner, men livet i hovedstaden er ellers normalt.

DET FJERNE ØSTEN: I Stillehavet fortsetter de alliertes offensiv mot japanerne på Solomonøyene. Amerikanske tropper og marinesoldater, støttet av australske avdelinger, gikk fredag i land på Tulagiøya. Japanerne gjorde kraftige og hurtige motangrep og det raser fremdeles voldsomme kamper. På et tidlig stadium av operasjonene tapte japanerne flere overflateskip og fly. Amerikanerne tapte en krysser og fikk 5 skip skadet. Ved en erklæring i går kveld sa den øverstkommanderende at man må vente betydelige tap, som alltid er tilfelle ved en offensiv operasjon. Det er den pris man må betale for den dyrekjøpte erfaring som er nødvendig for å oppnå vidtrekkende resultater.

Imens fortsetter allierte bombefly sine kraftige angrep mot japanske baser på naboøyene. Under 3 dagers nesten ustanselige angrep mot Rabaul, ødela allierte bombefly 19 japanske jagerfly, et bombefly og mange fly på bakken. Utenfor Timor skadet de en japansk destroyer, senket et skip og satte et annet i brand.

MIDTØSTEN: I Nord-Afrika har allierte fly fortsatt sine angrep mot fiendtlige forsyningslinjer og baser. - En stor formasjon amerikanske Liberator-fly har angrepet skip i havnen ved Benghazi. - Tobruk har igjen vært utsatt for et kraftig angrep av det britiske flyvåpen. - Over Malta ble 3 tyske jagerfly skutt ned i går.

En stor mengde sårede kommer til Hellas fra Afrika og da alle greske hospitaler er fulle, blir mange av disse tyske sårede sendt til Bulgaria og Jugoslavia, med tog eller lastebiler.

EN TYRKISK AVIS skriver i dag om arrestasjonene av Ghandi og andre: Selv de mest ivrige tilhengere av Indias uavhengighet kan ikke kritisere de forholdsregler som er tatt. Briterne gjorde utvilsomt alt de kunne for å undgå å ta dette skritt. Men samtidig som kongresspartiet ventet britisk hjelp for å forsvare India, så gikk det også inn for en virksomhet som underminerte en slik hjelp.

vvv vvv vvv

LONDON - NYTT.
13. august 1942.

Nr. 320.

THORALF ØKSNVADS tale i tilleggsprogrammet 9/8-42. (Fortsatt fra forrige nr.)

Det sterke inntrykk alle må få, det er at nordmennene står på fast og trygg grunn og at de trekkes ypperlig sammen. Vi står sterkt innad og derfor står vi sterkt utad.

Kongen nevnte i sin tale at den norske hjemmefront har vært av uvurderlig betydning, ikke bare for Norge, men for alle de allierte nasjoners land. Det er blitt klart for dem, som ikke selv har opplevet invasjonen, hva tysk undertrykkelse betyr. Og det er blitt klart hvor meget et folk kan stille opp av moralsk kraft og nasjonal vilje mot en hensynsløs erobrer. Den norske hjemmefronten har inspirert hele den frie verden, men den er først og fremst blitt et forbilde for oss, som har vårt arbeid på utefronten.

Viljen for vår nasjonale sak er så god som den uvarhode kan være under de forhold som hersker i verden. Vi har rett til å si det etter at De Forente Stater, Storbritannia og Sovjetsamveldet har ønsket å markere sin respekt for vår innsats og vår sak ved å heve vår gjesidige diplomatiske representasjon til ambassadør rang. Sovjetsamveldets initiativ i den retning like før kongens fødselsdag, er noe meget mer enn en høflig gest. Det viser en ærbødighet for kongeriket Norges suverenitet, og for det norske folks historiske rett som vil slå ned enhver nazistisk propaganda i Norge om faren fra øst. Hvorledes De Forente Stater, Storbritannia og Sovjetsamveldet gang på gang, og på den utveidigste måte, har vist at det norske folks frihet er et uomtvistelig krigsmål, skulle være nok for oss.

Kong Haakons 70-års dag ga en ny anledning til å framheve Norges sterke internasjonale stilling. Den er som fra alle sider ble vist ham, den ble også vist vårt folk. I hans regjeringstid, i årene etter 1905, har et fritt og uavhengig folk vokset fram til hva det er i dag. Det har vært sagt at vi vandt 1905 for lett. Vi må betale, hver enkelt av oss, meget mer for å vinne friheten igjen. Men vi har det klart for oss at vi vil betale en hvilken som helst pris for at Norge kan bli fritt igjen. Der er ingen annen vei å gå enn den som kongen valgte. Vi har ham midt i blandt oss, og vi lover ham det eneste han har bedt om; å vise ham og regjeringen tillit og å stå ubrytelig samlet.

v v v v v v v v v

3) Fra en rekke stortingsmenn og tidligere statsråder mottok Kongen på sin 70-års dag følgende adresse:

Herre Konge! I den første hilsen Deres Majestet sendte Norges Storting etter å ha mottatt resultatet av folkeavstemningen i 1905 uttalte De at De ville arbeide for Norges ære og lykke. For oss som representerer Norges frie Storting er det på denne dag en heder og en gløde å uttale at skjelden er ord blitt mer bokstavelig oppfylt, og at Deres Majestets liv har vært en levendegjørelse av det valg-språk den nyalgte konge gjorde seg: ALT FOR NORGE.

Dagen kan ikke feires som vi hadde ønsket det, men Deres Majestet må gledes og bevegtes ved bevisstheten om de følelser som i dag strømmer Norges Konge imøte fra nær og fjerne. De er varmere, de betyr mer enn de kunne ha gjort under noen andre forhold. Norges Konge er blitt det store lysende symbol på nasjonal enhet, frihet, rettferdighet og Kongens person er blitt det samlende midtpunkt for hele folkets kjærlighet. Med takk minnes vi i dag hvorledes Kongen gjennom alle år har vist sin vilje til det intimeste samarbeid med stortinget, et varmt ønske om at stortinget skulle komme ham så nær som mulig.

Og vi minnes også i ærbødighet Dronningen, som sto trofast ved Kongens side i hele dette arbeidet. Som et mønster på fedrelandssinn, på loyalitet uten svikt eller grense, på den mest offervillige pliktfølelse står Deres Majestet på 70-års dagen som et mønster og forbilde for hele folket. Når Deres Majestet igjen har inntatt sin rette plass i det land som er så stolt av å ha en slik Konge, vil De atter føle det samlede folks takknemlighet og kjærlighet strømme imot Dem. Våre hjorter brenner for Norge og for Deres Majestet.

Vi istemmer med undertoner fra alle Norges storting siden 1905, det gamle ønsket

GUD BEVARE KONGEN OG FEDRELANDET.

yhotene fra London 12. august, kl. 19,30.

RUSSLAND: Den fornyede tyske offensiv mot Stalingrad fortsatte i går, men uten framgang. Hundrevis av tyske tanks, motorisert artillerikolonner og motorisert infanteri hamrer nå løs på de russiske forsvarslinjer, syd for Klepskaya i Don-bøyingen. De siste to dagene har den tyske offensiven nådd et nytt høydepunkt, men russerne holder fremdeles sine stillinger. - Sydøst for Stalingrad, ved jernbanelinjen fra Kotelnikowo, foregår det et stort tankslag om en stor jernbanestasjon som holdes besatt av russerne. Russiske tanks, støttet av fly og artilleri, gikk gang på gang på angrep mot tyskerne og tvang dem over på defensiven. -

Fra Kaukasus-området melder russerne om kamper sydvest for Armawir. Det meldes om ny tysk framgang mot oljefeltene Grosnyj. Kampene i Maikop- og Krasnodar-områdene fortsetter. I Voronesjområdet fortsetter russerne sitt press på vest siden av øvre Don.

VESTRONTEN: En stor styrke britiske bombefly angrep i natt Mainz. De foreløpige meldinger tyder på at angrepet var meget vellykket. I byen er verksteder som bygger jernbanevogner og kjemiske fabrikker.

Mål ved Koblenz, dokkene i Le Havre og flyplasser i Belgia og Nederland ble så angrepet. 16 britiske bombefly savnes etter nattens operasjoner.

Det blir meldt fra Frankrike at det ble kastet håndgranater mot tyske flygere som holdt øvelse på en stadion i utkanten av Paris. En melding legger til at 60 tyskere drev på å ekserserte da håndgranatene ble kastet. 2 flygere ble drept og 8 andre alvorlig såret, mens 10 ble lett såret. Mennene som angrep dem kastet to kraftige håndgranater og kom seg så unda. Tyskerne undersøkte nabolaget, men kunne ikke finne spor etter angriperne.

DET FJERNE ØSTEN: De allierte styrker holder sine stillinger i slaget om Solomonyene. Slaget har nå vart i 6 dager. Voldsomme nærkamper pågår i Tulagiområdet. Amerikanske marinesoldater som har fått spesiell trening i invasjonstaktikk, ble først satt i land. Det amerikanske marinedepartement uttaler om disse soldater at det er blitt trenet dag og natt med henblikk på dette angrep. Til og med på den lange reisen til Solomonyene tilbragte de mange timer med å øve seg i nærkamp og krigsførsel i jungelen.

I en luftkamp over Ny Guinea ble 2 av 10 japanske jagerfly som deltok i kampene, skutt ned, og 3 til ble sannsynligvis ødelagt og 2 andre skadet. For 3 dager siden meldte Tokio at japanske styrker hadde vunnet en stor seier ved Solomonyene, og denne påstand ble gjentatt av Berlin, Roma og den aksekontrollerte Paris-radio. Men i dag sier Tokio at det foreligger nye detaljer om angrepet og at det ikke vil bli utgitt noen offisiell erklæring på en dag eller to. Den japanske talsmann sa at kampene fremdeles pågår og at det ville være overilet å komme med en erklæring på dette tidspunkt.

MIDTØSTEN: Dagens britiske kommunikø fra Kairo melder at britiske patruljer natt til tirsdag var virksomme over hele fronten. Fiendens arbeidsavdelinger i nordavsnittet led tap. I går ble det utvekslet artilleriild i det nordlige og midtre frontområdet.

Det går stadig store sendinger med krigsmateriell til den britiske 8. armé i Midtøsten. En korrespondent melder fra Kairo at en av de største konvoyer som noen sinne er sendt til Midtøsten kom fram under den mest kritiske situasjon under akseens framstøt. Siden har det vært en jevn strøm med krigsmateriell av alle slags.

Det britiske admiralitetet meddeler at hangarskipet "Eagle" er gått tapt under u-båtangrep i Middelhavet. En stor del av skipets besetning er reddet. Admiralitetet meddelt samtidig at minst en av u-båtene som opererte i området ble senket. Hangarskipet "Eagle" var 25 år gammelt.

INDIA: Urolighetene var i går for det meste begrenset til Bombay og Ny Dehli. Det er kommet til mindre optøyer i andre byer, men praktisk talt hele det indiske kontinent er rolig. Den indiske regjering faste holdning og den advarsel som guvernøren av Bombay ga om at man ville gripe hardt inn hvis urolighetene fortsatte, har hatt en beroligende virkning.

v v v v v v v v v

... har foretatt et nytt oppsiktvekkende skritt i kampen for den åndelige frihet. Søndag 26. juli ble det i landets kirker lest opp en bekjentgjørelse fra de norske biskopper. Heri meddeles at kirken har opprettet sitt eget kirkestyre. Dette betegner kirkens definitive brudd med naziststaten. Det nye kirkestyre har fått navnet: Den midlertidige kirkeledelse, og består av følgende medlemmer: Biskop Berggrav med domprost Hygen som vikar, biskop Maroni, biskop Hille, professor Hallesby, Ludvig Hope, pastør H.E. Wisløff. Professor Hallesby er formann.

Bekjentgjørelsen ble ledsaget av en redegjørelse fra det nye kirkestyret. I 4. hovedavsnitt omhandles her: 1) Kirkens kamp, 2) stillingen i dag, 3) kampens mål, 4) kirkens arbeidsoppgaver.

Under første avsnitt sies bl.a.: "Staten ville ikke anerkjenne kirkens åndelige frihet og selvstendighet, men ville herske over kirken og ha den som en tjener for seg. - I kringkastingen opplevde vi således at stillingen ble så uholdbar at den kirkelige konsulent måtte nedlegge sitt verv."

Vi nevner også hvor unådig det ble opptatt at biskoppene påtalte hirdens brutale overfall på skolene, som kirkedepartementet så på uten å ta et skritt til å få overfallsmennene trukket til ansvar.

Prestenes taushetsplikt ble opphevet.

Autorisasjonen av Feylings lærebok er også et typisk eksempel. Her blir politikken ført inn i kristendomsundervisningen i barneskolen. Kirkedepartementet ville også tilta seg rett til å bestemme over forkynnelsen av Guds ord.

I denne forbindelse må vi også nevne forordningen om ungdomstjenesten, en moralsk barneoppdragelse uavhengig av hjemmet og kirken, i strid med de fleste foreldres overbevisning og kirkens og skolens lover.

Myndighetene gikk også til å anvende maktmidler overfor kirken og dens menn. Staten gikk ikke bare til inngrep i den kirkelige administrasjon, dens hovedvundne orden og lovmedholdige rett, men i selve den kirkelige tjenestegjøring. Det ble utstedt taleforbud og forbud mot å bære prestedrakt og bruke prestetittel. Til en rekke kirker ble det sendt folk som skulle kontrollere prestenes forkynnelse. Prestene ble anmeldt for preken og en rekke prester ble vilkårlig avsatt.

Til sist sies i dette avsnitt: Det er ikke med glede kirken har måttet gå til det alvorlige skritt å bryte forbindelsen med staten. Men den måtte. Det var på samvittighetens bud og etter alvorlig overveielse at det skjedde. Kirken ville ikke ha vært tro mot sin herre om den rolig hadde latt alt dette skje uten å handle.

Under avsnittet om stillingen i dag sies bl.a.: Det kunne synes som om kirken har lidt nederlag. Kirken har nemlig ingen maktmidler og ønsker heller ikke å nytte slike. Men i virkeligheten har kirken vunnet en åndelig seier. Kirkens seier var at den da prøven kom, virkelig adled Gud mer enn mennesker. Dette var kirkens indre og åndelige seier. Men også i det ytre var seieren stor. Vår kirke har 736 prester i embede. Av disse har over 90 nedlagt sine embeder, og flere kommer stadig til. Menighetsrådene har mannjevnt sluttet opp om sine prester.

I tredje avsnitt anføres at kampens mål hverken er av politisk eller av kirkepolitisk art, men av åndelig art. Kort kan vi si det slik: Vikjemper denne kamp for å kunne arbeide fritt og ubundet. Ubundet av statens urettmessige inngrep og fritt innad med en god samvittighet for kirkens Herre og Hans hellige ord.

I fjerde avsnitt trekkes bl.a. opp en del rettningslinjer for kirkens arbeid under den nåværende situasjon. Her heter det:

- a) Menighetsrådene fortsetter sin gjerning enten de blir avsatt eller ikke, idet de sørger for at alt det kirkelige arbeid i menigheten går sin gang. Det står i forbindelse med sin rette prost og biskop.
- b) Prestene fortsetter sin gjerning i menigheten selv om de har nedlagt sitt embede eller er avsatt. Så lenge kirken ikke har fratatt dem den tjeneste de mottok ved ordinasjonen, har de rett til å bære prestens drakt og utføre alle de handlinger i kirken som en ikke embedsmann kan utføre. De vender seg i alle tjenestelige anliggender til sine overordnede - de rette proster og biskopper.
- c) Prostene fortsetter sin vanlige gjerning i forbindelse med sin rette biskop.
- d) Biskoppene leder det kirkelige arbeid innen sitt bispedømme, idet de fremdeles har sitt bispekontor, utfører visitaser, ordinasjoner og i det hele fortsetter sin vanlige gjerning. De har kirkens fullmakt til å bære bispedrakt og bispetittel.
- e) Når det nå også er opprettet en kirkeledelse som skal ta seg av spørsmål som angår den hele kirke, har vår kirke hele sitt arbeidsapparat i gang.

GUD BEVARE KONGEN OG FÆDRELANDET.

A
 Mappe 9
 Ekspl. 321
 Arg. 1942
 O.V.
 2. Arg.

LONDON - NYTT.

14. august 1942.

Nr. 321.

Nyhетene fra London 13. august, kl. 19.30.

RUSSLAND: Middagskommunikéet fra Russland gir de siste nyheter om kampene i Don-bøyningen, der tyskerne framstøt mot Stalingrad er holdt. Det melder at i området nordøst for Kotelnikovo har de russiske tropper bedret sine stillinger etter en hårdnakket kamp. Meldingene i dag beskriver de voldsomme kampene i dette området. Tirsdag angrep tyskerne med en styrke på 300 tanks, men de kom opp i en rekke minefelter og ble samtidig angrepet av Sovjets artilleri og stupbomber. Til slutt måtte de rømme marken og etterlot seg en mengde ødelagte maskiner. Et annet angrep ble utført av 2 divisjoner, en tysk og en rumensk, som erobret noen få høydedrag. Russerne gikk til motangrep og fienden ble drevet tilbake. Reuters korrespondent i Moskva betegner kampen som et fullstendig nederlag for tyskerne.

I Klepskayaområdet, den nordlige gren av v.Bocks knipetangangrep har tyskerne satt inn nye reserver og angriper på ny, men også her blir de holdt. I Kaukasus gjør sovjetstyrkene kraftig motstand mot det tyske framstøtet og i de fleste områder er tyskerne framgang sinket. Russerne har på ny trukket seg tilbake på et sted, men heftige kamper fortsetter ved Maikop og i Krasnodarområdet.

Det russiske kommunikéet melder om ny russisk framgang i området syd for Voronezj. Tyskerne er blitt drevet ut av en landsby som de kaller K. I et annet avsnitt ble voldsomme tyske motangrep slått tilbake. 400 tyskerne ble drept og mange tatt til fange.

VESTRONTEN: En stor styrke britiske bombefly angrep Mainz i natt. Andre britiske fly angrep tyske flyplasser i Nederland. 5 britiske fly savnes. Det var annen natt på rad at Mainz ble angrepet. - Under angrepet tirsdag natt ble flere hundre ton sprengbomber og over 50.000 brandbomber kastet mot Mainz i løpet av 46 minutter.

Göbbels skriver i denne ukes nummer av "Das Reich" at det naturligvis vil være mulig for Tyskland å overføre noen få tusen fly fra østfronten for å bruke dem i et gjengjeldelsesangrep mot England, i et slikt omfang at de britiske fly snart ville tape lysten til å rette flere terrorangrep mot tyske byer. - Med disse ord innrømmer Göbbels for det første at Luftwaffe ikke er i stand til å operere i noen større målestokk samtidig både på østfronten og vestfronten, og for det annet at de såkalte gjengjeldelsesangrep mot Storbritannia, som den tyske overkommando har framholdt er så store og virkningsfulle, i virkeligheten bare er helt ubetydelige.

Kommuniké nummer 3 ble i dag sendt ut fra hovedkvarteret for De Forente Staters armé på den europeiske krigsskueplass. Kommunikéet melder: Disse operasjoner av den amerikanske hærs flyvåpen fant sted i 48 timer fra kl. 9 den 11. august til kl. 9 den 13. august. Jagersquadren fra den amerikanske hærs flyvåpen sammen med en britisk jagersquadre foretok tre tokter over kysten av Frankrike. Amerikanske jagerfly tok del i 20 vidtrekkende tokter over sjøen og en masse tokter over kysten av England.

En korrespondent i britisk kringkasting skriver i dag om et besøk på amerikanske flyplasser, som nå vokser opp over alt i Storbritannia. Blandt de fly han så på flyplassene var de enorme flygende festninger. I går tilbragte jeg flere timer i et av disse store 4-motors bombefly, sier han. De menn som flyger disse maskinene, er hardhausere som bare venter på et ord for å begynne sin offensiv. I ukevis har de nå studert det britiske flyvåpens metoder. Både amerikanerne og briterne lærer av hverandre og deres felles kunnskaper og dyktighet blir utnyttet, inntil man til slutt får sveiset sammen en mektig angrepsstyrke.

Sjefen for den kanadiske luftstab kom til Storbritannia i går kveld. Han fløy fra Kanada i et bombefly.

De langtrekkende tyske batterier mellom Bolougne og Calais fyrte i går kveld flere salver over den engelske kanal. Britiske kanoner fyrte også.

Om krigen til sjøs sa den britiske produksjonsminister i dag at de alliertes tap av skip gikk ned i juli, og at de tap som er tilføyet de tyske ubåter de siste få ukene er atskillig over gjennomsnittstapene. Men større angrep må ventes.

DET FJERNE ØSTEN: Allierte fly fortsetter å gi kraftig støtte til amerikanske krigsskip, marinesoldater og flyvdelinger som nå kjemper for 7. dag på rad i kampen om Solomonøyene. Amerikanske marinesoldater konsoliderer nå sine stillinger på 3 av Solomonøyene i Tulagiområdet. Dagens kommuniké fra Australia melder om et meget vellykket angrep mot skipsverft i Rabaul havn på Ny Britannia. Amerikanske flygende festninger oppnådde treff på 4 skip, som sank eller ble satt i brand.

Skipsfart ved Timor og vest for Ny Guinea ble også angrepet. Fiendens propaganda gjør et stort nummer av de seire som japanerne skal ha hatt. Meldingene om disse seire er naturligvis basert på erklæringer som japanerne selv har sendt ut. Roma-kringkasteren er gått et skritt videre og har sagt at de nåværende operasjoner er en gjentakelse av det som hendte i slaget i Korallhavet. Dette er ikke nok når det gjelder japanernes kommentarer, for japanerne påsto med det samme slaget begynte at de hadde tilføyet amerikanerne enorme tap, uten selv å lide noe nevneverdig tap. Vi følger den samme plan nå. Det er sludder å si som fienden påstår at de allierte er blitt overrasket, når en angrepsstyrke var under utvikling fra samme øyeblikk som toktet begynner. Det som japanerne forsøker å skjule er den kjensgjerning at det er amerikanerne og ikke de selv som angriper.

I Kina rykker japanske styrker som har fått forsterkninger framover i den vestlige del av den kinesiske provins Tokain, melder et kommuniké fra Chungking. Kampene fortsetter.

MIDTØSTEN: Amerikanske bombefly fra hærens flyvåpen har rettet et vellykket angrep mot 3 italienske kryssere i det østlige Middelhav. De første meldinger går ut på at de oppnådde treff på en krysser, og det ble fulgt av en voldsom eksplosjon. De andre to ble skadet av bomber som falt like ved. Skipene ble observert fortøyet tett sammen i havnen i Navarino. Angrepet fant sted i skumringen mandag kveld. - Navarino, som ligger på den sydvestlige odde på Peloponnes, er i lang tid blitt brukt som forsyningsbasis for Nord-Afrika av tyskerne og italienerne.

Det britiske kommuniké fra Kairo i dag melder om fortsatt patruljevirkosomhet tirsdag natt. Det er blitt opplyst at amerikanske tanks, bemannet av amerikanere, i flere dager har vært i framskutte stillinger i El Alamein-avsnittet. Når de går til aksjon, vil det bli første gang i denne krigen at amerikanerne og tyskerne er kommet i kamp med hinanden til lands.

Allierte luftangrep mot motorlektene utenfor den nord-afrikanske kyst, har vært så virkningsfulle at dette transportmiddel ikke lenger blir brukt til å bringe fram forsyninger.

INDIA: I en erklæring fra Ny Dehli, Indias hovedstad, i dag, heter det at det ikke er noe av betydning å meddele. Det har ikke vært større opptøyer.

AVISENE og Kringkastingen i Oslo forsikrer at jaktutsiktene i år er usedvanlig gode. Man søker å få jegerne til å søke om lov til å drive jakt, men betingelsen er at de blir medlemmer av Norsk Jegersamband, som er en av Quislings nye organisasjoner, som skal være med å gjennomføre hans langsiktige plan. Hvis man først er kommet inn på en slik liste, er det nær sagt umulig å få sitt navn strøket igjen, og man risikerer at navnet blir misbrukt og mistenkeliggjort i gode nordmenns øyne. Derfor vil Norsk Jegersamband komme til å lide samme skjebne som Quislings andre tiltak. Jegerne vil heller gi avkall på å drive sin sport enn å bli tatt til inntekt for den nye orden.

v v v v v v v v v

LOKALT: PASTOR INGVALD B. CARLSEN, res. kap. i Gamle Aker har med 8 dages varsel fått påbud om å forlate Oslo Bispedømme.

v v v v v v v v v

GUD BEVARE KONGEN OG FEDRELANDET.

Nyhetsene fra London 14. august kl. 19.30.

MIDTØSTEN: Admiralitetet har i dag sendt ut et kommuniké om operasjonene i Middelhavet nylig, som resulterte i at forsyninger og forsterkninger er kommet fram til Malta. Det heter her: Det har i de siste dager pågått sjemilitære operasjoner i den vestre og midtre del av Middelhavet. Disse operasjoner har endt med at forsyninger og forsterkninger er nådd fram til Malta, til tross for at fienden hadde konsentrert stridskrefter for å hindre gjennomfarten. Forsterkningene omfatter et bestemt antall jagerfly. Fienden hadde samlet en ubåtavdeling, store mengder torpedobåter og stupbombefly og betydelige E-båtavdelinger midt i den farligste seilleden i Middelhavet. En eskadre fiendtlige kryssere satte kursen utover for å forsøke å hindre den britiske konvoys gjennomfart. Eskadren kom imidlertid ikke på skuddhold, men snudde om da den ble angrepet av britiske fly. Resultatet av flyangrepene er ukjent. På tilbakeveien til havnen ble de fiendtlige kryssere angrepet av en britisk undervannsbåt og det ble oppnådd 2 torpedotreff. 2 fiendtlige ubåter ble sikkert senket i disse trefninger. Som tidligere meldt ble det britiske hagar-skip "Eagle" senket og den 9.400 tons store krysser "Manchester" ble skadet og er senere sunket. - De påstander som fienden har offentliggjort, er overdrevne, sluttet kommunikéet.

Dagens britiske kommuniké fra Kairo melder om fortsatt britisk patruljevirkosomhet. I hele går angrep britiske bombefly fiendtlige transportere og leire. Utenfor Afrikakysten senket britiske bombefly 3 fiendtlige lektene. Natt til torsdag ble en flyplass på Rodos kraftig bombet og 30 fly på bakken ble overstrødd med bomber. Havnen i Sollum og Tobruk ble også hjemsoekt.

RUSSLAND: Det store slaget om inngangsveiene til Stalingrad fortsetter, men russerne har gang på gang avslått de tyske angrep. Hårdnakkede kamper pågår ved Donbøyningen, i området ved Klepskaya. Bock har ført fram flere reserver. Nordøst for Kotelnikovo har de tyske angrep tatt av og i flere områder er de blitt tvunget over på defensiven. - I området ved Voronesj har russerne utbygget fronten vest for Don og har avslått de tyske forsøk på å gjenerobre de tapte stillinger. Den siste russiske bedrift er gjenerobringen av et jernbaneknutepunkt.

I Kaukasus har kampen spredd seg til byen Mineralnyjvodj, som ligger omkring 300 km. fra oljefeltene ved Grosnyj. - I Vest-Kaukasus har det tyske hovedangrep stoppet opp i områdene ved Maikop og Krasnodar, hvor det nå pågår voldsomme kamper om elveovergangen. I går greidde tyskerne å komme seg over, men russerne gikk til motangrep og tilintetgjorde fiendens tanks og infanteri på sydbredden, mens russernes fly og artilleri hamret løs på fienden på nordbredden av elva.

DET FJERNE ØSTEN: Voldsomme slag fortsetter på og ved Solomonøyene. De amerikanske marinesoldater befester nå det terreng som de har vunnet på de tre øyene som ligger i nærheten av Tulagi. Amerikanerne har fått forsterkninger. -

Ifølge de siste meldinger har amerikanerne erobret den viktige japanske flyplass på Guadalканалøya. Japanerne sendte i morges ut de mest fantastiske påstander i forbindelse med dette slag. Japanerne påstår at mens de selv bare fikk et par skip skadet og mistet 21 fly, skal de ha senket 25 allierte krigsskip og 10 transportskip, skadet 4 krigsskip og skutt ned 58 allierte fly. Det er ennå ikke blitt sendt ut noen offisiell melding, men den amerikanske marineminister, oberst Knox, uttalte i går, at hans intrykk av meldinger fra Solomonøyene, var gode.

Japanske skipsfartsbaser andre steder i det sydvestlige Stillehav har vært utsatt for voldsomme angrep av allierte bombefly. Amerikanske flygende festninger har bombet skipene i Rabaulhavna. 4 japanske skip ble etterlatt i flammer og man så at 3 sank. - Allierte bombefly angrep japanske krigsskip og transportfartøy utenfor Ny Guinea. Man kunne ikke konstantere resultatet av angrepene på grunn av dårlig vær. En liten konvoy utenfor Timor ble også bombet. En hollandsk undervannsbåt var torpedert to japanske forsyningskip.

EN AV DE STØRSTE MANNSKAPSKONTINGENTER som noen sinne er satt over Atlanterhavet er ankommet i god behold til de britiske øyer. Overfarten forløp uten uhell.

I ITALIA er 66.000 medlemmer av fascistpartiet blitt utstøtt, og opprensningen fortsetter. Opprensningen har til hensikt å utvise av partiet alle de som har vist seg vaklende, hvor betydningsløst det enn må ha vært.

v v v v v v v v v

Vi bringer her en summarisk oversikt over nazistenes overgrep på universitetet

Tre nazister (Harris Aal, Hoel og Schnittler) er utnevnt til professorer uten fakultetsinnstilling. Alle høyesterettsdommere tillike med to advokater er utelukket fra det juridiske sensorutvalg.

Rektor Seip er avsatt, Professorene Mohr, Schreiner og Seip ble fengslet. Professor Seip sitter fremdeles fengslet i Tyskland. "Minister" Skanche ble innsett som universitetets leder med rektors og det akademiske kollegiums myndighet. Senere ble han avløst av "professor" Hoel. Det var denne "etterfølgerne" (de studenter som ikke ble immatrikulert 1. september 1941, mens Seip ennå var rektor) måtte trykke i hånden senere på høsten.

Skanche avsatte særutvalgene og disse skal heretter ikke velges av studentene, men oppnevnes av rektor i samråd med NS Studentertilfelling. Dermed er særutvalgene, fellesutvalget og studentersamskipnaden nazifisert. (Særutvalgenes formenn danner nemlig fellesutvalget og herfra tas studentenes representanter til samskipnaden, hvor det forøvrig også bare sitter NS-folk nå.) Medlemskap i samskipnaden er obligatorisk for alle aktive studenter (lov av 16/6-39, § 1.).

Statsstipendiene ble i år forbeholdt NS-medlemmer og det nye fellesutvalg fikk endog enkelte stipendiater de privatstipendier de allerede var tildelt. NS-medisinere har sluppet ventetid på sine studekammeraters bekostning.

Bortsett fra inndragning av bøker fra Universitetsbiblioteket og fengsling av en manuduktør for kongevennlig propaganda under en forelesning, har nazistene ennå ikke grepet inn i det rent undervisningsmessige. (Universitetet har da også beflittet seg på å undgå "farlige" emner. Statsrettsoppgaven til juridisk første avd. i år var f.eks. av ren historisk art.) Mens NS har tiltvunget seg en maktstilling (en eneveldig rektor som selv oppnevner studentenes "tillitsmenn"), som den nok vil bruke til ytterligere inngrep i samsvar med sitt program. Det er således bebudet endringer i studentforordningen ved de fleste fakulteter, - og hvorfor er immatrikuleringen i år utsatt?

Taktikken blir vel også den samme som hittil: å gå fram skritt for skritt.

Det gjelder derfor at de som vil studere ved Universitetet i høst er på vakt.

HUSK DE INNGREP SOM ALT ER GJORT, VAR FORBEREDT PÅ NYE OG BEDØM DISSE SOM TILLEGG TIL DE GAMLE.

v v v v v v v v v

BLOMSTERDEMONSTRASJONEN på kongens fødselsdag den 3. august, var meget vellykket. Såvel tyskere som våre hjemlige nazister fikk denne dag et tydelig bevis på hvor avholdt vår kjære konger er. - Fra alle deler av landet har vi fått meldinger om at "erte"-blomstene ble båret, og dette skaffet "våre gjester" og "det statsbærende parti" en travet dag. Dagen forløp dessverre ikke uten en rekke arrestasjoner og mulktforlegg.

De som slapp med muldforelegg mottok følgende stensilerte skjema:

N. N.

forelegges herved for forseelse mot Straffelovens § 350 ved den 3. august 1942 å ha forstyrret den alminnelige fred og orden eller den lovlige ferdsel ved på gatene i Oslo å ha båret blomster som demonstrasjon i anledning ekskongens fødselsdag.

å vedta en bot av kr. 50,00 - femti kroner -

til statskassen eller hvis boten ikke erlegges en straff av fengsel i 15 - femten dager - som blir å omsette til fengsel på vann og brød.

Statspolitiet, Oslo- og Akersvd., den 3/8 - 1942.

Etter Statspolitijefens ordre.

Krantz,
(sign.)

v v v v v v v v v

GUD BEVARE KONGEN OG FÆDRELANDET.

LONDON - NYTT.

16. august 1942.

2. årg.

Mr. 323.

Nyhетene fra London 15. august, kl. 19,30.

RUSSLAND: Tyskerne har kastet inn nye reserver i slaget om Stalingrad. Kampene har nå rast i 5 uker, men tyskerne står fremdeles i sine stillinger mellom 80 og 120 km. fra byen. Da tyskerne ikke greidde å komme over Don ved direkte framstøt ogheller ikke klarte å angripe russerne i flanken ved Kotelnikowo, tvinger det nå sin flanke sydover for å prøve å bane seg vei til Stalingrad ad en enda større omvei. Denne manøveren, som minner om det mislykte angrep mot Moskva i fjor, framgår av det russiske middagskommuniké, som melder at russerne har trukket seg tilbake til mere fordelaktige stillinger på grunn av det tyske treffet sønnenfor Kotelnikowo. - I Klepskayadistriktet, på nordavsnittet foran Stalingrad, hamrer russerne løs på en tysk avdeling og har drevet en kile inn i deres stillinger. - I går dagens trefning hadde tyskerne 1.500 drept.

På Kaukasus-fronten har det vært flere voldsomme kamper i nærheten av Krasnodar. - I en trefning ved elva Kuban, ødela russerne en bro og dessuten 16 tyske tanks, 10 lastebiler og 17 kanoner. - Lenger øst møter tyskerne stadig sterkere motstand, etter som de rykker fram mot Grosnyj. I kampen nær Mineralnyjajawodj, tilføyet i går den russiske avdeling den angripende tyske styrke et tap av 700 død og sårede.

Moskva melder i dag at syd for Voronezj fortsetter den røde armé å rydde opp i restene av de fiendtlige tropper som var samlet på østsiden av Don og forsøkte å slippe unda til vestsiden. Tyskerne strever hard for å redde sine tanks og artilleri fra å bli tatt av russerne, som har trent seg dypt inn i de tyske baktropper. "Pravda" melder i dag at to russiske undervannsbåter er kommet i havn etter å ha senket 7 tyske forsyningskip med menn og ammunisjon i Østersjøen.

MIDTØSTEN: En britisk flåteavdeling har bombardert den italienske øya Rhodos, i det østlige Middelhav. Bombardementet frant sted tidlig torsdag morgen. Det oppsto flere brander langs kysten. Det deltok også fly i angrepet.

Den britiske presse roser i dag den dyktighet og det mot som marine og handelsflåte utviser under sitt arbeid med å føre forsyninger og forsterkninger til Malta. - Det britiske kommuniké fra Kairo i dag gir opplysninger om den rolle som de britiske fly spilte på turen. Det fastslår at i løpet av en av de netter turen varte, skjøt britiske jagerfly ned minst 10 fiendtlige fly. Meldingene er ennå ufullstendige og man venter at tallet vil bli øket. Kommunikéet melder at 4 britiske fly gikk tapt.

På landfronten i Egypt har britiske patruljer angrepet tyske og italienske stillinger og tilføyet fienden tap. - Det britiske kommuniké omtaler også øket luftvirksomhet over vestørkenen i går. Britiske fly har skutt ned 2 tyske troppe-transportfly i sjøen og utført vellykkede angrep mot landingsplasser. Amerikanske flygere deltok sammen med britiske.

DET FJERNE ØSTEN: De siste meldingene fra Solomonøyene i natt gikk ut på at de amerikanske marinesoldater holdt på med å befeste sine stillinger i land. I-mens eskorterer allierte flåteavdelinger forsyningskip og forsvarer kommunikasjonslinjene mot fiendtlige angrep. - I dag blir det meldt at japanerne i all hast sender fram forsterkninger fra sine baser 1.600 km. borte.

VESTFRONTEN: Det var ubetydelig fiendtlig luftvirksomhet over Englands østkyst i natt. - Et tysk bombe-fly ble skutt ned utenfor sydkysten i går kveld. - Det blir meldt offisielt at 368 sivilpersoner mistet livet under fiendtlige flyangrep mot Storbritannia i juli måned. 800 ble skadet.

DEN TIDLIGER FRANSKE AMBASSADØR i Tyrkia har sluttet seg til general de Gaulle og hans styrker. Før han reiste fra Istanbul sa han: Jeg har lenge ønsket å slutte meg til general de Gaulle, men har ikke gjort det før for jeg var redd det vil bli utnevnt en mindre ønskelig ambassadør i Tyrkia. Vichy har nå gitt meg frie hender, så jeg kan tjene Frankrike åpenlyst, og det er en stor glede for meg. -

300 FRANSKE menn og kvinner har rømt fra den Vichykontrollerte øya Martinique for å slutte seg til det kjempende Frankrike. De har kommet fram til de britiske øyene i det Karibiske hav, og her venter de på et skip som skal føre dem til general de Gaulles styrker.

DEN POLSKE ARME hadde i april i fjor 35.000 mann, men nå er den vokset til godt og vel 100.000 mann, og den polske luftstyrke er dobbelt så stor som den var i 1939.

v v v v v v v v v

Nyheterne fra London 16., august, kl. 19.30.

RUSSLAND: Heftige kamper fortsetter sydøst og nordvest for Stalingrad. Omkring Kotelnikowo har tyskerne lidt store tap og i et eller to åvsnitt er de på grunn av stadige russiske motangrep blitt tvunget over på defensiven. Tidligere meldinger fra fronten syd for Stalingrad gikk ut på at russerne har gjenerobret to høyder nordøst for Kotelnikowo.

Fra Kaukasus melder det siste russiske kommunike om skarp motstand ved Krasnodar. Her ble pontongbroer som tyskerne hadde slått over Kubanelva utsatt for uavbrutte bombeangrep. - Heftige kamper pågår fremdeles i Maikop-området.

VESTFRONTEN: Det siste døgn har jagerflyavdelinger fra De Forente Staters flyvåpen foretatt et tokt over Frankrike. Sammen med dem var kanadiske jagerflyavdelinger under kommando av det britiske flyvåpen. Andre amerikanske jagerfly ledsaget britiske jagere på konvoypatruljer og på avvergende tokter mot fienden.

Britiske bombefly foretok i natt flere angrep mot mål i Vest-Tyskland.

"Sunday Times" skriver i en ledende artikkel at bombardementene i Tyskland begynner og merkes, og dette har selv Goebbels innrømmet på sin egen måte. Det er verd å legge merke til, fortsetter "Sunday Times" at de resultater vi har oppnådd i det siste er fremkommet ved å bruke styrker som på ingen måte kan sammenlignes med dem som løp opp i firesifret tall. Jo før vi kommer tilbake til dem, jo bedre. For å gjennomføre det trenger vi samarbeid med det amerikanske flyvåpen og det tar nå sin begynnelse. Så snart våre allierte tar full del og de fire-sifrede store angrepene kan begynne igjen, kan vi nok på ny vente å høre fra dr. Goebbels, skriver avisen.

DET FJERNE ØSTEN: Meldingene fra Washington i dag gir uttrykk for at det rår en optimistisk stemning med hensyn til kampene på Salomonøyene, men det blir understreket at man ennå må være forberedt på harde kamper. Amerikanske marine-soldater er herre over situasjonen på de tre viktigste øyene.

Allierte fly med baser på fastlandet hindrer fremdeles japanerne i å bringe gram forsterkninger. Samtidig meldes det at et stort antall amerikanske fly blir fløyet over til Australia med forsterkninger. - Kommunikæet fra Australia i morges melder at allierte bombefly har angrepet japanske tropper og befestninger på sydøstkysten av Timor. - På Ny-Guinea har japanerne mottatt forsterkninger i Koda-området, der de øver press på de allierte stillinger.

Nærmere enkeltheter om det amerikanske flåteangrep mot den japanske basis Kiska på Aleutene går ut på at en japansk destroyer og to handelsskip ble alvorlig skadet og et slagskip senket. Alle landbatteriene ble bragt til taushet. Det oppsto store brander i den japanske hovedbasis, som ble beskyttet med 3.000 granater. Intet amerikansk skip ble skadet.

MIDTØSTEN: Det blir meldt fra Kairo i dag at britiske jagerfly som beskyttet konvojen til Malta på torsdag skjøt ned minst 13 fiendtlige fly. Mesteparten av dem var bombefly. En britisk kommentator sier at Malta for øyeblikket tjener defensive formål. Den er en stadig trussel for det italienske imperium og bare 15 minutter med fly fra Malta ligger viktige baser som tilhører aksemaktene.

Det britiske flyvåpen, ledsaget av amerikanske flyvåpen var på ny i kamp over Nord-Afrika i går. Australiske og Syd-afrikanske bombefly oppnådde treff på 5 fiendtlige lektorer i går.

Det er nå jernbaneforbindelse mellom de britiske arméer i Egypt og Palestina. Det er konstruert en svingbro over Sueskanalen, så togene nå går direkte fra Kairo til Syria.

5 HOLLENDERE ble skutt i går. De hadde ikke begått noen forbrytelse, men ble henrettet fordi det ble kastet en bombe mot et tysk troppetog i Rotterdam den 7. august. - Den nederlandske statsminister sa i en kringkastingstale i London i går: Det er et typisk svakhetstegn når tyrannen tar tilflugt til en av de mest avskyelige handlinger han kan begå, henrettelsen av uskyldige gisler. Denne udåd vil i all framtid være en skamfullt på det tyske folks navn. -

GUD BEVARE KONGEN OG FEDRELANDET.

Nyheterne fra London 17/8-1942, kl. 19.30.

RUSSLAND: Det blir offisielt meldt i Moskva i dag at Churchill og Stalin har holdt en konferanse i den russiske hovedstad. Til stede ved konferansen var også general Wawel, sir Allan Brooke, marchall Worochilow, Molotow, Eyweril Harri-man, som administrerer låne- og leiløven, og andre medlemmer av de forente nasjoners regjeringer.

Slaget om Stalingrad fortsetter med like stor voldsomhet. Det ble meldt i dag at tyskerne har hatt kolosale tap og kaster inn flere og flere reserver. De heftigste kampene finner sted sydøst for Klepskaya, der tyskerne har satt i gang et omfattende angrep for å bryte tvers i gjennom de russiske forsvarslinjer.

Framstøtet i syd mot Stalingrad, blir holdt omkring Kotelnikowo, heter det i det russiske kommunike. Meldinger fra Moskva forteller at russerne har utbygget sine stillinger her og er gått til motangrep. - Ved Voronesj gjør tyskerne iherdige forsøk på å ta igjen de strategisk viktige stillinger som de har mistet. I går hadde de noen framgang i et angrep med tanks og bombekastere, men før kvelden kom hadde russerne satt i gang motangrep og drevet dem ut igjen. Til sist trakk tyskerne seg bort i all hast.

Det russiske kommunike meldte i går kvelde at oljefeltet Maikop i det nordlige Kaukasus var blitt evakuert. Enn videre at oljekildene var blitt fullstendig ødelagt og at alt utstyr og alle lagre var blitt forflyttet. - I Krasnodarområdet raser et annet slag. Her prøvde tyskerne og sette over eåven, og det lyktes for enkelte tropper, men kosakkene drev dem tilbake ut i elva.

DET FJERNE ØSTEN: Meldingene fra Washington i dag taler med tilfredshet om utviklingen av kampene på Salomonøyene, der amerikanske marinesoldater nå konsoliderer og forbedrer sine stillinger. I Tokio derimot, er det betydelig uro. Den japanske kringkaster innrømmer nå at amerikanske styrker har fått fotfeste på Salomonøyene.

Dagens australske kommunike melder at allierte bombefly på ny har angrepet japanske støttepunkter på Timor, uten selv å lide noe tap. Det forteller dessuten om trefninger til lands på Ny Guinea.

INDIA: Situasjonen her blir stadig bedre. Det ble bare meldt om en hendelse i går. Skjønt opptøyene har avtatt, fortsetter den politiske strid. En fremtredende muhamedaner uttalte i går at hvis det ble spørsmål om å gi etter for kongressen så ville han oppfordre 80 mil. mahamedanske følgesvenner til å motsette seg dette til det siste.

MIDTØSTEN: Dagens britiske kommunike fra Kairo forteller om økt patruljevirkosomhet i Egypt. I løpet av lørdag natt ble fiendens stillinger og arbeidskompanier angrepet i nord- og midt-avsnittet. I går var operasjonene begrenset til artilleridueller. - I løpet av dagen angrep britiske lette bombefly transportere i kampområdet. Fientlige jagerfly forsøkte å hindre angrepet, men uten hell. - Utenfor kysten har allierte fly fortsatt sine angrep mot fiendens skipsfart og dagens kommunike melder om direkte treff på flere av aksemaktenes lektorer. Det blir meldt at det ikke var noen fiendelig flyvirkosomhet over Malta søndag. Dette var det roligste døgn som Malta har hatt siden februar. - Like før ble det meldt om ankomsten av nye forsyninger til Malta, som kom med en britisk konvoy i forrige uke.

DEN VESTEUEPEISKE FRONT: Det foreligger meldinger om et sammenstøt i Kanalen mellom britiske flåtepatruljer og tyske minefeiere. En minefeier ble senket, et britisk skip kjørte inn i en annen og skadet den så sterkt at den sannsynligvis sank, mens 2 andre minefeiere ble sterkt skadet. Alle de britiske skip kom tilbake til sine stasjoner.

ETTER HIRDENS HERJING i Selbu har resultatet blitt som man måtte vente, d. v. s., det stikk motsatte av det NS ville oppnå. 3 tidligere NS medlemmer i bygda har meldt seg ut av partiet, og alle de som før var stripete, er det ikke lenger. Den 4. juli var det tillyst stor NS-møte i Selbu med fylkesfører Rogstad som taler. Det møtte bare noen av befalet fra en AT-leir foruten de hirdfolk fylkesføreren hadde med seg. Ikke en eneste person fra bygda møtte fram. - Dagen etter ble det meldt om et vellykket møte i Selbu. -
vvv vvv vvv

Den viktigste forandring i krigen til sjøs de siste par ukene, sett fra et marinemessig standpunkt har vært den stadige transport av våpenmakt mot øst og vest fra selve Amerika, ad sjøveien. Dere nordmenn, og til en viss grad vi britiske er mer interessert i det som hender i de europeiske farvann enn i Stillehavet, men likevel burde vi ikke se bort i fra at med hjelp av den amerikanske marine har styrker fra de forente nasjoner til syvende og sist blitt i stand til å ta offensiven på Salomonøyene, og selv om denne operasjon kan betraktes som defensiv, for å sikre seg Ny Zeland og sjøkommunikasjoner, har vi fått inntrykk av at de amerikanske operasjoner ikke bare er beregnet på å kaste japanerne ut av Salomonøyene, men å gjøre bruk av dette området til nye formål. Disse operasjoner er også viktige fordi de viser klart de tap japanerne har lidt i slaget i Korallhavet. - Tanks og kanoner blir nå samlet på De Britiske Øyer og er fraktet planmessig uten tap over Atlanterhavet, halt av amerikansk sjømakt.

Samtidig har en tysk admiral innrømmet at u-båtene muligens ikke vil komme til å gjøre det så godt i nærmeste framtid, men han kommer samtidig med fantastiske påstander om tyske senkninger. Alt dette tyder på at tyskerne forsøker å gjøre mest mulig ut av sine seire i vår og nå i sommer, før det lykkes de forente flåtestyrker å begrense u-båtenes virksomhet.

Ja i virkeligheten ser det ut som om tanken på vinteren virker på tyskerne i mer enn en retning. De kommer f.eks. nå med veldig overdrevne påstander om alle de soldater og alt det krigsmateriell som er tatt i Russland.

Idet jeg på ny vender tilbake til amerikanerne ønsker jeg å gjøre det klart for dere at vi ikke venter å vinne denne krigen uten først å ha slått de tyske arméer i et stort felttog til lands, og for denne seier er amerikans soldater av vesentlig betydning, slik som de var det i forrige krig. Amerika selv innser dette klart og tydelig, og jeg fikk høre av en framtrædende amerikansk marineoffiser i mai måned i fjord, at forsendelse av amerikanske tropper til Europa var helt påkrevet for alliert seier. Nå vet tyskerne alt dette meget godt, og dere vet naturligvis selv også dette. Dere, tyskerne og vi vet at forsendelse av amerikanske arméer nå utføres av sjøtransport, og det er grunnen til at vi hver gang vi tenker på amerikanske soldaters deltakelse i krigen, er opptatt med de midler som kan utføre denne transport. Heller ikke denne gang er det spørsmål bare om en ekspedisjonsstyrke, slik som vi sendte til fastlandet i 1939. Nei, dette er et spørsmål om veldig arméer, støttet av artilleri og mekanisert utstyr med stor slagkraft og av bedre kvalitet en det fienden kan bli i stand til å sette inn. Vi må derfor, for hver eneste soldat som blir bragt over Atlanterhavet, regne med skipsrom for flere ton med utstyr, ammunisjon og forsyninger til hans spesielle bruk. Akkurat for øyeblikket snakker man i Amerika nye om kjenpemessige lastefly som skal være i stand til å bære noe sånt som 50 - 100 ton last, og de skal bygges av en berømt amerikansk entreprenør. Dere forstår selvsagt at slike fly ikke kan bygges på noen få uker, eller endog på noen få måneder, i hvert fall ikke i noen særlig stor mengde, heller ikke mener man at de i transportkapasitet kan stå på høyde med sjøtransport, i hvert fall ikke på noen år. Men likevel kan det være nyttig for transport av soldater og særlig viktig utstyr, slik som videnskapelige apparater.

Dere sier nå kanskje til dere selv, Ja, ja, dette er vel og bra, men når skal vi se resultatene? - Jeg kan forsikre dere at vi og amerikanerne er like så opptatt på å utvikle offensiven, men vi vil søke å undgå feil ved angrepet. Derfor bryr vi oss ikke så mye om når vi skal vinne, undtagen for deres skyld, da vi vet hvor vanskelig dere har for å vente til det rette øyeblikk kommer.

Når dere dessuten tenker på at vi greier å bringe forsyninger og forsterkninger til Malta gjennom 990 mils farvann, hvor fienden er på vakt, og at konvoyen kommer nærmere og nærmere fiendens sjø og landstridskrefter, nå en få inntrykk av at sjøstridskreftene er av stor betydning.

v v v v v v v v v

GUD BEVARE KONGEN. OG FEDRELANDET.

Nyheter fra London 18/8-1942, kl. 19,30.

RUSSLAND: Under statsminister Churchills flygetur til Moskva hadde han i går en viktig konferanse med den syd-afrikanske statsminister, general Smuts. "Times" skriver i dag at vi trykt kan gå ut fra at drøftelsene i Moskva vil føre til det intime og systematiske samarbeid mellom Russland og dets allierte i vest som er nødvendig for at de i fellesskap skal seire. - Konferansen har imidlertid utrettet mer enn å treffe militære beslutninger. Lederne for det britiske og det russiske folk har møtt hverandre og har begynt på et vennskap og et samarbeid mellom de to folk som hviler på det faste grunnlag, den britisk-russiske pakte. - "Pravda" skrev i morges: Det vellykkede resultat av møtet mellom Stalin og Churchill betegner et stort politisk nederlag for Hitlers Tyskland. Det er en viktig merkestein på veien fram til en stadig fastere sammensveising av de frie folk, som forsvaret livet, æren og friheten mot hitlerbandittene. - Vi vil hindre fienden i å gjennomføre sine planer og beregninger og dermed bringe oppreisningens dag stadig nærmere, sier "Pravda".

Det tyske framstøtet mot Stalingrad møter fremdeles kraftig motstand. I Kotelnikovoavsnittet, melder rapportene, at russerne har kastet tyskerne tilbake flere km. enda det ble satt inn flere tyske og rumenske forsterkninger. Tyskerne forsøker seg nå nordøst for Kotelnikowo, etter at russerne har stormet og tatt viktige høydestillinger. - Sydøst for Klepskaya har russisk infanteri slått tilbake 4 fiendtlige angrep på det siste døgn og drept 1.500 tyskere. - Fallskjermtropper har falt tyskerne i ryggen i Klepskayaområdet. - På Kaukasusfronten kjempes det særlig ved Krasnodar, hvor tyskerne på noen steder har hatt framgang, men en russisk flyavdeling som samarbeidet med tanks overrasket og rev opp 2 bataljoner tysk motorisert infanteri. Lenger øst har de russiske styrker forsvart sine stillinger ved Mineralnyjvodj. I Voronezjavnittet ved øvre Don har det fremdeles vært heftige kamper på den vestlige bredd. - Russiske geriljaavdelinger er på ferde ved Karkow og Briansk. 3 tyske troppetog er blitt avsporet og en bro er blitt sprengt i luften.

VESTFRONTEN: Det britiske flyvåpen angrep i natt Osnabrück. Andre mål i nordvest Tyskland og flyplasser i okkuperte land ble også angrepet. 2 tyske fly ble ødelagt i løpet av nattens operasjoner. 5 britiske fly gikk tapt.

Det angrep som amerikanske bombefly foretok mot Rouen i okkupert Frankrike i går ettermiddag, ble ledet av sjefen for den amerikanske hers bombemaskiner personlig. Han uttalte da han kom tilbake fra toktet: Vi er alle vel tilfreds med de resultater vi oppnådde på toktet. - Resultatet av bombingene har bevist at det veldig apparat har svart til forventningene. De amerikanske flygeres rapporter viser at hele bombelasten ble kastet rett mot målet. Dette er det første bombetokt som er gjort av den amerikanske hers flystyrke i Europa. Det ble forstatt av amerikanske maskiner av type "flygende festninger". Bombemaskinene ble eskortert av britiske og allierte jagerfly. 3 fiendtlige jagerfly ble skutt ned og 2 britiske jagerfly gikk tapt. Alle de amerikanske bombemaskiner vendte uskadd tilbake til sine baser.

DET FJERNE ØSTEN: Et Washington-kommuniké melder at de amerikanske tropper som gikk i land på Salomonøyene har satt seg godt fast der. Landsettingen kom så overraskende at 18 japanske fly gikk med i kampen, og 18 andre ble ødelagt på bakken. Japanske krigsskip gikk på i nærkamp og ble tvunget til å trekke seg tilbake med svære tap. - Australiske bombefly har atter angrepet Timor.

MIDTØSTEN: Svære amerikanske bombefly angrep Tobruk natt til søndag. Tidligere angrep de en konvoy i Middelhavet og satte et skip i brand. Det amerikanske flyvåpens hovedkvarter i Kairo melder at fiendtlige jagerfly nå undgår kamp etter sitt første møte med svære amerikanske bombemaskiner. - I den vestlige ørken er operasjonene til lands fremdeles begrenset til patruljevirkosomhet. - Dagens kommuniké fra Kairo melder at 3 fiendtlige jagerfly ble skutt ned over Malta i går.

DET RUSSISKE ADMIRALITETET melder om vellykkede operasjoner av undervannsbåter utenfor norskekysten og i Middelhavet. Utenfor Norge ble 2 skip i en konvoy rammet og er antakelig blitt senket. I Middelhavet er et stort fiendtlig skip blitt senket, et fiendtlig forsyningskip er rammet og antakelig senket, et tredje forsyningskip er torpedert og et fjerde stort skip ble antakelig rammet.

v v v v v v v v v

Det er ingen annen forskjell på vår handelsstatistikk og våre sjømanns stilling i denne og forrige krig enn den at vi nå er i krig selv og kan bruke våpen mot fienden. Nordmenn er ikke nå et lite lett bytte for andknytt som før. Det er en ting som hver eneste nordmann bør huske: Ikke et eneste norsk skip eller mannskap sviktet, da vi fra Oslo sendte ut beskjed til handelsstatistikk om hvordan den skulle forholde seg etter at Tyskland hadde overfalt vårt land. Vår veldige handelsstatistikk og våre 30.000 sjømann var øyeblikkelig klar over hva de hadde å gjøre.

Helt siden denne krigen begynte, i september 1939, hadde tyskerne behandlet våre skip og sjømann i samsvar med sin gamle tradisjon. De skulle senkes eller jages bort.

Den 9. april var det med en gang klart for sjømannene at valget sto mellom kamp og underkastelse, mellom åre og skam, mellom Norges sak og fiendes sak. En del norske sjømann befant seg på norsk område og det lykkedes ikke alle dem som gjerne ville komme utenfor fiendens maktområde å komme ut, så mange av dem nå utgjør tjeneste, som de faller som noe meget værre en slaveri. Men det finnes selvsagt mange som har sviktet vår sak. De er blitt belønnet med fiendens gunst og med alle nordmanns forakt. Det er en ynk å høre dem når de blir trukket fram foran mikrofonen i Oslo for å forklare grunnen til at de ble forredere. De skal en gang stå til regnskap for sine kamrater, de som ikke røkte deknings for seg selv men som etter livet inn for sitt eget og for vårt felles hjem.

Det er sikkert en stor glede i forredernes klikk hver gang de kan få en fornevrende sjømann til å snakke. Han behøver ikke å ha andre kvalifikasjoner enn den at han har lært opp.

Sjømannssendingene fra Oslo Radio er således av betydning. De hjelper sjømannene til å holde regnskapet i orden. Men selvsagt er sjømannene også klar over at de hilser som blir sendt ut i stor utbredning er falske. Hjem me kan man ikke kontrollere hva som blir sendt ut i kringkastingen. Det er jo bare nazister og noen få utvalgte som får lov til å lytte. En sjømanns familie som benytter kringkastingen til å sende en hilsen, kan aldri være sikker på om den får en normalt form, eller blir utnyttet som fiendlig propaganda. Det er mange sjømann som føler seg helt overbevist om at den fiendtlige kringkasting i Oslo har misbrukt deres familjes gode navn og rykte. De vet at familiene lengter ikke sterkt som sjømannene gjør, men de vet også at det siste disse familier ne ville de disse sjømann om, det var å svikte hjem og fedreland.

Naturligvis er det enkelte som ikke har fått den voldsomme påkjennning som den ne tid har vært for dem. De har gått til mikrofonen og bedt sønn, fette og brødre om å komme hjem for enhver pris. Tyskerne kan den kyst å skyve kinnene og barn foran seg, og jeg er ikke et øyeblikk i tvil om at den viktigste hensikt og barn å oppnå, det er å så tvil i norske sjømanns sind om de kan stole på de søker å oppnå, det er å så tvil i norske sjømanns sind om de kan stole på de kan kontrollere dem. Hensikten er ikke å skape kontakt mellom sjømannene og disse Stille rykter kan en spre gjennom kringkastingen, uten at hederlige folk i Norge guleinger er selvsagt det hardeste slag man kan tillate en erker nordmenn ne nærme. Enhver antydning om at kinnene og barn har kontakt med tyskere og guleinger er selvsagt det hardeste slag man kan tillate en erker nordmenn guleinger er selvsagt det hardeste slag man kan tillate en erker nordmenn guleinger er selvsagt det hardeste slag man kan tillate en erker nordmenn

Det faller i sjømannenes lodd å holde det frontansitt som våre fiender set- ter alt inn på å bryte gjennom. For de allierte nasjoners kamp er transportev- nen en avgjørende faktor. Fiendens egen transportevne er på den annen side et av hans største punkter i denne krig. Det er derfor ikke til å undre seg over at de alliertes skipsfart er utsatt for alle slags våpen. Den tyske kringkasting er et av dem. For hver norsk sjømann som går i land er tyskerne villig til å befale en fornuft, i etjålne penger.

THEORAT OKSNVAD, tilleggsprogrammet sendes 16/8

Nr. 327. Nyhetene fra London 19/8-1942, kl. 19,30.

DE VESTEUREPEISKE FRONT: Heftige kamper har vært i gang siden dagry på franskekysten, i nærheten av Dieppe, der en stor styrke kommandotropper landet i dag morges i det første angrep i dagslys i det okkuperte Frankrike. Amerikanske og franske styrker samarbeider med canadiske og britiske styrker. Det ble gjort flere landinger under sterk beskyttelse fra luften og tanks ble satt i land for første gang. Franskmenn er blitt oppfordret fra London om ikke å ta noen del i operasjonene for således å gi tyskerne påskudd til represalier, etter at de allierte styrker har trukket seg tilbake.

I hele dag har det vært store masser med britiske fly over kanalen og franskekysten. På sydkysten av England har folk time etter time hørt kanontorden og fjerne eksplosjoner.

I et kommuniké fra de kombinerte operasjoners hovedkvarter, som ble sendt ut i ettermiddag heter det: De tropper som tok del i angrepet i Dieppe-området har landet på alle de planlagte steder. De møtte kraftig motstand enkelte steder, på den venstre flanke. Et landgangsparti ble først drevet tilbake, men de samlet seg i gjen og tok stranden med storm senere. - Troppene på den høyre flanken er nå ombord i båtene igjen, etter å ha utført sin oppgave, som bl.a. var å ødelegge et sekkanonsbatteri og et ammunisjonslager. Tanks ble satt i land i midtområdet og heftige kamper er fremdeles i gang.

De militære styrker består vesentlig av kanadiske tropper. Britiske spesialtropper tar også del i angrepet. Dessuten er det en avdeling av De Forente Staters elitetropper og en liten avdeling kjempende franskmenn. Troppene ble satt over og eskortert av avdelinger fra den britiske marine. De hadde sterk støtte og beskyttelse fra luften av bombefly og jagerfly fra det britiske flyvåpen, under atskillig motstand fra fienden. - Et nytt kommuniké vil bli sendt ut senere.

Et kommuniké er også sendt ut fra hovedkvarteret for De Forente Staters armé på den europeiske krigsskueplass, som gir opplysning om samvirket mellom de allierte under planleggingen forut for angrepet. Det heter her: Særskilt utvalgte amerikanske tropper, frivillige fra de forskjellige grener av den amerikanske armé, har i noen tid vært i trening sammen med kommandoene under viseadmiral lord Louis v.Batten, sjefen for de kombinerte operasjoner. Disse spesialtropper som er i trening ved forskjellige kommandoleire rundt i det britiske kongedømme, utgjør De Forente Staters såkalte elite-bataljon. Amerikanske offiserer har i noen tid tjenestegjort i lord Louis v.Battens stab. De har tjenestegjort som planleggere og rådgivere sammen med offiserer fra den britiske marine og flyvåpen. Blandt disse amerikanske offiserer er menn fra den amerikanske armé, marinekorps og hærens flyvåpen, slutter det amerikanske kommuniké.

Det ble meldt for en time siden at amerikanske flygende festninger, eskortert av britiske og kanadiske jagerfly har gjort et kraftig angrep på den tyske jagerflybasis ved Abbeville.

Under disse operasjoner er det franske folk blitt holdt underrettet om hva som hender av den britiske kringkasting. Denne advarsel ble gitt under den franske sending fra BBC: Vi anmoder innstendig folkene i de områder som dette angår, om ikke å ta noen del i virksomheten, før det blir fare for deres sikkerhet. Når tiden for aktiv hjelp fra det franske folk, er inne, skal vi be om den. Vi har lovt å gjøre det, og vi skal holde vårt løfte. Imens sier vi til dere: Hold dere i ro, Utsett dere ikke for tyske represalier. Frankrike og dets allierte vil trenge dere på frigjøringsdagen.

Det tyske nyhetsbyrå har i korthet opplyst at det har vært en alliert landgang, og at de tyske mottrekk foregår etter planen og at flere allierte tanks er blitt ødelagt og en del av landingsstyrkene tilintetgjort. Den tyske overkommando har også sendt ut en note som sier at ingen kommentarer vil bli tillatt på politisk eller propagandaistisk hold, til en sak som opplagt er av militær art.

Før den tyske overkommandos beslutning, om i det minste for øyeblikket, å bringe det tyske propagandadepartement til taushet, var det store radioutsendinger og avisartikler som hevdet at det tyske kystforsvar er fullstendig uovervinnelig og innbød de allierte til å forsøke en landgang, og skret av at et slikt forsøk ville bli knust på noen få minutter.

I London har man ikke glemt at for litt over 2 år siden sa Hitler, at krigen i vest er over, og litt senere at hvis man i England spør i dag: Hvorfor kommer han ikke, så er svaret: Vær rolig, han kommer nok.

Det er kommet melding om at ennå en konvoy med troppeskip, eskortert av britiske og amerikanske krigsskip er kommet over Atlanterhavet uten uhell. Blandt flere tusen kanadiere som kom over i konvojen er spesialtropper og marine- og flyvåpens mannskap.

Britiske bombefly angrep i natt Flensburg i Schleswig-Holstein og dessuten andre mål i Nord-Tyskland. Flensburg er et viktig treningssentrum for u-båter. 4 britiske bombefly savnes etter nattens operasjoner.

Ifølge tysk telegrambyrå har russiske fly kastet bomber på flere steder i Øst- og Vest-Preussen.

RUSSLAND: Den tyske trussel mot Stalingrad er blitt større etterhvert som det har vært nye angrep i Klepskaya og Kotelnikovoavsnittene. Sydøst for Klepskaya gikk tyskerne til angrep med friske reserver, støttet av bombefly. I et avsnitt trakk russerne seg litt tilbake. I andre avsnitt gikk de russiske styrker til motangrep. - I Kotelnikovoavsnittet gikk tyskerne til masseangrep i et trangt avsnitt og rykket framover 6 km. før de ble kastet tilbake. Tyskerne brukte store mengder av tanks, og 74 av dem ble ødelagt. - I Vest-Kaukasus trenger tyskerne i Krasnodarområdet nå framover mot Svartehavet. - I Øst-Kaukasus har russerne trukket seg litt tilbake i Pjategorskområdet.

Ved øvre Don raser kampene i Voronesjområdet der fienden bruker infanteri og kavalleri for å søke å gjenvinne tapte stillinger.

På Briansk-fronten, sydvest for Moskva, har de russiske kanoner knust 8 tyske angrep. Moskvakringkasteren melder at det er kraftige russiske angrep på Leningradfronten.

Det russiske informasjonsbyrå melder at de tyske tap i de siste 3 måneder er kommet opp i 1-1/4 mil. mann. 480.000 av dem er fanger. De russiske tap i det samme tidsrom kommer opp i 606.000 falne, sårede og savnede. Her er stillingen med hensyn til tap av materiell: Tanks, tyskerne 3.390 - russerne 2.240. Kanoner, tyske 4.000 - russiske 3.152. Fly: tyske 4.000 - russiske 2.198.

MIDTØSTEN: Det britiske kommunike fra Kairo i dag melder at det er et nesten fullstendig opphold i kampene på fronten, undtatt offensiv virksomhet av britiske patruljer om natten.

Det britiske admiralitet har offentliggjort nærmeremenkeltheter om kampene før den britiske forsyningskonvojen kom fram til Malta i forrige uke. Det blir nå meldt at minst 66 tyske og italienske fly ble ødelagt og at 2 av aksens undervannsbåter ble senket. Foruten hangarskipet "Eagle" og krysseren "Manchester", ble den britiske luftvernkrysser "Kairo" og destroyeren "Forsythe" senket. Alt i alt 8 britiske fly gikk tapt, men 4 av førerne ble reddet. Kommunikatet tilføyer at i en vågsom operasjon av denne art måtte man vente tap i konvojen. Konvoyens mål var å få så mange forsyninger som mulig fram til Malta og det greidde den britiske flåten, sier kommunikatet.

En stor kontingent fra den amerikanske hers flypersonell er kommet til Midtøsten. Det er den største amerikanske troppekontingent som hittil er kommet til Egypt.

DET FJERNE ØSTEN: Kampene fortsetter på Salomonøyene hvor amerikanske marine-soldater angriper fra stillinger som er opprettet i Guadalcanalen på Tulagi. Et kommunike i dag melder at det er kastet bomber på japanske flyplasser i Ny Irland.

DET AMERIKANSKE MARINEDEPARTEMENT har sendt ut en erklæring i ettermiddag hvor det heter: Et sterkt vepnet tysk kaperskip er i virksomhet i Syd-Atlanteren. 19 overleyende fra et amerikansk handelsskip er kommet til en atlanterhavshavn etter at deres skip er senket av torpedoer og kanonild fra det tyske kaperskip.

BRASIL: 5 brasilianske skip er senket av undervannsbåter de siste 3 dage og stemningen er meget opphisset. 2 skip som igrar skulle gå fra Rio til Europa med aksediplomater, ble nektet avreise. - I dag meldes det fra Rio at 4 av de undervannsbåtene som har angrepet brasilianske skip er blitt senket. Etter senkingene nylig har det vært bitter aksefiendtlige demonstrasjoner over alt i Brasil, og Brasils president har erklært: Regjeringen vil ta kraftige forholdsregler for å straffe de skyldige. Overfallsmennene vil komme til å angre sin handling.

vvy vVv vVv

GUD BEVARE KONGEN OG FEDRELANDET.

LONDON - NYTT.

Nr. 328.

21. august 1942.

2. årg.

Nyhetene fra London 20/8-1942.

DEN VESTEUEPELSKE FRONT: Folk på sydøstkysten av England så i går kveld kommandotroppene komme tilbake. Det var lange rekker av marinefartøyer og motorferger og folkene kom i land i godt humør og sang av lyst og glede mens de marsjerte gjennom gatene. De kom tilbake til sine startplasser så presist som etter en timeplan. Hele natten igjennom ble sårede bragt i land, og tidlig i morges feiøt avdelinger av Spitfire- og Hurricane-fly fram og tilbake over kanalen og ydet beskyttelse. - Nærmere detaljer vil senere bli sendt ut fra sambandskommandoens hovedkvarter.

Det allierte raid mot Dieppe ble i den britiske presse omtalt som et meget vågøomt angrep. Under kampene ble 91 tyske fly sikkert ødelagt, mens minst hundre andre ble så sterkt øskadet at de stort sett kan betraktes som ødelagt. De angripende allierte og britiske styrker mistet 98 maskiner. Det framheves at de tyske tap betyr et stort innhogg i deres samlede luftstyrke i vest. Og det at 91 tyske fly sikkert ble ødelagt mot 98 allierte betyr en stor luftseier, når man erindrer at det var de allierte luftstyrker som angrep. Da Luftwaffe for 2 år siden var angripende over Storbritannia mistet tyskerne 4 eller 5 fly for hvert de skjøt ned.

"Times" skriver: Toktet er et symbol og et eksperiment. I begge henseender er det velkommet. Det var dristig tenkt, og det ble vellykket gjennomført. Kanadiske styrker foretok operasjoner som de længe har lengtet etter og våre amerikanske allierte tok del i et samarbeide som de har sett fram imot.

"News Chronicle" betrakter raidet som en forløper for kommende større hendelser. Hvor meget tyskerne enn anstrenger seg for å redusere raidets betydning, vil de ikke klare å skjule hva det i virkeligheten ledet til. - Et av de best befestede punkter ble angrepet på det okkuperte område for å finne ut mere om tyskernes styrke, uten å avsløre for meget om våre egne. Vi dro til Dieppe for å gjøre våre egne betraktninger og utvikle vår arbeidsplan. Vi dro ut for å prøve hva slags styrker tyskerne har etterlatt i vest. Men det som hendte på strandbredden ble lite sammenliknet med det kolosale luftslag som utviklet seg. Aldri før har det vært slike ødelæggelser under en dags luftslag. Så meget er sikkert - sier Daily Express - at de begrensede styrker som Tyskland hittil har holdt i vest ikke kan tåle slike tap. Tyskerne må derfor overføre flere fly fra Russland, eller oppgi å kjempe i luften over Frankrike. Våre flygere utførte den oppgave å beskytte troppene. De var luftens herrer, ikke bare over Dieppe, men over hele kanalen og våre forsyningslinjer.

"New York Times" skriver: Raidet mot Dieppe var et dristig eksperiment som ble utført med presisjon og pågåenhet. Når et brohode er permanent opprettet og veien åpnet for den store frammarsj, vil det bli etter den modell man brukte ved Dieppe.

RUSSLAND: Stillingen ved Stalingrad er fremdeles kritisk. Russerne gjør motangrep i Klepskaya-avsnittet etter å ha utslettet den avdelingen som har gått over Don. Nordøst for Kotelnikovo har russerne gjort motangrep med tanks og infanteri.

Ved Kaukasus presser tyskerne fram mot Svartehavshavnene. Krasnodar er falt. Russerne meldte i går kveld at denne byen er evakuert. Sydøst for Krasnodar kjemper russerne kraftige defensive slag. - I Pjategorskområdet er tyskerne ikke kommet nærmere oljefeltene i Grosnyj. Ved øvre Don raser det hårdnakkede slag på vestbredden av elven syd for Voronesj. - I Leningrad-distriktet har russerne foretatt lokale offensive operasjoner.

MIDTØSTEN: Det britiske kommunike fra Kairo i dag at 11 fiendtlige fly er skutt ned i Nord-Afrika, mens briterne ikke har hatt noe tap. Det er ingen forandring i stillingen på fronten i Egypt.

Den britiske konvojen som kjempet seg fram gjennom Middelhavet har nå losset på Malta. Store menneskemengder viste sin begeistring etter som forsyninger og ammunisjon ble bragt i land. Forsterkningene og forsyningene ble bragt i land på Malta uten å bli angrepet fra luften under lossingen. Dette henger utvilsomt sammen med de store tap som ble tilføyet fienden mens konvojen var under vei.

NORGE: De eldste lærerne i Kirkenes ble løslatt for snautt 2 uker siden. Lærerne nå Grini er løslatt, undtagen de fra Stabekk skole. Lærerne vil gjenoppta undervisningen etter ferien, men uten å fire på noe punkt.

vvy vVv vVv

Den annen verdenskrig omspenner hele jordkloden og de forskjellige spørsmål som oppstår må løses i sammenheng som et ledd av en felles verdensomfattende kamp, men i praksis vil enhver regjeringens vurdering til en viss grad preges av de særskilte vanskeligheter som vedkommende land blir stillet overfor. Krigen kan ikke alltid ta seg likedan ut i øst og vest, i Australia, Chungking, Moskva, London og Washington, men alle har et felles mål og er klar over at man må søke å finne fram til en felles strategi.

Den første betingelse for en felles strategi er at det hersker et ubetinget tillitsforhold mellom de viktigste maktens regjeringer. Det oppnås best ved personlig kontakt mellom de forskjellige statsmenn. Møtet mellom Roosevelt og Churchill har vært av den største betydning for det engelsk-amerikanske samarbeid. Derfor tok Churchill også imot Stalins innbydelse om å komme til Moskva. Han har sikkert gjort det med glede, både fordi et slikt dristig og dramatisk skritt tillater hans temperament og fordi det er egnet til å overbevise det russiske folk om Storbritannias faste vilje til å gjøre sitt ytterste i den felles kamp. Reisen til Moskva vil også bli hilst med den største glede av hele det britiske folk, selv om det nok finnes enkelte forsiktede sjeler som var bekymret på grunn av den risiko en slik reise fører med seg.

Det er den røde armé som bærer hovedbyrden av kampene i sommer. Tyskernes mål er så vidt mulig å sette de russiske arméer ut av spillet. Tyskerne har alt erobret storparten av Nord-Kaukasus. Det er mulig at de vil forsøke å forsere fjellpassene i Kaukasus og på den måte søke å bli herre over oljekildene i dette distrikt og åpne veien til oljekildene i Iran og Irak. I hvert fall vil de søke å få kontrollen over hele Svartehavet og trenge fram til Det Kaspiske Hav. Samtidig har den tyske hærledelse fått ordre om å erobre nedre Volga med Stalingrad og Astrachan. Det er mulig at der også planlegges angrep mot Moskva og Leningrad. I hvert fall vil tyskerne forsøke å skape en "østvoll" i Russland, som kan holdes med forholdsvis beskjedne styrker til vinteren. Det vil sette dem i stand til å føre store styrker tilbake til vestfronten og de ville frigjøre tropper til et angrep i Midtøsten.

Vi vet ikke i hvilken utstrekning disse planene kan lykkes. Tyskerne har erobret et meget verdifullt russisk landområdet, men de har ennå ikke vunnet noen avgjørende strategiske seire. De russiske arméer er stort sett in takt og over halvparten av den tid som egner seg til en offensiv i Russland er nå gått. Ennå binder de russiske arméer de tyske hovedstyrker. Man regner at tyskerne har ca. 196 divisjoner på den russiske front, derav 20 mekaniserte tankdivisjoner - panserdivisjoner - og 20 motoriserte divisjoner. Dertil kommer ca. 40 divisjoner fra vasallstatene.

I Nord-Afrika er det 2 eller 3 panserdivisjoner og en motorisert divisjon foruten en del italienske divisjoner.

I Frankrike og Belgia regner man med 25 infanteridivisjoner og 3 panserdivisjoner. Dessuten er det en del divisjoner i de andre okkuperte land og ca. 25 divisjoner i reserver i Tyskland.

Både Storbritannia og De Forente Stater har forpliktet seg til å åpne en ny front, og det er åpenbart at det ville være en fordel om dette kunne skje mens storparten av de tyske stridskrefter er bunnet på østfronten. Derfor er alle utålmodige, både russerne, befolkningen i de okkuperte land og ikke minst det britiske folk selv. På den annen side blir vanskelighetene ofte undervurdert. Det er nå betydelige troppemasser på de britiske øyer, men man har allikevel overdrevne forestillinger om de tall det her dreier seg om.

Storbritannia har ca. 47 mil. innbyggere. Helt arbeidskraften er nå mobilisert, og mange mener at den er bedre utnyttet enn i Tyskland. Men Tyskland kan regne med en arbeidsstyrke i okkuperte land på over 4 mil. Storbritannia skal ikke bare drive sin krigsindustri og sitt jordbruk, det skal også bemanne og opprettholde handels og krigsflåte. Den gang da Storbritannia sto alene var det naturlig å samle den størst mulige del av arbeidskraften om flyvåpenet, og tenke seg at den såkalte strategiske bombing var den viktigste vei til seier. (Fortsettes)

v v v v v v v

GUD BEVARE KONGEN OG FEDRELANDET.

Storbritannia gikk inn i krigen med et flyvåpen av høy kvalitet, men det var kvantitativt helt underlegen. Etter hva det ble uttalt i et amerikansk tidsskrift var forholdet over 4 til 1. Den første oppgave var å sikre forsvaret av Storbritannia. Dessuten trengtes stadig en stor del av flyene til forsvar av handelsveiene, først og fremst til beskyttelse av konvoyene i Atlanterhavet. Endelig krever både Egypt og India stadig flere fly, såvel bombere som jagere. Det hævdes i nevnte artikkel, at den tid ikke er fjern da de forente nasjoner vil være overlegne i luften på alle frontavsnitt.

Det er imidlertid først i de siste måneder at det britiske flyvåpen har vært i stand til å gjennomføre ødeleggende og konsentrerte masseangrep på tyske storbyer. Dermed har det tyske folk for første gang fått føle hva det vil si å få krigen inn på sitt eget område, og disse angrepene vil bli voldsommere fra måned til måned. Det er nettopp blitt meldt at en amerikansk bombeavdeling har utført et angrep på tyskkontrollert område. Disse angrep vil bare få betydning om lengre tid. Forsyningene av den britiske armé er altså begrenset av de krav som er stillet av produksjonen, av flåten og av flyvåpenet.

En annen vanskelighet, og kanskje den største, er shippingsspørsmålet. Det trenges ca. 150.000 ton til å transportere en divisjon, altså ca. 10 ton pr. mann. U-båtkrigen har i vår og i sommer vært en alvorlig påkjenning for de forente nasjoner, selv om stillingen heldigvis er bedret i de siste måneder.

En ny front kan ha to oppgaver. Den ene er å åpne et avgjørende angrep mot hjertet av Tyskland. Den annen og mer beskjedne, er å trekke tropper fra østfronten. Alt nå krever imidlertid truslen om en ny front ca. 50 tyske divisjoner og en tredjedel av deres jagerfly i vest. Invasjon av fastlandet må derfor foregå med så store styrker at tyskerne ikke kan klare å møte dem med disse divisjoner.

Den amerikanske opprustning vil forandre hele styrkeforholdet. Ganske visst er en betydelig del av de amerikanske stridskrefter bundet i Stillehavet. Det siste amerikanske angrep på Salomonøyene er både et forsøk på å sikre forbindelsen med Australia og et forsøk på å skaffe seg et utgangspunkt for en videre offensiv.

Men det kommer alt nå en jevn strøm med amerikanske tropper til Storbritannia. Det er imidlertid bare en begynnelse. Vestmaktens militære styrke vokser fra måned til måned, så de har for så vidt interesse av å utsette angrepet på det europeiske fastland. På den annen side må man regne med at de russiske arméers offensive slagkraft blir mindre senere enn nå. Både de psykologiske og politiske hensyn kan trekke begge veier. En offensiv vil utløse veldig begeistring og omfattende aksjoner i de okkuperte land. En mislykket invasjon kan omvendt føre til håpløshet og fortvilelse. Alle disse hensyn må den militære og politiske ledelse veie mot hinannen. De allierte statsmenn må på grunnlag av dette fatte beslutning om på hvilket tidspunkt en ny front kan åpnes med størst mulig virkning. I slike spørsmål kan man aldri oppnå noen matematisk sikkerhet. Den rent psykologiske innstilling vil være en medvirkende faktor. Men man behøver ikke å være redd for at den skal virke i negativ retning. Hverken Roosevelt eller Churchill hører til de politikere som mangler handlekraft og dyktighet eller er redd for å ta en risiko. Det er ingen tvil om at de ønsker å slå til så snart som mulig og at de her står i den nærmeste kontakt med stemningen både hos det amerikanske og det britiske folk.

v v v v v v v

LOKALT: Det drives fra nazihold atskillig propaganda for å få jegerne til å søke om lov til å drive jakt. Men betingelsen for sådan jakttillatelse er at de blir medlemmer av Norsk Jegersamband, som er en av Quislings nye organisasjoner. Hvis man først er kommet inn i en av disse organisasjoner, er det nær sagt umulig å få sitt navn strøket igjen, og en risikerer at ens navn blir misbrukt og mistenkeliggjort i gode nordmenns øyne. Derfor skal Quislings Jegersamband komme til å lide samme skjebne som alle hans andre tiltak. Jegerne vil nok heller gi avkall på den sport "som betyr så meget for enkelte av dem", enn å bli tatt til inntekt for Quislings nye orden.

v v v v v v v

GUD BEVARE KONGEN OG FEDRELANDET.

Nyhetene fra London 21/8-1942, kl. 19,30.

FLYVÅPNEENS FELLESKOMMANDO meddeler: Norske jagerfly tok del i luftslagene i Dieppe-raidet onsdag. Våre gutter skjøt ned 12 tyske fly. Dertil kommer 4 fly sannsynligvis skutt ned og minst 2 skadet. 3 av våre gutter reddet seg i fall-skjerm og kom i god behold tilbake til England. Vi savner 2 hvis skjebne er ukjent. - Da kampene var over sendte admiral Riiser-Larsen eskadresjefene følgende telegram: Overbring offiserer og mannskaper i Deres eskadre min anerkjennelse og dype beundring for det mot og den strålende kampånd som bragte slike glimrende resultater. Enhver nordmann er stolt av dere. -

DEN VESTEUEPEISKE FRONT: En stor styrke russiske bombefly angrep igjen mål på tysk område i går. Det var det annet russiske luftangrep i stor målestokk i løpet av 3 netter. Siste natts mål var i Øst-Preussen, Øvre Schlesia og noen steder i Polen. - Tirsdag natt angrep de russiske bombefly Danzig, Königsberg, og Tilsit. -

Et kommunike fra de kombinerte operasjoners hovedkvarter i London i går kveld, ga en oversikt over de resultater som ble oppnådd under toktet mot Dieppe. Kommunikatet sier: Toktet hadde som sitt mål, ved hjelp av en offensiv, holdt i større målestokk enn tidligere, å prøve forsvaret av en kyststrekning som de på forhånd visste var sterkt befestet. Tross kraftig motstand ble styrker landsatt på alle 6 strandområdene, sammen med en del tanks. Disse styrker ble tattombord igjen i de marinefartøyer som hele tiden - i 9 timer - hadde ligget kloss opp under franskysten. 2 tyske kanonbatterier ble ødelagt. En tysk radiopilestasjon, som har spillet en viktig rolle i angrepene på konvoyene i Kanalen, ble ødelagt. 91 tyske fly ble sikkert ødelagt og det dobbelte antall sannsynligvis tilintetgjort. Tapet av døde og sårede var høyt, men ikke uforholdsmessig høyt, i betraktning av de harde kamper. Endelig ble en rekke tyske fanger bragt tilbake for å avhøres.

Sent i går - 24 timer etter den fullstendige seier ved Dieppe - foretok nesten 500 britiske og amerikanske og allierte fly et stort tokt over Nord-Frankrike, og ikke et eneste fly gikk tapt. - Mens dette toktet pågikk, angrep amerikanske flyvende festninger jernbanetomter i Amiens. Bare noen få fiendtlige jagerfly kom opp.

Wilhelmsstrasse sier nå at det tok 10 måneder å forberede toktet og innrømmer at det var perfekt utarbeidet i samarbeid med de forskjellige våpnene. - 24 timer tidligere sa det of. tyske nyhetsbyrå at Storbritannia hadde improvisert toktet på et øyeblikks varsel, etter et såkaldt ultimatum fra Stalin.

RUSSLAND: I slaget om Stalingrad mater det tyske angrep stadig motstand i Klepskaya og Kotelnikowo-avsnittene. Bare 60 km. vest for Stalingrad satte tyskerne over elven på et sted, men hver eneste mann som kom seg over ble drept. Dagens sovjetkommuniké melder at i dette område ble flere angrep slått tilbake under voldsomme russiske motangrep. Stillinger blir tatt og mistet gang på gang nordøst for Kotelnikowo, men til slutt led tyskerne nederlag og ble tvunget tilbake.

I Kaukasus fortsetter tyskerne sitt framstøt syd for Krasnodar til tross for svære tap. Sydøst for Pjatigorsk har russernes motstand øket i noen avsnitt. I andre avsnitt har tyskerne rykket nærmere oljefeltene i Grosnyj ved hjelp av store tankstyrker. - I Leningrad-området feiret russerne årstiden for beleiringen ved å ta en by og trenge inn i en annen. - I Svartehavet har russerne senket et tysk forsyningskip på 5.000 ton. - I Østersjøen har russiske marinefly senket et 7.000 tons forsyningskip og skadet 2 andre. - Bak tyskernes linjer i Hvite-Russland har russiske friskarer avsporet 123 tog og sprengt 200 bruer. De har drept over 4.000 tyskere, deriblant 3 generaler.

EN FIENDTLIG KONVOY ble i natt angrepet av fly fra kystkommandoen utenfor Holland. 3 skip ble truffet. Ingen britiske fly gikk tapt.

MIDTØSTEN: Bortsett fra patruljevirkosomhet i den vestre ørken var det ingen operasjoner av betydning i går.

DET FJERNE ØSTEN: Øyene Tulagi, Guadalcanar og Florida er nå fullstendig okkupert av amerikanske styrker og flyplasser er overtatt, og baser blir nå organisert.

Den kinesiske offensiv fortsetter og gjør hurtig framgang i flere distrikter. **BRASIL:** Ennå et brasiliansk skip er blitt senket av en u-båt, og harmen mot aksemaktene øker i Brasil.

vvv vVv vvv

Nyhetene fra London 22/8-1942.

RUSSLAND: Tyskerne har kastet ennå flere tanks og elitetropper inn i slaget om Stalingrad, men russerne holder stand, og i enkelte avsnitt gjør de motangrep. I går kveld foretok sovjettroppene et overraskelsesangrep i Klepskayaområdet, og tvang tyskerne tilbake etter nærkamp. Kampene foregår på vestbredden av elven. Bare mindre grupper har klart å komme over elven, og størsteparten av disse er allerede blitt utryddet. - I Kotelnikowcavsnittet har tyskerne omgruppert sine styrker og begynt en ny offensiv med mange tanks. Det er blitt drevet kiler inn på forskjellige steder, men russerne klorer seg fast og har gjort motangrep som har påført tyskerne store tap i døde og sårede. -

I Kaukasus har russerne gått tilbake til nye stillinger sydøst for Pjatigorsk. Framskutte tyske enheter i Kaukasus er blitt omringet og utryddet. - Ved øvre Don har det vært voldsomme kamper i Voronesjområdet og det er tatt mange fanger under 5 dages kamper på Dons vestbredd. -

Tyskerne har begynt en offensiv i Orel-avsnittet og kjemper forsvarskamper i Rsjev-avsnittet, nordøst for Viazma. Offensiven tar antakelig sikte på å nøytralisere presset av sovjettroppene i Viazma-avsnittet.

VESTFRONTEN: Den amerikanske armés flyvåpen skaffet i går Luftwaffe et alvorlig nederlag. 11 amerikanske flygende festninger over Nordsjøen tok kampen opp med mellom 20 og 25 Focke Wulf jagerfly av typen 190. Kampen varte i 20 minutter og 6 av de fiendtlige fly ble enten ødelagt eller skadet. Alle de flygende festninger vendte i god behold tilbake til sine satsjoner.

Et resultat av de store tap av såvel bombe- som jagerfly, som ble påført Luftwaffe over Dieppe, var at tyskerne ikke var i stand til å foreta noen angrep i større stil over havnene i Syd-England, da de britiske styrker vendte tilbake dit fra Dieppe. De tyske fly viste seg ikke før natt til fredag og da var det meget små styrker. De konstaterte at de mål de lette etter ikke var å finne mer.

STILLEHAVET: Sjefen for den amerikanske stillehavetsflåte har opplyst at amerikanske marinesoldater etter seieren på Salomonøyene har utslettet den styrke på 700 japanere som angrep en av de stillinger de okkuperte i Tulagiområdet. Bare 30 av de 700 japanerne ble tatt til fange.

Den amerikanske sjef opplyste også at amerikanske marinesoldater har foretatt et tokt mot Martin-øya, i de japanskokkuperte Gilbertøyene, 1.600 km. nordøst for Salomonøyene. Den amerikanske presidents eldste sønn, James Roosevelt, var nestkommanderende over landgangsstyrken. Minst 80 japanere falt. Radioanlegg og lagre ble ødelagt og 2 sjøfly ble satt ut av spillet på sjøen før amerikanerne trakk seg tilbake. Det ble også voldt tap ved kraftige bombeangrep og amerikanske kirgeskip senket et fiendtlig transportskip og en kanonbåt.

INDIA: Det er i den senere tid bare kommet til mindre uroligheter i et par distrikter. Den indiske leder av Visekongens eksekutivråd er trått tilbake fra sin stilling. I et brev til Visekongen sier han er fullt enig i den indiske regjeringens politikk overfor kongresspartiets forsøk på å organisere passiv motstand, men at han på den annen side ønsker å stå fritt, for å ha anledning til å bekjempe de hinduiske kongressparti i sin egen provins.

BRASIL: Brasils krigsminister sendte i dag ut en proklamasjon til den brasilianske armé, der det het: Senkningen av våre skip var en avskyelig og forbryterisk handling, utført med koldt blod. Armden står beredt, ferdig til alle ofre. Presidenten sa i går: Havet er et symbol på frihet og et folk som ikke forsvare sine egne havområder, er ikke skikket til å leve. Brasil vil forsvare sine territoriale farvann og vokte sine kyster.

MIDTØSTEN: Det er fremdeles stille i Egypt og det britiske kommunike fra Kairo melder at det bare er funnet sted patruljevirkosomhet og artilleridueller. Man kjenner til at begge parter har mottatt forsterkninger og det allierte flyvåpen fortsetter angrepene på aksemaktens baser, skipsfart og transport.

ROMANIA: En ny lov om oljeproduksjonen er satt ut i livet i Romania. Målet er å stipulere produksjonen for tyskerne. Disse tyske anstrengelser for å få mer olje beviser deres påstander om at de ikke hadde noe bruk for oljen fra Maikopkildene i Kaukasus, som russerne ødela før de trakk seg tilbake.

vvv vVv vvv

Nyhetene fra London 23/8-1942.

RUSSLAND: Veldige tyske troppemasser er blitt konsentrert i kampen om Stalingrad. Slaget raser med størst voldsomhet sydøst for Klepskaya, i Don-bøyningen, og nordøst for Kotelnikowo, sønnenfor Stalingrad. Russerne holder stand mot masseangrepene på Don-stillingene, sydøst for Klepskaya, men ved Kotelnikowo er stillingen kritisk. Det tyske framstøtet som gjorde et dypt innhogg i Sovjets linjer er stanset, men motangrepene for å kaste dem tilbake fra de nye stillinger, har ikke ført fram. Dette er det viktigste som det russiske kommunike i midt og en senere frontmelding fra Moskva har å melde. - Luftwaffe har hatt en ytterst sterk påkjenning og bringer nå fram reserver for å prøve å rette på stillingen. Det gjelder først og fremst ved Kotelnikowo, hvor tyskerne forsøker å utnytte den framgang de har hatt nordøst for byen. De tyske tap i tanks, menn og fly i dette avsnittet har vært voldsomme.

En militær medarbeider hevder at når tyskerne nå setter så meget inn ved Kotelnikowo, så skyldes det at de har hatt lite held med seg sydøst for Klepskaya. Inn til i går satte de alt inn i forsøket på å bryte gjennom frontlinjen nedenfor Klepskaya, slik at de kunne opprette et bruhode og true Stalingrad fra nord. Denne planen strandet på det russiske motangrep som Moskvakommunikéet i går kveld meldte om. Russerne kastet tyskerne ut av flere stillinger i Don-bøyningen. - På hele strekningen fra Murmansk til Voronej er tyskerne på defensiven.

MIDTØSTEN: Det britiske kommunike fra Kairo i dag melder om øket virksomhet i luften i midt- og sydavsnittet av El Alamein fronten. I natt angrep allierte bombefly Tobruk for tredje natt på rad. - Flyplasser i Hellas ble også angrepet. Britiske torpedofly og bombefly har jaget en tankbåt og en destroyer utenfor Hellas. I alle disse angrepene gikk 7 britiske fly tapt.

ETTER ERKLÆRINGEN OM at det hersker krig mellom Brasil og Tyskland og Italia, har man foretatt energiske skritt. Flåten er ute og man venter at den brasilianske hær vil bli mobilisert i de nærmeste dage.

VESTFRONTEN: Britiske Spitfirefly var i går ute over Nord-Frankrike og Belgia og angrep tyske flyplasser og kanonstillinger. De fløy også inn over Dieppe i lav høyde og fant at tyske kanonposter fremdeles var ute av aksjon.

2 tyske bombefly som daltok i mindre angrep over Syd-England, ble skutt ned i løpet av natten.

DET FJERNE ØSTEN: 5 japanske skip er senket i det vestlige Stillehav. 2 av skipene ble senket av hollandske undervannsbåter, og de 3 andre av amerikanske undervannsbåter.

Sjefen for De Forente Staters stillehavsflåte har sendt en lykkeønsking til de flåtestyrker som har avvist et japansk angrep mot en av de Salomonøyene som de har besatt.

v v v v v v v v

SJØMILITÆR OVERSIKT, i tilleggsprogrammet 22/8:

Når en ser på utviklingen av krigen de siste 14 dage er det 4 fronter man har å studere. Om alle disse 4 fronter har tyskerne brukt et meget blomstrende språk i sine kommunikéer og kommentarer, men erfaringene viser at det helst er når tingene i bunn og grunn går uheldig for aksent at man møter de mest bombastiske påstander og at man fjerner seg lengst fra sannheten.

På den russiske front hevder tyskerne at de har tatt til fange ikke mindre enn 1 mil. russere. Det er en fantastisk overdrivelse som minner om de tall tyskerne opererte med i fjor. Påstander av denne art gir i grunnen uttrykk for tvil innen den tyske overkommando om tyskerne kan nå de mål i Russland som de vet de må nå i år, hvis ikke Tyskland skal lide et stor nederlag. Den tyske overkommando hadde satt seg det mål at man skulle ha et så avgjørende hell med seg i Russland at det skulle være mulig å sende minst 50 gode divisjoner til en ny front i vest. Samtidig besto oppgaven i å skaffe Tyskland den olje som det er større og større behov for. (Fortsettes i neste nummer.)

GUD BEVARE KONGEN OG FEDRELANDET.

Nyhetene fra London 24. august 1942.

DEN BRITISKE HÆR har opprettet en ny kommando i Persia og Irak. Som første sjef er utnevnt general Sir Henry Maitland Wilson. Opprettelsen av denne nye kommando er et resultat av statsminister Churchills besøk i Midtøsten, på samme måte som utnevnelsen av general Alexander til øverstkommanderende i Nord-Afrika. Storbritannia har nå tre armésjefer i Midtøsten: General Wavel i India, som står overfor japanerne, general Wilson i Persia og Irak overfor det tyske framstøt i Syd-Russland og general Alexander i Nord-Afrika, Palestina og Syria. Han har å møte Rommel.

MIDTØSTEN: Dagens britiske kommunike fra Kairo melder at britiske jagerbombefly ved dagry foretok angrep mot anlegg ved Tobruk. Britiske langtrekkende jagerfly har skutt ned et av aksens transportfly. Fra frontene til lands er det fremdeles intet å melde.

RUSSLAND: Det raser voldsomme kamper mot tyskerne som er kommet over på østsiden av Don i Klepskaya-avsnittet. Tyskerne har drevet en kile inn i de russiske linjer i Kotelnikowo-avsnittet. - På Kaukasusfronten fortsetter voldsomme defensive slag sør for Krasnodar. I området omkring Pjatigorsk har russerne måttet trekke seg tilbake etter hårdnakkede kamper.

Det er intet nytt å melde fra fronten ved Moskva til tross for de bombastiske påstander i Berlin om en såkaldt offensiv. Lenger nord, i Wolkow-avsnittet, har russerne erobret et sterkt befestet tysk punkt.

FLERE AMERIKANSKE TROPPER er kommet til Storbritannia. De kom over Atlanterhavet i en stor konvoy eskortert av britiske og amerikanske krigaskip. Amerikanerne hadde med seg tanks, kanoner og alt annet utstyr.

EN BRITISK UNDERVANNSBÅT som opererte utenfor norskekysten angrep en tysk eskorte konvoy og oppnådde en treffer på det første handelsskip, som antas å ha sunket.

VESTFRONTEN: Like før dagry åpnet tyske langtrekkende kanoner ild over strødet ved Dover. Batterier med tungt artilleri svarte fra engelsk side.

BRASIL som hadde sin marine klar til å stikke til sjøs har nå mobilisert sin hær og utvider hurtig sitt flyvåpen. Det brasilianske flyvåpen har tatt en hemmelig tysk flyplass i staten Goya, som ligger 1.000 km. flygning fra Rio de Janeiro. En del folk som holdt på med en radiosender ble arrestert. Man fortsetter undersøkelsen etter aksens agenter som antakelig sender meldinger til u-båtene om skipsfarten langs kysten.

Brasil har forsterket sine vaktstyrker på grensen mot Uruguay for å hindre mistenkelige folk fra akselandene i å undslippe. Man venter at Uruguay og Argentina gir Brasil rettigheter som ikke krigførende nasjon.

STILLEHAVET: På 3 av Salomonøyene som amerikanerne har gjenerobret fra japanerne utbygget nå hurtig de flyplasser som japanerne hadde begynt på. Det er meldt fra Washington at amerikanerne vil sette i gang nye angrep mot japanerne fra disse baser. Fra Tulagi kan amerikanske fly beskytte forbindelseslinjene som har Tulagi havn som sitt utgangspunkt. - Allierte flystyrker bomber fiendens havneanlegg på 2 andre øyer i Salomongruppen som fremdeles er besatt av japanerne.

Utenfor Australias nordkyst har allierte jagerfly i disse dage vunnet sin største seier. Av de 47 japanske fly som angrep flyplassen ved Darwin, ble 13 fly skutt ned, uten tap for de allierte.

Det amerikanske marinedepartement meddeler at japanernes tap til sjøs er følgende: 56 krigsskip senket, 14 sannsynligvis senket, 53 skadet, 49 handelsskip senket, 8 sannsynligvis senket og 25 skadet.

DEN KINESISKE OVERKOMMANDO melder i dag at Ningchuang er gjenerobret. Dette var den viktigste japanskokkuperte basis i øst-Kiangsi. - På de andre kinesiske frontene har det vært stillstand for japanerne i flere uker. Deres oppskrytte plan om å opprette en omfattende jernbaneforbindelse mellom Shanghai og Singapore er ikke blitt virkeliggjort. - Nye amerikanske flystyrker har i høy grad styrket Kinas kampånd og forhåpninger. Amerikanske flyavdelinger har for første gang på 4 år holdt Chungking fri for luftangrep.

FORLEDEN DAG fikk 22 elever av Marinens Radioskole utlevert sine sertifikater etter bestått eksamen. Kurset begynte 15. januar i år med 22 mann og alle besto eksamen. En fikk utmerket godt, 11 fikk meget godt og 10 fikk godt i hovedkarakter.

v v v v v v v v

Vi finner i dag å måtte offentliggjøre en oversikt over den kirkelige situasjon, så fortsettelsen av den sjømilitære oversikt kommer først i morgen.

Den kirkelige situasjon:

Qui ling-staten har tydelig store vanskeligheter med hvordan den skal gripe den kirkelige situasjon an. Den har brukt opp alle sine trusler uten ennå å ha våget å gå til handling.

Vi gjenkaller i erindringen hvordan prestene i dagene like før påske fra det såkalte "kirkedepartement" mottok et trusselbrev, hvori det het at hvis prestene ennå en gang våget å lese opp noe angående kirkekampen, så ville de bli anklaget for høyforræderi og måtte gjøre regning med livsvarig fengsel.

Allerede påskedag leste imidlertid prestene over det hele land opp et skriv som gikk videre enn noe som tidligere var lest opp i kirken. - bekjennelsesskriftet "kirkens grunn". Samtidig leste prestene opp en erklæring om at de påskaften hadde nedlagt sine embeder.

Myndighetene svarte riktignok telegrafisk med en ennå svarere trussel: "Den ombudsmedleggelse som en del prester har foretatt i forbindelse med opplesning i kirkens av oppsettet "kirkens grunn", vil bli behandlet som en opprørs handling rettet mot Norges frihet og selvstendighet. De som på denne måte deltar i denne farlige aksjon, må regne med å bli behandlet deretter." Men forøvrig skjedde det intet. Tvert i mot - det varte ikke mange dagene før Quisling i stedet begynte å bagatellisere det hele og late som om forholdet mellom staten og kirken var som før.

På den annen side er den kirkelige front i løpet av våren og sommeren blitt enn mer bevisst og fryktløs. Den er nå utvilsomt helt ubrytelig. Ca. 95 % av prestene har nedlagt sine embeder. De avsatte biskopper fungerer. Likelædes de avsatte prester - om de flere av dem er pålagt absolutt taleforbud eller forbud mot å tale i landets kirker. Med opprettelsen av det nye kirkestyre har hele den norske kirke - og kristenfolket marsjert opp på en bred front under sine anerkjente ledere, biskoppene og høvdinger som Halløsbjø og Ludvig Røpe.

Quislingmyndighetene har utvilsomt lenge vært klar over at den kirkelige opposisjon mot det nåværende ukristelige statsstyre ikke kan slås ned uten å slippe en regulær kristenforfølgelse løs på det norske folk. Av litt forståelige grunner er DET - i det minste for øyeblikket - ikke opportunt politikk hverken for nazistene eller deres tyske herrer.

I stedet har Quisling forsøkt å slå inn på en annen linje. Han forsøker nå å bekjempe seg kirkens organisasjon, hele kirkeapparatet, "statskirken" som han selv kaller det. Derfor har han allerede innsett et par nazi-biskopper - først og fremst "biskoppen" i Oslo, forrederen Lars Prøyland. Denne mann, som ha ansees som statskirkens kirkelige overhode, har i virkeligheten bare en oppgave: Han skal gi det utseende av at statskirken fremdeles eksisterer i legitime former. De rette biskopper og prester ansees enten for opprørske eller for folk som selv har satt seg utenfor statskirken og derfor intet har å skille ha sagt. Herav følger na at alle kirkens eiendommer - "prestegårder, kirkebygninger, menighetshus samt andre institusjoner som er opprettet av statsmenighetene" og selvsagt kirkens millionfonds, tilhører Quislings "statskirke". Det samme vil naturligvis etterhånden også komme til å gjelde de foreningsformer etc. hvorunder det andelige liv ledes rundt om i menighetene. Hva menighetene - folket som tilhører kirken - tenker om dette spill spør herr Quisling ikke om. De tilhører alle sammen "statskirken". For sikkerhets skyld har Quisling i den anledning laget en lov som skal hindre masseutmeldelse av kirken. Etter denne lov må enhver utmeldelse godkjennes av biskoppene - d.v.s. herr Lars Prøyland og kollegaer.

Nå står det imidlertid i spissen for hver menighet et menighetsråd, som er valgt av menigheten, og disse råd har over hele landet sluttet opp om sine biskopper og prester og erklært at menigheten står bak dem. Men også den vanskelighet vet Quisling råd med. I skriv av 11. august d. s. meddeler "kirkedepartementet" at rådene ganske enkelt er oppiøst. For fremtiden skal menighetene ledes etter forerprinsippet, idet en mann - selvsagt en nazist - skal ha den myndighet som tidligere till hele rådet. Hermed skulle Quisling siddri uttenkte plan være fullstendig. Hele statskirken skulle være fast i hans hånd og kirken skulle etterhånden bli et feyelig og meget tjenlig redskap i hans nazifiseringsplaner med det norske folk.

For denne utvikling er det imidlertid allerede satt en avgjort stopper ved opprettelsen av "den midlertidige kirkeledelse", som ble proklamert søndag 26. juli i landets kirker, har hele statskirken fått ny ledelse. Forvaltningen av kirkens anliggender ligger nå ikke lenger hos staten, men i det nye kirkestyret. Kirkedepartementet og kirkestyret har simpelthen ophørt å fungere, mens folket selv - nå som før - tilhører den norske kirke, bare at det er blitt befridd for quislingstatens kvelertak.

Selvsagt vil ikke Quisling finne seg i at hele spillet så radikalt rives ut av hans hender. Kirkeledelsen er da også - i all hemmelighet - blitt erklært for oppløst. Men nå er bruddet skjedd - og det norske folk vet på hvilken side av bruddet det står.

Situasjonens aktuelle spørsmål er i dag: Hva vil nå Quisling finne på? Hans statskirke går ikke. Forfølgelse i større stil vil være uklokt - i øyeblikket. Vil han slå retrett? Sannsynligvis blir han nødt til å forsøke seg med et slags kompromiss. Men i disse forsøk kan han være sikker på å finne en vakent kirke og den kirkelige utvikling hittil har vist at det nytter å sette seg til motværge.

vvv vvv vvv

GUD BEVARE KONGEN OG F. DR. LANDET.

Nyhete fra London 25. august 1942.

RUSSLAND: I slaget om Stalingrad står russerne overfor et nytt tysk angrep i den 60 km. lange korridoren mellom Don og Volga. Tyskerne melder at dette er et avgjørende stadium i offensiven. Det russiske kommunike i dag melder at russiske tropper sydøst for Kletska er i kamp med tyske avdelinger som er gått over Don. Tyskerne ble støttet av en stor mengde tanks og fly, og det har lyktes dem å presse russerne en del tilbake. - I Kotelnikowo-området, der tyskerne presser framover mot Stalingrad, er det fremdeles heftige kamper, heter det i kommunikéet. - På et punkt har russiske tropper bremset et angrep av tallmessig overlegne tyske tankstyrker og mekanisert infanteri.

Fra Kaukasus melder det russiske kommunikeet om slag syd for Krasnodar, hvor store styrker tanks, infanteri og fly er satt inn. - Russerne har meldt at de har trukket seg tilbake fra Pjatigorsk etter 14 dages heftige kamper i gatene og forstedene.

VESTFRONTEN: En stor styrke britiske bombefly angrep i natt mål i øvre Rijnland. Blandt målene var Frankfurt og Wiesbaden. Til tross for dårlig vær gjennomførte de britiske fly sine angrep. Frankfurt har vært bombet mange ganger før, men dette er første gang Wiesbaden er blitt nevnt i et kommunike fra det britiske flyvåpen. - Andre britiske fly angrep jernbanemål i Nederland. 16 britiske bombefly savnes etter nattens operasjoner.

I går ettermiddag angrep amerikanske flygende festninger u-båtverfter ved Rouen. Alle de amerikanske bombefly kom velberget tilbake og deres eskorte ødela 2 fiendtlige jagerfly. - Allierte jagerfly gjorde også tokter over den franske kyst i går. 2 britiske jagerfly savnes.

STILLEHAVET: Det amerikanske marinedepartement kunngjør i kveld at et stort sjø og luftslag raser i området ved Salomonøyene. Under slaget som begynte søndag er et japansk hangarskip, et slagskip, flere kryssere og et transportskip blitt truffet og skadet. Minst 21 japanske fly er skutt ned. Det amerikanske kommunike melder videre at man hadde ventet at japanerne skulle gjøre voldsomme forsøk på å gjenerobre sine baser på kysten, etter at amerikanerne hadde okkupert Tulagi. Disse japanske motangrep er nå satt i gang og et voldsomt slag er under utvikling.

MIDTØSTEN: Dagens britiske kommunike melder om fortsatt patruljevirkosomhet på den egyptiske front. - "Times" korrespondent i vesterkanten skriver: Afrikakorpset som vi har påført store tap de siste to måneder, er nå omdannet og har nesten nådd sin fulle styrke igjen. Soldatene er kommet over Middelhavet i fly eller sjøverts og det framgår av det britiske flyvåpens meldingerat flere troppetransportfly blir skutt ned. Dette viser tydelig at Rommel fremdeles mottar forsterkninger. Hvis det lenge ventede fiendtlige angrep blir satt i gang, står general Alexanders 8. armé ferdig.

BRASIL: 3 til av aksens u-båter er blitt senket utenfor kysten av Brasil, og en fjerde er blitt angrepet. Brasil har beslaglagt 57 tyske og 18 italienske skip som allierte krigsskip hadde jaget inn i brasilianske havner. Alle banker i Brasil som tilhører aksemaktene er blitt stengt og alle tyske og italienske aktiva er blitt beslaglagt.

Republikken Equador har erklært at befolkningen stiller seg helt ut solidarisk med Brasil i kampen mot aksens, og har på samme måte som Argentina, Uruguay, Peru og Chile gitt Brasil rettigheter som om det ikke var i krig, d.v.s. at brasilianske krigsskip og fly kan benytte seg av havner og flyplasser i disse land på samme måte som i fredstid.

BRITISKE LETTE KYSTFARTØYER rettet i går kveld et uventet angrep mot 4 tyske luftverskip utenfor Flissingen. En britisk motorbåt oppnådde treff med torpedoer på et av luftverskipene, som nesten sikkert ble senket. De andre 3 luftverskipene var gjenstand for kraftig luftvernild. - Alle de britiske motorbåter kom tilbake til sin havn, og hadde ingen drepte eller sårede.

HITLERS utnevnelse av den nye justisminister med fullmakt som setter ham over loven, ble viet atskillig oppmerksomhet i den britiske presse i dag. Det blir framhevet at de vedtak som bemyndiger den nye justisminister til å bygge opp en nasjonal-sosialistisk justisadministrasjon og avvike fra den lov som nå gjelder, er den formelle og offisielle tilsidesettelse av rettsordenen i Tyskland.

vvv vvv vvv

For å nå dette mål var det klart for den tyske overkommando at dens hær enten måtte nå de viktige russiske oljefelter ved Baku, eller skaffe seg herredømmet over Volga, som oljen fra Baku blir transportert på til det indre av Russland, før sommerens skibninger var kommet fram, men den tyske hær måtte også ødelegge de russiske arméer. Hensikten med den offensiv som begynte i juni var derfor at den skulle føre fram gjennom Voronesj til Volga og der dele seg i to armer, den ene sydover til Stalingrad, Astrachan og Kaukasus, den annen nordvestover for å omringe Moskva og hovedstyrken av de russiske arméer i Moskva-avsnittet.

Nå er det gått omtrent 2 mnd. siden offensiven begynte og det er ikke så mange uker før det begynner å bli nattefrost i Russland. Og hva har de tyske arméer oppnådd? - De har vunnet meget store landområder, men det er områder som russerne ikke holdt for å være av vital betydning, og tyskerne har ikke kunnet sikre seg oljen. I syd har de riktignok nådd de forholdsvise små oljefelter ved Maikop, men de var så ødelagt at de i hvert fall ikke kan bli brukbare igjen før neste år. De viktigste oljefeltene ved Baku ligger fremdeles flere hundre km. foran de fremste tyske stillinger.

På midtavsnittet møter v.Bocks framstøt mot Volga meget hårdnakket motstand og det krever de aller største ofre. - I nord, ved Voronesj, er initiativet gått over på russernes hender og den tyske overkommandos plan om å omringe Moskva er blitt fullstendig knust. Samtidig fortsetter oljen fra Baku å bli fraktet oppover Volga i store mengder, tilstrekkelig til å dekke det de russiske arméertrenger, og detssom skal til for å holde oppe det økonomiske liv i Midt-Russland for mange måneder framover. - Men kampene på østfronten vil sikkert bli fortsatt av der Führer med stor kraft, uten hensyn til tap i atskillige uker framover. Men selv om hans arméer kan ha atskillig framgang i år, er det klart at det ikke er noe håp om å likvidere østfronten i høst, hverken helt eller delvis. De tyske arméer vil tvert i mot til vinteren bli tvunget til å holde en ennå lengre front med ennå vanskeligere forsyningslinjer enn tilfellet var i fjor. Det vil også bli en front hvor klimaet er ennå hårdere enn det har vært for tyskerne noen gang tidligere og bak denne front vil ennå flere av Tysklands fiender true landets forsyningslinjer. Den tyske overkommando vet at den i vest kommer til å stå overfor Storbritannias og Amerikas forente krefter på en tid da størstedelen av den tyske krigsmakt er bundet til en defensiv strategi mot en ubeseiret og tallmessig overlegen sovjetstyrke.

På den tredje front, i Middelhavet, har det tyske flyvåpen på ny lidt meget store tap under forsøkene på å hindre en britisk konvoy i å bringe fram forsyninger til Malta. Konvoieskorten led en del tap ved angrep av flybåter, men forsyningene nådde trygt fram til bestemte steder.

Den fjerde front, i Stillehavet, har opplevet en vellykket amerikansk motoffensiv som er satt i gang mot japanerne. Amerikanske styrker er landsatt og har berøvet japanerne viktige øyer og flybaser som spiller en stor rolle for sikringen av trafikken mellom de Forente Stater og Australia. På samme måte som tyskerne fikk erfaring ved Dieppe, har japanerne her fått en forsmak på hva de har å vente når de forente nasjoner finner tiden inne til å gå til en avgjørende offensiv som vil bringe dem seier. - Vi er ennå ikke i besiddelse av nærmere enkeltheter om slaget på Salomonøyene, men de nakne fakta taler for seg selv. Det første skritt er her tatt, ikke akkurat for å stanse de japanske overfallsmenn, men for å drive dem ut av fotfester de har oppnådd. Dette slag er en direkte følge av seiren ved Midwayøya, hvis fulle verd man ennå ikke har festet seg nok ved og som var av defensiv art. Japanernes tap den gang satte amerikanerne i stand til å gå over fra forsvar til angrep. De allierte har nå initiativet både strategisk og taktisk se. - Ute på det vide hav er det vel mulig at slagskipet fremdeles er det viktigste instrument, men i trange farvann er det fly med basis på land.

La oss så til slutt ta den psykologiske front. For tredje gang på 3 år har den tyske propaganda nådd høydepunktet i triumfer og skrik. Temaet er som vanlig den bedrøvelige tilstand hvori de allierte nasjoner befinner seg og selvfølgelig det britiske verdensrikets hurtige oppløsning. Den lange rekke av Tysklands seire og også Japans har absolutt ikke klart å hindre en samling av de styrker som er rettet mot aksemaktene. For øyeblikket - og for fremtiden - får disse styrker nazistenes skryt til å klinge hult, og det er aksemaktene som viser seg usikre og nærvøse. Også på den psykologiske front begynner de allierte å ta initiativet.

GUD BEVARE KONGEN OG FEDRELANDET.

Nyheterne fra London 26/8-1942.

RUSSLAND: De tyske styrkene kaster seg nå med økende voldsomhet mot Volga-byen Stalingrad. Voldsomme kamper fortsatte i hele natt nordvest og sydvest for byen. I nordvest svarer russerne på angrepene ved motangrep og tyskerne har svære tap av soldater, tanks og kanoner, som de har ført fram over Don. I Kotelnikovo-området hamrer russerne kraftig løs på de tyske tanks og infanteristyrker. Det blir meldt om et kraftig tankslag i korridoren mellom Don og Volga. Den Røde Stjerne melder at på et punkt trengte tyskerne gjennom det russiske forsvar. 92 tyske fly er ødelagt på 2 dage over Stalingrad omegn.

I Kaukasus gjør russerne kraftig motstand syd for Krasnodar, og i et avsnitt har de trukket seg tilbake til nye stillinger. Lenger øst har russerne holdt tyskerne i sjakk det siste døgn, enda de er tallmessig underlegne, og tyskerne har hatt svære tap i tanks. - Ved øvre Don blir det meldt om kamper på vestbredden, nord for Woronesj. De tyske angrep understøttet av tanks ble slått tilbake.

Russiske krigsskip har senket et tysk transportskip på 5.000 ton i Svartehavet. **MDTØSTEN:** Dagens kommuniké fra Kairo melder om fortsatt patruljevirkosmhet natt til tirsdag. Allierte fly var i ilden over det framre kampområde i går og det ble oppnådd treff på fiendens transport. Langtrekkende jagerfly angrep fiendens kjøretøyer på vei østover fra Sollum, og påførte fienden tap i døde og sårede.

"Times" korrespondent i vest-ørkenen skriver: Idet det nærmer seg fullmåne øker forventningene om at ørkenkampene vil ta til igjen. Rommels tap under framfering av forsterkninger og det vanlige slit samt utrustning har vært så kraftig at de tap han har hatt i løpet av de siste uker sannsynligvis har vært større enn de han hadde under selve kampene. Han har riktignok greid å bygge opp sine spredte styrker, sannsynligvis til full styrke, men han lider stadig tap av menn, transport og fly, slik at det er av største betydning for ham å bedre sin stilling. Alexandria kan by ham alt han ønsker av forsyninger og lettelser og det synes opplagt at han før eller senere vil gjøre et desperat forsøk på å nå denne havn, så å si for enhver pris.

Churchill avla et nytt besøk i Egypt, etter møtet med Stalin i Moskva. Mens han var der kom Churchill med denne erklæring om Storbritannias hensikt med Egypt: Det er en ting jeg ønsker å gjøre absolutt klart. Vi er fast bestemt på å kjempe for Egypt og Nildalen som det var England selv. Alt som kan føres fram sjøveien eller luftveien, for å drive fienden tilbake og det på en slik måte at han taper all evne til å ta initiativet, det vil bli gjort. Vi står nå meget sterkere og vi har en næktern tiltro til framtiden, sa Churchill.

DET FJERNE ØSTEN: Minst 6 japanske krigsskip, deriblandt et slagskip og to hangarskip er blitt skadet i det store sjø- og luft-slaget som har rast utenfor Salomonøyene siden søndag. Det blir meldt at de forente nasjoners tap er ubetydelige. Fienden gjør sitt annet forsøk på å gjenerobre de tre øyene som ble tatt fra ham for 3 uker siden. Av 700 japanske soldater som ble landsatt under det første forsøket, ble 670 drept og resten ble tatt til fange av amerikanerne.

I Øst-Kina har general Shiang Kai Sheks motoffensiv tvunget japanerne til å foreta nye tilbaketrekninger. Flere viktige byer er gjenerobret av kineserne.

VESTFRONTEN: Britiske bombefly angrep under et beveget speidertokt må i Vest-Tyskland og Holland i dagslys i går. I går kveld angrep fly av kystkommandoen en fiendtlig konvoy utenfor de Frisiske øyer. 2 av skipene i konvoien ble skadet. - 7 tyske E-båter ble angrepet av bombefly utenfor franskekysten og et av dem ble satt i brand.

I dag morges angrep Wellington bombefly med polske og tsjekkosllovakiske mannskaper et tankskip og dokkene i La Pallice i Vest-Frankrik. Et britisk bombefly nevnes fra alle disse operasjonene.

Noen få tyske fly kom inn over kysten av Øst-England i natt. 2 andre kom over sydkysten i dag, og et av dem ble ødelagt.

LAVAL undertegnet en lov i går som avskaffet det franske parlament. Loven oppløser senatet og deputerkammeret som faste institusjoner. Den eneste makt som Vichy hadde latt det franske parlament ha igjen var å nedlegge veto ved en krigserklæring, men Laval fryktet allikevel bare eksistensen av en forsamling som kunne representere folkeviljen.

v v v v v v v

I enkelte av de Sydamerikanske stater har det tidligere vært politiske bevegelser mot statene i De Forente Stater. Disse har imidlertid mistet sin innflytelse etter at Roosevelt slo inn på det gode naboskaps politikk. De Forente Stater har i den senere tid mest mulig søkt å undgå å blandes seg inn i de indre forhold i Mellom- og Syd-Amerika.

Over alt i de mellomamerikanske stater fantes det tyske agenter som organiserte spioneri og propaganda, men de hadde ikke noen basis i befolkningen. Den viktigste mellomamerikanske staten, Mexiko, har tidligere erklært aksemaktene krig. I Mexiko har det vært en bitter indre strid mellom de konservative og klerikale som var sympatisk innstillet overfor aksemaktene og dermed også Franco og de radikale demokrater som under den tidligere president, indianeren Cardena, har vært anti-klarikale og søkt å gjennomføre en agrar-revolusjon til fordel for indianerne. Den nåværende president har fortsatt Cardenas politikk i en mer moderat form. Tallrike spanske republikanere har funnet asyl i Mexiko.

De sydamerikanske statene vedtok på sitt møte i Rio de Janeiro å henstille til de forskjellige regjeringer å avbryte den diplomatiske forbindelse med aksemaktene og for et par dage siden erklarte den største av de sydamerikanske statene Tyskland og Italia krig. Brasil har en befolkning på ca. 44 mil. mennesker og et landområde som er like stort som Statene. Det har antakeligvis de største ubrukte naturrikdommer i verden, muligens med unntagelse av Sibiria. Brasil er likesom alle de andre sydamerikanske land eksportør av råstoffer, og dets økonomi har lidt under krigen fordi forbindelsen med de europeiske markeder har vært brutt. Men Brasil har alltid vært økonomisk nær knyttet til De Forente Stater og denne forbindelsen er blitt ytterligere utbygget under krigen. Statene har kjøpt store mengder av Brasils eksportprodukter, f.eks. av kaffe, og en rekke av de andre eksportproduktene, f.eks. gummi, har den største betydning for krigsførselen. De Forente Stater har gitt store kreditter som skal brukes til utnyttelsen av Brasils rikdommer, f.eks. til drift av de rike jerngrubene og mangangrubene i det indre av landet.

Politisk er Brasil et diktatur under president Vargas. Presidenten hevder imidlertid sin makt uten å gripe til terror eller raseforfølgelse og hans styre er et slags oppløst enevælde. Den mest innflytelsesrike mann etter Vargas er utenriksministeren, Aranja, som alltid har vært en venn av de allierte.

Krigserklæringen skyldes at Tyskland i det siste har senket en rekke brasilianske skip, tilsammen 19, deriblant et troppeskip. Tyskerne ville åpenbart for en hver pris forsøke å avbryte skipsfarten mellom Brasil og Statene, og de fører, likesom i 1917, en hensynsløs ubåtkrig, uten å ta politiske, og ennå mindre menneskelige hensyn. Også i forrige verdenskrig var det ubåtkrigen som førte Brasil inn i krigen.

Brasils militære stridskrefter består av en armé på ca. 100.000 mann og 250.000 i reserver, en flåte og et forholdsvis beskjedent flyvåpen. Det viktigste er imidlertid at de forente nasjoner kan bruke de brasilianske havnene og flyplassene. Brasil har en kystlinje på ca. 7.500 km. med minst 10 gode havner, og i det nordvestlige Brasil er det 3 store flybaser som bare ligger 2.400 km. fra Dakar i Afrika, ca. 7 timers flygning.

Videre er den brasilianske regjering nå i ferd med å rydde opp i den 5. kolonne. Det har vært ca. 2 mil. av tysk avstanning i Brasil. De føler seg som tyskere og storparten er organisert på nazistisk grunnlag. Denne tyske befolkningen bor for størstedelen samlet i de sydlige provinser og man har vært engstelige for at tyskerne her har villet forsøke et kupp hvis anledningen ble gunstig og bruke dette kuppet til utgangspunkt for å bli herrer i hele Syd-Amerika. - Det bor dessuten 3 mil. italienerne i Brasil, men en stor del av dem er assimilert og man regner dem for å være mindre farlige. - Dessuten har man 200.000 japanere.

Brasil har ikke erklært Japan krig. Japan har ikke rettet noe angrep mot Brasil, og det er mulig at den brasilianske regjering også vil søke å gjøre det lettere for Peru og Chile å ta standpunkt. Begge disse statene vil helst undgå en krig med Japan.

Brasils krigserklæring vil gjøre et sterkt inntrykk i Portugal og det er betegnende at Portugals president har sendt en hilsen til Brasil med forklaring om vennskap og sympati. - Brasils inntreden i krigen vil også få stor betydning for de andre sydamerikanske statene. De fleste av dem har alt brutt den diplomatiske forbindelse med aksene og tydelig vist for deres sympati ligger. (Forts. neste nr.)

GUD BEVARE KONGEN OG FEDRELANDET.

Nyheterne fra London 27/8-1942.

RUSSLAND: I dagens russiske kommuniké heter det at kampene på midtfronten fortsatte hele natten. Den røde armé gjenerobret flere bebodde strøk, vandt mer krigsbytte og etterlot seg hundrevis av døde tyskere på slagmarken. - En "Pravda" korrespondent som er med general Jukows armé, telegraferer i dag: Hårdnakkede og flodige kamper raser like ved Resjev. Tyskerne gjør kraftig og fortvilet motstand. Det blir kjempet for hver tomme jord, men tomme for tomme rykker russerne fram på denne fronten.

Den første melding om den russiske offensiv på midtfronten kom i et særkommuniké fra den russiske overkommando i går kveld. Offensiven, het det, ble satt i gang for 14 dage siden i Resjev-Viazma avsnittet. Det tyske forsvar ble brutt ned langs 120 km. av fronten og etterhvert som offensiven utviklet seg ble tyskerne trengt bakover, på sine steder så meget som fra 40 til 55 km. 9 tyske divisjoner ble slått på flugt, og 5 andre hadde store tap. Tyskerne hadde 45.000 falne på 14 dage.

I løpet av de siste 24 timer har det ikke vært noen forandring i slaget om Stalingrad, som tyskerne påstår vil falle før uken er forbi. Kraftige kamper fortsatte hele natten nordvest for Stalingrad. Store tyske tanks og infanteristyrker rettet igår stadige angrep, men måtte hård motstand. Kampene fortsatte også sydøst for byen, hvor tyskerne tapte 80 tanks i løpet av siste 24 timer.

I Kaukasus forsterker tyskerne sine angrep mot oljefeltene i Grosnyj.

4 store tyske transportskip er senket av en russisk undervannsbåt.

MIDTØSTEN: Dagens kommuniké fra Kairo melder at britiske tropper på den egyptiske front midtavsnitt utførte et vellykket togt mot området omkring El Wirael tirsdag natt. De tilføyde fienden tap i døde og sårede og tok fanger. Britiske batterier beskjøt de fiendtlige stillinger i det samme frontavsnitt. Britisk patruljevirkosomhet fortsatte på resten av fronten. - Ovennevnte tokt ble utført av tropper fra Ny Zealand. De gikk på med bajonettene, kastet italienerne ut av stillingene og drepte og såret mange av dem. Da hadde det vært stille på fronten en uke. - Hovedslaget om Egypt har ennå ikke begynt.

DET FJERNE ØSTEN: Voldscene kamper fortsetter i det annet slag om Salomonøyene. Et kraftig japansk angrep mot Guadalcanar-øya er blitt slått tilbake. De amerikanske styrker på øya holder sine stillinger til tross for kraftige japanske angrep. Amerikanske stupbombefly og flygende festninger hamrer løs på japanerne. - I det siste amerikanske kommunikéet heter det at det er for tidlig å si noe som slagets resultat. Hittil må utviklingen betraktes som gunstig. I kommunikéet heter det videre at 6 japanske skip til er blitt truffet, altså nå alt i alt 13.

På Ny Guinea foretok japanerne en ny landing onsdag natt, på den nordvestlige øde av øya. Allierte fly påførte konvojen som de kom med stor skade. Et transportskip ble senket, en krysser sterkt skadet, man tror den er senket, og en destroyers skadet. 6 landingslektre ble også ødelagt og troppesamlinger og forsøninger på stranden ble angrepet. Allierte landstyrker er i kontakt med fiendene.

Kinesernes framgang i vestprovinsene fortsetter. Kinesiske tropper står i bare 7 km. fra en viktig flyplass som er innenfor Tokios rekkevidde.

VESTFRONTEN: 2 fiendtlige skip, hver av dem på 1.500 ton ble i morges alvorlig skadet av Hurrikan bombefly som gjorde angrep på en tysk konvoy på 5 skip som var utenfor havnen i Dieppe, under beskyttelse av kystbatteriene. Et mindre skip ble også truffet av Hurricane-bombeflyene, som var eskortert av jagerfly. Alle de britiske fly vendte tilbake.

I går natt var i følge den tyske kringkastingen, russiske bombefly over Øst-Preussen, Norøst- og Midt-Tyskland, mens et russisk bombefly nærmet seg utkanten av Berlin.

WASHINGTON melder at den tyske og italienske kringkaster har sendt ut melding om at en alliert aksjon mot Dakar er nær forestående. Aksene har formodentlig selv til hensikt å gå til aksjon i Øst-Afrika for å nøytralisere at Brasil er kommet med i krigen. Den vanlige metoden, nemlig å tilskrive de allierte slike hensikter, er altså begynt.

ARNE ORDINGS UTENRIKSPOLITIK, 25/8-1942. (fortsett fra forrige nr.)

I alle de sydamerikanske stater finnes det små energiske 5. kolonner, ofte organisert av de tyske konsulene. Men storparten av de politisk interesserte sympatiserer med de forente nasjoner og de sydamerikanske stater er nå alle økonomisk avhengig av markedene i De Forente Stater. Det gjelder Venezuela som er verdens største oljeeksporter, Columbia som eksporterer kaffe og olje og som ligger i nærheten av Panamakanalen, det gjelder Ecuador som leverer kakao og som har herredømmet over de strategisk viktige Galapagosøyene, Peru som har en lang kystlinje langs Stillehavet og Bolivia med sin strategiske beliggenhet. Det gjelder også Uruguay som er det mest demokratiske land i Syd-Amerika.

To av de sydamerikanske stater står i en særstilling og har ikke brutt med aksien. Det er Chile og Argentina. I begge disse land er utenrikspolitikken et led av den innenrikspolitiske kamp. I Chile seiret folkefrontens kandidat ved presidentvalget tidligere i år, den konservative og akseptable kandidaten. Denne nye presidenten som tilhørte den moderate fløy av sitt parti våget ikke å bryte med aksemaktene. Chile er en vel organisert tysk koloni, og det har en kystlinje på 3.700 km. og et meget svakt forsvar. Chile frykter derfor et japansk angrep. De Forente Stater kjøper Chiles kobbak og flortallet av befolkningen har utpregede sympatier for Statene og de første amerikanske seire i Stillehavet beroliget stonningen. Man kan derfor muligens vente en forandring i Chiles holdning.

Argentinas radikale president måtte gå av på grunn av sykdom og døde for kort tid siden. Den nåværende presidenten som støtter seg til de konservative, har til det siste holdt fast ved nøytralitetspolitikken. - Argentina har økonomisk alltid vært bundet til Europa og det er ikke noe marked for dets korn og kjøtt i De Forente Stater. Argentina har dessuten vært overbevist om at det var kallet til å spille en ledende rolle i Syd-Amerika. Det har også militært sett vært den sterkeste staten i Syd-Amerika. Det er en sterk tysk koloni i Argentina, ca. 300.000 mennesker og falangistene har hatt atskillig betydning der. På den annen side sympatiserer den liberale og demokratiske del av folket, fremfor alt i Buenos Aires med de forente nasjoner. Den argentinske regjering vil også med uro se på at Brasil kommer med i krigen og blir utstyrt med våpen og materiell fra De Forente Stater, da dette vil fornyke det militære styrkeforhold i Amerika.

Også argentinske skip er blitt torpedert og stemningen mot aksemaktene er nå blitt så sterk at den argentinske regjering har gitt Brasil rettigheter som såkaldt ikke krigførende, d.v.s. at brasilianske krigsskip og fly nå kan bruke argentinske havner og flyplasser på samme måte som i fredstid.

v v v v v v v v v

LOKALT: DE ARRESTERTE LÆRERE:

Nazilæreren Trygve Tellefsen, Kragerø, tilskrev 6. august Kirkedepartementet med forespørsel om ledige styrerstillinger, deriblant også ved Kragerø Høgere Skole. Fra departementet fikk han imidlertid meddelelse om at ingen av de av ham forespurte stillinger for tiden var ledige. Han hevet seg i den anledning til fylkesførereren i Telemark, O. Dalen, som i sakens anledning sendte Kirke- og Undervisningsministeren følgende brev:

"Ifølge samtale med herr kirkeministeren for leden ble det jo uttrykkelig slått fast at de arresterte lærere ikke på noen måte blir å gjeninnsette i sine stillinger. Jeg hører nå at krefter er i gjerde for å få innsatt de arresterte lærere som etterhvert kommer tilbake.

Jeg tør henstille til herr ministeren at det blir gjort uttrykkelig oppmerksom på til rette vedkommende at disse lærere ikke får noen som helst offentlig stilling. For folkeskolens vedkommende burde det derfor være de respektive skolestyrer som sørget for nye lærerkrefter i disse vakante stillinger, og for den høgere skole må departementet innsette nye lærerkrefter som vi kan være tjent med.

Jeg vedlegger hermed en søknad fra lektor Trygve Tellefsen, Kragerø, og departementets svar på denne søknad forekommer meg eiendommelig når det uttales at Kragerø Høgere Skoles styrerstilling p.t. ikke er ledig.

Jeg skal gjøre herr ministeren oppmerksom på at styreren av denne skole er blandt de arresterte lærere, og tør derfor på det bestemteste fraråde at denne mann gjeninnsettes i sin stilling. - "

v v v v v v v v v

GUD BEVARE KONGEN OG FEDRELANDET.

LONDON - NYTT.
29. august 1942.

2. år.

Nr. 336.

Nyhetsene fra London 28/8-1942.

RUSSLAND: Dagens russiske kommuniké melder at den russiske offensiv er under utvikling over hele Resjev, Gshatsk og Viazma-området. 7 bebyggede steder til er gjenerobret og kampene fortsetter i Resjevs forstæder. Resjev er det sterkeste befestede sted på dette frontavsnittet og tyskerne har utbygget det til nye angrep mot Moskva. Meldinger om kampens gang tyder på at russerne er kommet over jernbanelinjen som går fra Resjev til Viazma og vil være i stand til å rykke videre fram mot tyskerne. Berlin innrømmer at man har måttet trekke seg tilbake og for korte fronten på grunn av kraftige russiske angrep. General Sjukovs utnevnelse som Stalins nærmeste rådgiver, viser at Moskva er tilfreds med det han allerede har oppnådd. - På Stalingradfronten har fienden gjort liten framgang til tross for masseangrep både med panseravdelinger og i luften. Russerne går til motangrep nordvest for byen. I sydvest har tyskerne drevet en kile til inn i de russiske stillinger, men dagens tyske kommuniké innrømmer at tyskerne gjør hårdnakket motstand. - Tyske militære målsmenn uttaler nå at de vil ikke være forundret om slaget ved Stalingrad utvikler seg til en lang beleiring. Dette minner om Hitlers forsøk på å overbevise verden om at det alltid var hans hensikt å beleire, ikke å ta Leningrad. - Fra den Kaukasiske front melder siste kommuniké at flere nye tyske angrep er slått tilbake ser for Krasnodar. I øst har tyskerne hatt videre framgang i retning av oljefeltene ved Grznyj.

VESTFRONTEN: En stor styrke britiske bombefly gjorde i natt et konsentrert angrep mot Kassel i Midt-Tyskland. Den polske havn Gedinia ble også angrepet. Britiske jagerfly angrep jernbaner og andre mål i det okkuperte Frankrike. I Kanalen satte Hurricane-bombefly 2 tyske skip i brann. Fra alle disse omfattende operasjoner søvnes 30 britiske bombefly og 2 jagerfly. - 2 fiendtlige fly ble skutt ned og mange andre skadet.

Kassel, som var hovedmålet i natt, har mange fabrikker, bl.a. Heinkel lokomotivverkstedene, som er de største i Europa, videre Heinkel mekaniske verksted og flyfabrikk, og de fabrikker som lager Messerschmidt jagerfly.

DET FJERNE ØSTEN: De kraftige japanske sjøstridskrefter som forsøkte å bryte gjennom det amerikanske forsvar i Tulagi-området ved Salomonøyene har nå trukket seg tilbake, meldte det amerikanske marinekommuniké i dag morges. Enda dette betyr en stor vinning for de allierte våpen i det avgjørende slag om Salomonøyene, antyder marineeksperter i Washington at japanerne har trukket seg tilbake bare som en midlertidig manøver, så de kan skaffe seg forsterkninger før de gjenopptar slaget.

Mens kampene inntil videre er avbrutt ved Salomonøyene samles oppmerksomheten nå ved Ny Guinea, der allierte land og luftstridskrefter setter alt inn for å hindre at japanerne får ordentlig fotfeste.

Det blir meldt at de japanske stridskrefter trekker seg tilbake fra to av de luftbaser hvorfra Tokio kan bombes. Kineserne har rykket 70 km. fram langs jernbanen til Chekiang. - I Burma har amerikanske bombefly angrepet Lashio på Burma-veien og det brøt ut store brander.

MIDTØSTEN: Det britiske kommuniké fra Kairo i dag melder bare om patruljevirkosomhet og artilleridueller. I meldinger fra Kairo heter det at tyskerne skal mangle flybensin og smørelje. Lektore og biler lastet med olje har vært blandt de britiske flys hovedmål. Det blir rettet hårde slag mot fiendens forsyningsruter, særlig mot Tobruk.

Det italienske kommuniké i dag melder om nye britiske angrep mot Sicilia. - Britiske middelstore bombefly i Middelhavet angrep onsdag kveld en italiensk krysser og et stort fiendtlig handelsskip utenfor Krota. Luftvernilden var så intens at man ikke kunne se resultatene av angrepen, men speiderfly konstatererte i går morges at et fiendtlig handelsskip var i brann. Bare bauen på skipet kunne sees.

En melding fra Roma innrømmer at utsikten til å kunne nøytralisere Malta er forsvunnet, etter at konvojen er kommet fram. I meldingen heter det at man i Roma er av den mening at forsøkene på å nøytralisere Malta er oppgitt, men det utelukker ikke at det vil bli gjort angrep fra tid til annen. Konvojen som nylig kom fram sikrer Maltas motstandsevne i atskillig tid framover. - 2 fly ble skutt ned over Malta onsdag kveld.

Kringkastingen i Roma klager over den omfattende britisk-vennlighet blandt franskmenn i Tunis. Dette viste seg særlig da overlevende ble bragt i land på kysten av Tunis.

v v v v v v v v v

Vi gjengir skr. av 20. august d.å. fra Innenriksdepartementet v/ Th. Dahl til N.S. ombudsmannen for næringslivet Alf Whist.

"Riksting. Deres brev av 18. ds.

Vedlagt sendes gjenpart av mitt brev til minister Prytz av i dag. Jeg finner etter omstendighetene den av dem nevnte løsning tilfredsstillende, nemlig:

- For de næringsforbunds vedkommende hvor ledelsen allerede ligger i hendene på pålitelige folk, framkommer oppnevning av representanter fra næringsorganisasjonen
- For de andre næringsforbunds vedkommende framkommer forslag fra de personer som vi allerede nå må gå ut fra vil komme til å stå i spissen for vedkommende næringsforbund med underliggende organisasjoner, så snart dette er ferdig organisert. Forutsetningen er at organiseringen avsluttes i løpet av første halvpart av sept. måned, slik at den formelle oppnevning kan ske i god tid før tinget trer sammen.

For fiskeriens vedkommende er det så vidt jeg forstår ikke noen annen utvei enn at representantene for fiskerinaringer (med tilknyttede deler av handelsnæringen) oppnevnes av ministerpresidenten etter forslag utarbeidet i samarbeid mellom dem og minister Blehr. En får da åpent vedkjennelse seg at dette er gjort for dette første konstituerende rikstings vedkommende, fordi fiskeriene ennå ikke har kunnet organiseres, men at det selvsagt også her er meningen at næringsforbundets folk selv skal oppnevne sin organisering er gjennomført. - Forutsetningen må da være at de øvrige næringer er bragt i orden.

Jeg benytter anledningen til å nevne at vi bør gjennomføre en fast terminologi. Jeg foreslår for mitt vedkommende at vi for hovednæringsgruppens vedkommende benytter ordet "forbund" (Norges Transportforbund, Norges Handelsforbund, a.v.) for underorganisasjonenes vedkommende benytter ordet "landsforening" eller likeverdige ord som "landssammenslutning" e.l.

Ellers viser jeg til konferanse mellom adv. Hasvold og eks.sjef Hasle. Gjenpart av dette brev sendes ministrone.

v v v v v v v

DE NÆRINGSDRIVENDES FRONTS:

Under de overordentlig vanskelige forhold vi har levet under etter at Norge kom med i krigen har landets næringsliv hatt den oppgave i størst mulig utstrekning å holde hjulene i gang - med sikte på å fornye vårt folk med det nødvendige og samtidig gjøre sitt til å holde arbeidsløsheten nede - uansett om den enkelte bedrift lante seg. Overfor okkupasjonsmakten, som nødvendigvis er blitt en stadig større artiger av våre produkter og som vi under vårt arbeide daglig har med å gjøre, også sent administrativt, har vi fulgt en korrekt og uklanderlig strengt saklig linje.

Etter at NS har fått slippe stadig mere til, er imidlertid vårt virke og dermed også samarbeidet med okkupasjonsmakten blitt tilsvarende vanskeliggjort. Men samtidig har også det helt overvældende og stadig stigende antall av okkupasjonsmaktens hervarende representanter fått øynene helt opp for det lavmål av kvalitet, for den uduelighet og korrupsjon som quislingene i virkeligheten representerer. Under inntrykket av dette har da NS måttet sette alt inn for å holde seg ved makten - først og fremst ved å søke å skjule hvor elendig partiet står, også kvantitativt - at de ontrent på alle hold savner habile folk til å sette inn.

At Quisling i en tid til en viss grad i så henseende klarte å føre tyskerne bak lyset, er antakelig forklaringen på den adgang han i februar d.å. fikk til å forsøke å tvinge oss nordmenn til å falle til føte - for derigjennom å få anledning til å bestemme sin stilling. Derfor fikk vi hans anslag mot barna, som skulle få sin oppdragelse i kirken, og først og fremst fikk vi forsøkene på å organisere sentralt forskjellige yrker i de såkalte sanband eller laug. Herav kan man kanskje se seg til i post 2 i NS' program "Nasjonens kultur- og næringsliv ordnes i selvstyrende yrkeslag (laug) som dannes bindeleddet mellom den enkelte og staten, under statens kontroll. Et riksting av yrkeslaugene organiseres og gir innflytelse på rikets styre." - Her til er imidlertid å bemerke - hva de sanbandsforordninger som alt er utstedt klart viser - at det aldeles ikke er meningen at sanbandene skal være selvstyrende, de skal tvert i mot i ett og alt være underlagt en landsleder som blir oppnevnt av Quisling, og notta sine ordrer fra ham. Saken er nemlig, at av disse Quislings drabanter, landslederne, skulle hans "riksting" sammensettes, så det ble et lydig redskap i forrederens hender. Og da var det hans mål å kunnegjøre overfor tyskerne at nå hadde han hele sanrundsakten i sin hånd, så han var i stand til å føre utenrikspolitik, slutte fred med fienden, erklære krig mot våre allierte og mobilisere ungdommen, slik vi har sett det gjort f.eks. i Romania.

Det var dette våre lærere så, samtidig som de for sin samvittighets skyld ikke kunne følge pålagt og oppdra barna til å tilbe Quisling. Derfor protesterte hver enkelt av dem mot å anerkjenne pedlensskapet i Norges lærersamband. Lærerne gikk manjevit i spissen med alt som derav fulgte: alle norske foreldres dypt taknemlighet, men også quislingenes brutale forfølgelse. Til gjengjeld har de fått den riktige støtte som ligger i at den norske kirke har gjort lærernes kamp til sin og har brutt en hver forbindelse med de quislingiske statsmakter for deres samvittighetsavgang og vold. Men også fra annet hold, som forrederne har villet sløyvbinde i sanband, er det samme 98 prosent svar kommet, nemlig fra de praktiserende jurister, fra skipsredene og fra ungdomslagene landet rundt. De mange andre grupper som NS hadde gjort i stans sanbandsforeninger for måtte partiet derfor i alle fall i fred. (Pors. i neste nr.)

v v v v v v v

GUD BEVARE KONGEN OG FEDRELANDET.

d. 10 91
Mappe 9
Ekspl. 337
12.2.42
1942

LONDON - NYTT.
31. august 1942.

Nr. 337.

Nyhete fra London 29. og 30/8-1942.

RUSSLAND: Nordvest for Moskva hvor det tyske presset er sterkt, har de russiske tropper avslått en rekke angrep. 2 bebyggede steder ble erobret av russerne i et goldsomt motangrep. - I et annet avsnitt ble tyske tankangrep slått tilbake. Langt bakenfor tyskerenes fremste angrepslinje fortsetter de russiske styrker i Dobruen kampene nær Kletskaia. Det annet tyske stormløp mot Stalingrad, som foregår fra Kotelnokovo-avsnittet i sydvest, er også blitt stanset.

Fra Vest-Kaukasus melder russerne at fienden har rykket fram og besatt flere høyder syd for Krasnodar. Russerne omgrupperte sine styrker og tyskerne ble kastet tilbake til sine opprinnelige stillinger ved et russisk motangrep.

I Øst-Kaukasus har tyskerne begynt et nytt angrep øst for Prochladnoje hvor de forsøkte å drive inn kiler i de russiske stillinger, men de ble slått tilbake.

Lørdag ble det meldt om voldsomme kamper i Resjevs forsteder, der tyskerne stadig ble presset lenger tilbake. Det tyske kommunké innrømmet kraftige angrep av sterke russiske styrker. Videre ble det meldt om et stort tankslag i nærheten av Voronesj, hvor tyskerne tapte 100 tanks. 800 fallskjermtropper ble utslettet bak de russiske linjer. - Den tyske flyplass ved Resjev er blitt erobret.

VESTFRONTEN: Russiske bombefly angrep i går natt igjen Berlin, Danzig og Kongsberg. Noen nærmere opplysninger foreligger ennå ikke. Dette er annet russiske angrep på Berlin i løpet av 4 dage.

Lørdag ble karantanlagg og dekkene ved Ostende bombet, mens amerikanske flygende festninger gikk til angrep på tyske flyplasser i Belgia. - Allierte jagereskadere, deriblandt også norske, deltok i tokter over Nord-Frankrik. Minst 2 Fockers Wulf 190 ble skutt ned. De allierte tapene under alle disse tokter var 2 bombefly og en jager.

Det britiske flyvåpen angrep natt til lørdag mål i Nürnberg og Saarbrücken. Det ble anvendt store styrker. 30 bombefly savnes. - I løpet av lørdagen foretok jagerfly offensive tokter over Nord-Frankrik, hvorunder flyfabrikker og andre viktige mål ble angrepet. En tysk jager ble skutt ned, men forevrig var det liten motstand fra tysk side.

Under spredte tokter over Nordøst-England ble 2 tyske fly skutt ned lørdag. **MIDTØSTEN:** Lørdag meldte et kommunké fra det britiske admiralitet at britiske undervannsbåter hadde senket en fiendtlig tankbåt og et forsyningskip i Middelhavet. 2 andre forsyningskip ble truffet og alvorlig skadet.

Søndag meldes at Sicilia ble kraftig angrepet av det britiske flyvåpen stasjonert på Malta. Spitfire fly meget lavt og den sicilianske kyst og angrep flyplasser med kanon- og maskingeværlid. Flyplassene var innhyllt i røkskyer da de britiske fly forlot dem. 10 fiendtlige fly ble ødelagt og mange andre sannsynligvis ødelagt eller skadet. - Angrepet på Sicilia var en del av et 24 timers konsentrert angrep av det britiske flyvåpen fra Malta. Det blir offisielt omtalt som et av de travleste døgn siden krigen begynte. En italiensk konvoy ble også angrepet. Et handelsskip ble senket og dets eskorte beskytt. Etter dette ble Sicilia etter hjemsekt. En marineflybasis ble angrepet og 2 flyplasser bombet. På samme tid ble 2 angrep mot Malta avverget. 14 aksefly ble ødelagt og mange andre skadet i dette tidsrommet. Det britiske flyvåpen tapte 3 jagerfly.

DET FJERNE ØSTEN: Det amerikanske Marindepartement opplyser at amerikanske fly med Salomonøyene som basis i går angrep 4 japanske destroyere. En stor destroyere ble senket, en annen sannsynligvis senket og den tredje ble skadet.

Det blir meddelt at amerikanske styrker nå fullstendig behersker 6 av Salomonøyene og har tilintetgjort eller tatt til fange alle japanske styrker som har gjort forsøk på å få fotfeste der.

Bøndagens kommunké fra det allierte hovedkvarter i Australia melder at det fremdeles er hårde kamper i Millenbukta på Ny Guineas Østkyst. Japanske styrker er nylig landsatt på dette stedet og det tilføyes at de antakelig har fått forsterkninger av en japansk krysser og 8 destroyere som er kommet inn i bukta. Australiske landstridskrefter har rettet et kraftig angrep mot de japanske tropper langs strandbredden.

Kinesiske tropper har erobret en ny flyplass som ligger 130 km. sydvest for den store Chu Chien flyplassen som ble tatt i går. Kineserne nærmer seg nå den japanske bases ved Kinwha.

v v v v v v v

DE NÆRINGSDRIVENDES FRONT: (Fortsatt fra forrige nr.)

Dette var tilfelle med lagene, tannlagene, dyrelagene, apotekerne, ingeniørene, arkitektene og alle slags kunstnere. Dermed var Quislings første forsøk på å la ge riksting og forbund med tyskerne falt i fisk.

Etter dette sto det i våre bære en mulighet igjen for Quisling. På ruinene av Norges Arbeidsgiverforening, Arbeidernes Faglige Landsorganisasjon, Norges Handverkerforbund, Norges I. distrikforbund, Norges Handelsstands Forbund, Norges Lederforbund samt jordbrukets, skogbrukets og fiskernes organisasjoner var det hans hensikt å søke hele landets næringsliv, arbeidere som arbeidsgivere innordnet i et stort Norges Arbeidssamband, hvor den diktatoriske ledelse skulle betros minister Lippestad. Det kunne det bli likevel kanskje skjedde et grunnlag for rikstinget. Alt tyder på at planen skulle vært satt i verk i mai d.s. med vedtakelsen av en arbeidslov. Men etter å ha møtt skipsredernes faste motstand, veget Quisling ikke å ta risikoen for et nederlag også på "arbeidsfronten", så meget mere som tyskerne ville ha ro på arbeidsplassene.

Redernes oppførsel fortjener noen ord for seg. Det var ved lov av 19. mars i år at man forstod seg overfor dem. Som svar på angrepet sendte praktisk talt alle norske redorer ved sine styres Sjøfartsdepartementet følgende skrivelse, datert 29. april:

"Da våre selskaper ved Ministerpresidentens lov av 19. mars d.s. er pålagt å stå tilsluttet det nye Norges Rederiforbund, vil vi overfor departementet få framholde at det oppløste rederiforbund utvilsomt hadde næringsmessige og faglige interesser å vækta. Med sine lover og de av medlemmene selv valgte tillitsmenn ga forbundet medlemmene den følelse av sikkerhet, som er nødvendig for et fruktbart og landsgavnlig arbeid mellom redere og skipperer.

Da dette grunnlag nå er borttatt, kan det nye Rederiforbund ikke ansees som representerende næringslivet, hvortil vi ikke kan være med å ta ansvaret for forbundets virksomhet."

Ved å stå samlet, ved at ingen sviktet, klarte rederne å holde stillingen, akkurat som de andre grupper av nordmenn som hadde vært angrepet. Vårt eneste våpen, samholdet i motstand, har hittil alltid ført til seier.

Selve skrivelsen fra rederne forekommer oss å være et venster på saklig og nøktern tilbakevisning av et nazifiseringsforsøk, et eksempel til etterfølgelse også i selve utformingen. Redernes klare svikning ga herr Lippestad litt å tenke på sammen med alle de andre nederlag som forrederne hadde hentet seg i vintermånedens

Omkring 1. juni besluttet man seg derfor til å gå mere forsiktig til verks og fortrinnsvis forsøke seg med i samstedt mot enkeltheder eller en enkelt næringsgren ad gangen, idet man skulle avbryte sin taktikk og graden av innkrepet etter den ventede motstands antakelige styrke. De minste vanskeligheter vektet man seg å løse bank- og handelskretser, hvor ombudsmannen for næringslivet, direktør Alf Rønne, sammenkalde den nye president, direktør Brunns, forbundets hovedstyres visepresident og medlemmer enstemmig avviste kravet, idet samtlige erklærte seg villige å ville nedlegge sine verv.

De første ofre for den nye taktikk skulle skipsrederne og Norges Industriforbund være. Men herr Lippestad regnet skammelig feil. Den samme rask løsning som skipsrederne hadde inntatt i april, viste seg også i juni, etter at de personlige rettsstridige krav om å avsluttes, sjøfiskerne og deres innsats. Samtidig fikk og direktør Rønne forlangte nazistene å vise sin nasjonale innstilling. Da RS gjennomforbundet, sammenkalde den nye president, direktør Brunns, forbundets hovedstyres visepresident og medlemmer enstemmig avviste kravet, idet samtlige erklærte seg villige å ville nedlegge sine verv.

Hvor betydningsfull denne næringslivets holdning har vært, behøves ikke nærmere å påpekes. Sammen med andre deler av vår nasjonale front har næringslivets menn bidratt til å skape det virkelige og sanlede nye Norge av i dag, det folk vis vopnløse kamp stadig blir framholdt som eksempel for andre, og takkert være denne kampen er forrederne blitt satt på plass og hans skammelige planer foreløpig umuliggjort.

Men for den enkelte næringsdrivende har det vært av avgjørende betydning at han har veget seg mot å bli innlemmet i apenbare eller kamuflerte samband. Var han først uten protest blitt stående som sambandsmedlem, ville man nepet snart ved trusler og bekkert, formueskonfiskasjon og blitt blinket enkeltvis for å stå som sambandets tillitsmann og dermed i forsterket grad følt skammen for sambandets navn var blitt oppført under de best landsforredereske opprop og resolusjoner. Men heller ikke den som foreløpig ville sluppet den gapestokken å være tillitsmann, ville det kommet til å mangte anledninger hvor de ville blitt trosset sammen til handling under hirdoppsyn. Men næringslivets menn skulle også ta seg i vare for den minste av de lokketeoner hvorved det lykkes herr Gude å bevare styret i Oslo Handelsstands forening til å fortsette sine verv, og dermed tilsynelatende skille lag med sine kjempende landmenn.

Vi skjønner ikke nettere enn at næringslivets menn fortsatt bare har en vei å gå - den som Norges Handelsstandsforening foreslo tillitsmann Erling Steen og Paul Frank gikk inn for i år med sin egen frivillighet og innsats og som rederne i år har gitt herr Quislings politiske spill for å holde seg ved makten. Overlor et hvert av oss forsøk, enten det skjer overfor en nei næringsgren eller en enkelt bedrift, som syar seg på en folkeavstemning som er guds nordmenn verdig. Han skal ha rett i det materialistiske syn hans, ofte har gitt uttrykk for, ikke å overfor næringslivets menn, at den tar han nok bukt med, for de varer ikke mere noen innsats, de er alt for redd for å risikere sine forretninger og sine gjeter inn i det nye Norge enn våre lærere, prester, jurister og de mange andre som har daglige kontakt med arbeidsplassen vet vi at arbeiderne er fullt og helt klar for den samme linje. Over alt fjelder det bare en ting: å holde ubrytelig sammen. Da er resultatet over alt det samme: forrederne er for få til å greie seg.

vvv vvv vvv
GUD BEVARE KONGEN OG FÆDRELANDET.

R

LONDON - NYTT.

1. september 1942.

2. art.

Nr. 338.

Nyheterne fra London 31/8, kl. 19,30.

DET FJERNE ØSTEN: Australiske elitetropper, støttet av amerikanske og australske flyavdelinger har spredt de japanske invasjonstropper i Milnebukta på sydøst-Ny Guinea. - Et sarkommuniké i dag fra general Mc.Arthurs hovedkvarter i Australia melder at japanerne har lidt svære tap og at alle deres forsyninger og utstyr, deriblandt tanks, falt i australiernes hender. I kommunikéet heter det: Fienden vil meget snart bli drevet ut av Milnebuktområdet. Australiske elitetropper under generalmajor Mandys dyktige kommando og med kraftig støtte av amerikanske og australske avdelinger har drevet fienden tilbake inn i det trange pass på halvøya nord for bukta, hvor de hurtig blir tilintetgjort. - General Mc.Arthurs kommuniké påpeker at japanernes landing i Milnebukta var et nytt skritt i deres plan om å erobre Port Moresby. Planen gikk ut på å drive de alliertes Mayne flanker tilbake ved et overraskende angrep på Milnebukta. Australierne forutså denne planen og laget i hemmelighet stillingen om til et sterkt befestet punkt. Japanerne gikk i fellen med alvorlige resultater for dem.

Kineserne kjemper nå i forstedene til Nanchang, hovedstaden i Kiangsi-provinsen. Denne by har vært japanernes hovedbasis i dette område siden den falt i deres hender for 3 1/2 år siden. I naboprovinser, Chekiang, like syd for Shanghai, presser også kineserne fra Chuochien, som de inntok i forrige uke. Chuochien er kjent for å ha den største flyplass i det fjerne østen.

Om den amerikanske luftstyrke i Kina, skriver "Times": Den er liten, men den er kraftig, og før den kom hadde japanerne herredømme i luften, men nå må japanerne enten finne seg i å bli slått eller også få tilsendt forsterkninger fra andre deler av den vidstrakte front, hvor de kunne trenge like hård, f.eks. Salomonøyene og Ny Guinea.

MIDTØSTEN: Dagens kommuniké fra Kairo melder om nye vellykkede angrep på fiendtlige forsyningslinjer både til lands og til sjøs. Natt til søndag bombarderte britiske og amerikanske fly havnen og dokkanleggene i Tobruk og landingsplasser øst for Marsa Matruh. - Til sjøs har britiske bombefly og torpedoførende fly oppnådd treff på fiendtlige skip på kysten av Syrenaika. 2 av dem ble satt i brann. Et annet sted ble dessuten en stor transport angrepet med kanon-åg geværild. - Disse kraftige luftangrep natt til søndag kom etter et flåtebombardement av tyske verksteder og forsyningssteder i El Daba lørdag morgen. - Til lands har britiske patruljer hatt trefninger med fiendtlige arbeidsavdelinger natt til søndag. Det var en del luftvirksomhet over El Alamein søndag. 3 Messerschmidt-fly ble skutt ned og andre skadet. - 2 tyske stupbombefly ble ødelagt i natt. - I løpet av det siste døgn har Maltes forsvarene ødelagt 13 tyske og italienske fly.

RUSSLAND: De russiske tropper foran Stalingrad står overfor nye tyske forsøk på å bryte gjennom til Volga og selve byen. Det russiske kommuniké i dag sier at de russiske tropper har vunnet en del terreng nordvest for Stalingrad. Den tyske overkommando påstår at i sydvest har framskutte tyske tropper brutt gjennom de russiske linjer og er nå bare 25 km. fra målet. Stalingrad selv er på ny blitt kraftig stupbombet for å forsøke å bryte moralen hos de russiske tropper ved fronten, som klorer seg fast til sine stillinger og foretar motangrep der det er mulig. V. Bock forsøker desperat å adlyde Hitlers ordre om å ta Stalingrad for en hver pris.

På samme tid over den røde armé et sterkt press på tyskerne 1.000 km. lenger nord ved Resjev, den tyske festningen på Midtfronten. Russerne har her besatt en fiendtlig flyplass og fortsetter framrykningen mot sterke tyske forsvarsverk. Også andre steder på midtfronten, vest for Kaluga, har den røde armé hatt en del ny framgang over halgen. - Den tyske øverstkommanderende i Resjev, og Viazma-avsnittene har gitt sine soldater ordre om at de må kjempe med en slik kraft at Wehrmacht ikke behøver å forskyve tropper fra syd.

VED KONGELIG RESOLUSJON er det norske krigskors blitt tildelt 11 norske sjømenn. - Krigsmedaljen er blitt tildelt 312 norske sjøfolk, en norsk salongvakt og en britisk og en belgisk sjemann.

vvv vvv vvv